

ELS ORÍGENS DE MONTBRIÓ DE LA MARCA

1378 - 2005

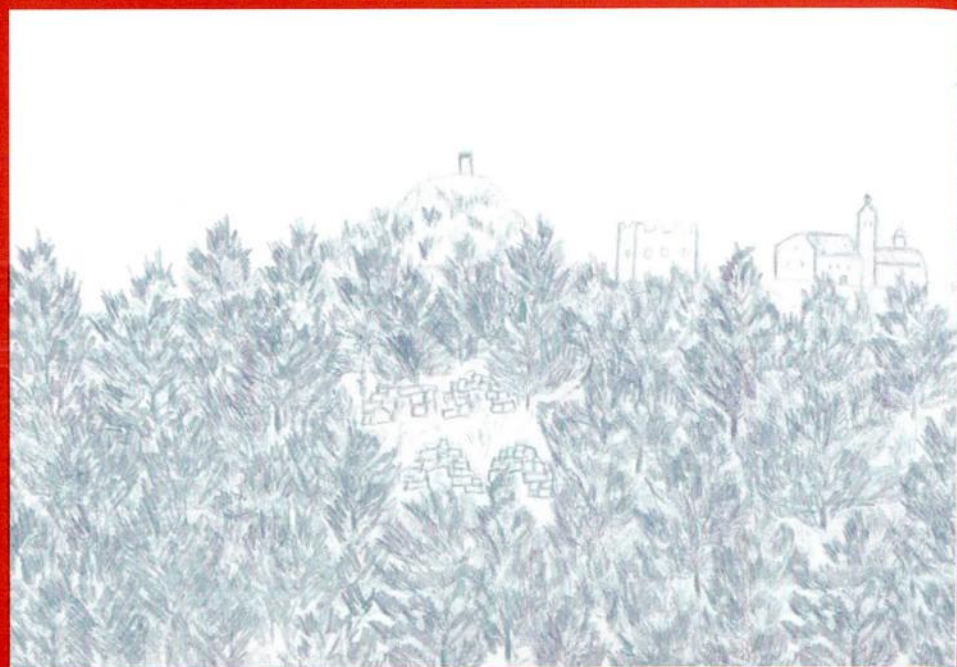

Casimir Forn

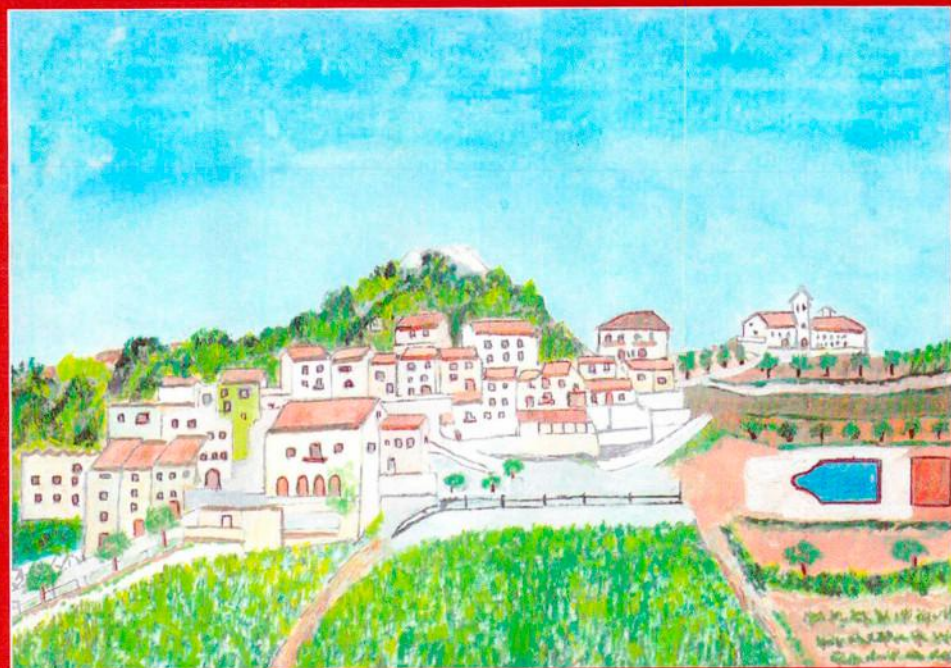
**ELS ORÍGENS DE
MONTBRIÓ DE LA MARCA**

1378 - 2005

Casimir Forn

Montbrío de la Marca 1378

Montbrío de la Marca 2005

Edició: juliol del 2005
Disseny, maquetació i impressió: Gràfiques Bassó
Composició de text: Anna Pubill i Carme Marchant
Coordinació i Producció: Xavier Civit
Dibuixos: Casimir Forn
Diposit Legal B-30519-2005

Agraïment

Arxiu de la Parroquia de Montbrió
Arxiu de l'Ajuntament de Sarral
Arxiu Comarcal de Montblanc
Arxiu Diocesà de Tarragona
Diputació Provincial de Tarragona
Consell Comarcal de Montblanc

Entitats Locals:
Caixa Tarragona
Caixa de Pensions
Banc de Santander

i a totes les persones que amb la seva
informació hi han col·laborat

MONTBRUN
DE LA MARCHA

Introducció

Les noves tendències que imposen el pas del temps, inherents en cada època, fan que el ritme de vida actual sigui en tots els ordres més mogut, ràpid i estressant que aquella lentitud i estabilitat, entre cometes, dels primers segles que hem pogut trobar referències. En aquest llibre contemplarem la història de Montbrió des de els seus orígens, pas a pas, amb noms, dates i referències.

Aquesta història però és un reflex general de les formes de vida i evolucions viscudes al llarg i ample de la geografia regional, inclús ultrapassant aquestes fronteres, pròpies de cada generació al llarg dels segles.

Si ara en l'actualitat es fes un estudi general amb rigurositat d'un poble determinat, segur que seria una còpia molt similar a la de Montbrió, si bé amb noms diferents, s'hi podrien veure inclosos tots els pobles de semblants característiques i condicions dins una extensa comarca.

Sota aquest punt de vista hem intentat plasmar el retrat "robot" local, a través del temps, la distància i la seva història., des de la seva fundació l'any 1378, en que segons l'historiador Josep Iglesias, en el seu llibre "Fogatges de Catalunya" contava amb "4 focs i sis caveres escampades pel terme", fins arribar a la situació actual, any 2005, fent un seguiment continuat a través d'arxius, documents públics i privats i d'importants transmissions verbals de la seva història.

Ens dolia, sentíem recança de veure com es difuminaven, acabant perdent-se, els seus valors històrics, en especial els transmesos oralment de generació a generació, ja que amb la desaparició de cada una d'elles, es perdia una part de la història interna del nostre poble que representava la de la societat general de l'època, que seria difícil sinó impossible

recuperar. No ho sentíem tant i potser no ens hauríem decidit a fer aquest treball de recopilació i recerca de la història escrita, ja que aquesta està conservada indefinidament en arxius i documents públics i privats sense data de caducitat i per tant sempre a l'abast en temps futurs.

En el que també centrarem l'atenció és en conèixer i conservar, la informació, les incidències i formes de vida primitiva i llurs evolucions, molt lenta, al pas dels primers temps per arribar a mitjans del segle XX a emprendre una embranzida fulminant a tots els nivells, deixant sols en el record les penalitats d'aquelles primeres generacions que havien de subsistir solament d'aliments naturals, com la caça, fruits silvestres, arrels de plantes, bolets, etc... com al seu moment ens ho descriuen els historiadors.

La història també ens dirà pas a pas, respecte a la demografia, a través de documentacions d'arxius i transmissions generacionals, la data del origen i evolució de cada família, relacionant tots els membres de la nissaga, a partir de la seva fundació, quedant així confeccionat el seu arbre genealògic particular i que per raó del nombre limitat de veïns que sempre ha tingut Montbrió, amb aquest conjunt quedarà constituït l'arbre genealògic local.

A través de les informacions rebudes al llarg dels segles, per diversos mitjans, ens ha permès conèixer les dates de la construcció dels primers habitatges de Montbrió marcats pel casament dels pares i naixement del primer fill i que posteriorment anaven tenint continuïtat engrandint el nucli poblat amb la construcció del habitatge de cada nova família que s'anava formant, acabant fins el present tot aquest cicle començat l'any 1378 en el que havia quatre focs i sis coves habitades, amb la construcció de l'última vivenda com a segona residència l'any 2004 propietat d'Enric Castro i Lurdes Marauri.

Dins el que més ens ha sorprès és que en aquella precarietat de vida, i acceptar tal privacions, tinguessin l'estat d'ànim, com veurem en el transcurs de la història, de poder celebrar actes festius i lúdics amb tantes mostres de diversió i d'alegria, naturalment a la seva manera. Això corrobora que les nostres referències no són exclusives d'un lloc determinat, ja que en els típics "Aplecs" que celebraven els avis dels nostres avis a les diferents ermites que estaven separades entre sí per varis kilòmetres de distància, si reunien persones de diferents comarques, prova evident que compartien semblants sistemes de vida.

La narrativa dels Orígens de Montbrió junt amb la seva demografia és una peça més que configura la història general d'una ampla zona del nostre país, al pas dels segles.

Índex

El retorn de l'oblit	13
Corresponent a una invitació	15
Els Orígens de Montbrió de la Marca.....	17
Les "Coves" dels nostres entorns	25
Les fonts	31
Les dues primeres cases del Poble	33
Jaciments de la Font Voltada.....	37
Formació dels Municipis	39
1606, Arxiu Diocesà de Tarragona	41
Cofradia del Roser de la Parroquia de Montbrió de la Marca	43
Transcripció de documents públics i privats	47
Actes de Sessions de l'Ajuntament de Montbrió	57
Gràfica del cens de Montbrió de la Marca	110
Orígen de les cases i dels llinatges	111
Planol de situació	113
Arbre Genealògic	117
Nova fase del Montbrió actual	191
Construccions Emblemàtiques	199
També les il·lusions formen part de la vida	207
Transmissions generacionals	209
Anys 1900 - 1939	215
Anys 1939 - 1950	219
Anys 1950 - 1972	221
Anys 1972 - 2004	229
El futur immediat del món "rural"	235

El retorn de l'oblit

Pels voltants de l'any 1997, en el transcurs d'un pont llarg de finals de tardor, portàvem plovent tres dies seguits i sense ganes de parar.

Quan a la meva dona i a mi se'ns va ocórrer buscar l'entrellat del nom de la casa: Cal Antonet. Recordo que vam començar a tirar endarrera les generacions, i arribant al meu besavi Carlos, li varem preguntar al pare quin era el seu segon cognom... el pare no se'n recordava.

En aquell precís moment vaig caure en el compte.

Quan els vius perdem el rècord dels que ja no hi són, aquésts llavors si que resten en l'oblit del passat, és com si no haguéssin existit mai.

Se que això, avui en dia, en aquest món de preses, per la majoria té molt poca importància, però per alguns nostàlgics i curiosos de temps passats no és així. Bé, amb pocs dies però amb bastantes hores de dedicació no sols varem trobar els cognoms del besavi sinó el dels seus avantpassats fins arribar a l'Anton Llovera Canaleta (L'Antonet), el fundador de la casa.

Això ens va fer pensar, que era la mínima gratitud que podíem tenir, vers el que havia aixecat el sostre sota el que vivim.

Ens va donar certa satisfacció, difícil d'explicar, quan hom troba els seus orígens.

Poc després, en aquelles xerrades a la fresca amb tú amic Casimir, varem començar a sembrar una idea: aquesta idea, en aquells dies molt remota, era la de que si buscàvem bé i amb molta paciència i constància un poble petit com Montbrí, hauria de ser possible arribar fins a la nit dels temps.

Tot i la il·lusió que compartíem, ben aviat me'n vaig adonar que això era una tasca ben llarga i laboriosa, que si algú la podia fer, aquest eres tú.

Primer, perquè et feia il·lusió i d'aquesta neix la imaginació i d'ella la voluntat per fer. Després per la meticulositat que exigia aquesta

recerca i per últim pel temps que requeria.

Quan en aquelles tertúlies "a la fresca" curtes en durada però llargues en intensitat, sortia el tema intern del Montbrió antic, més que parlar-lo, transmeties sentiments i vivències i crec que coneixen-te, tu pensaves igual de mi. Quan et referies sobre les anècdotes i històries amb tanta vehemència i regust de nostàlgia, dient que te les havien contat els teus dos avis, el pare de la teva mare i l'altre el Sebastià, el teu estimat sogre, que mai el nombres així, dius que era un nom massa aspre pel seu tarannà alegre i bondadós. Dos avis, que en la història interna de Montbrió, eren un "pou" de records i memòries d'altres temps.

Em deies però, que la principal història de Montbrió és la que es conserva en arxius, documents públics, privats i llibres escrits per eminents historiadors a l'abast de tothom que estime i sent les nostres arrels. Però, afegies aquests relats històrics, no són exclusius de Montbrió, són el reflex de les diferents formes de vida i evolucions que pas a pas les diferents generacions al llarg dels segles ens han deixat les seves petjades al llarg i ample de la nostra geografia.

Seguies dient-me, també, com en el pas de les generacions es difuminen els records i acaba perdent-se part d'aquella història interna, íntima dels nostre poble i dels nostres avantpassats.

I quan, assentats "a la fresca" em comentaves que de molt lluny acariciaves la idea d'escriure una història del poble antic, jo mirava d'engrescar-t'hi i de donar-te ànims.

Una de les sorpreses i alegries, que he viscut, és quan fa poc temps, em vas dir amb els ulls carregats de sentiment: "Al final m'he decidit, ja porto...". Sense deixar-te acabar la frase, jo et vaig contestar: ja has començat a escriure la història de Montbrió!!!

No se fins a on va influenciar, (si es que ho van fer) les meves paraules, et veia indecís, però coneixent el teu tarannà i l'amor que sempre has tingut pel poble palesament demostrat, pensava que algun dia arribaria aquest moment, que ho faries. Però per si a cas, no et parava d'insistir.

Et felicito i em sento enormement satisfet, si en algun petit granet he pogut contribuir a que t'animessis a dur a terme aquesta obra. No m'aturo a valorar, l'abast literari que tindrà aquest llibre, però sigui quin sigui puc assegurar-te que arribar a conèixer els valors dels orígens dels nostres antecessors, de la fundació del poble i evolució material, moral i intel·lectual de les cases i de la seva gent, fins els nostres dies i que aquesta història pugui ser representativa de tot Catalunya, ultrapassant les seves fronteres, em compensarà de les mancances tècnic-literàries que pugui tenir el llibre. - Gràcies Casimir -

Jordi Amill

Corresponent a una invitació

Quan l'amic Casimir Forn em va convidar a escriure unes lletres en el seu llibre sobre els orígens de Montbrió i dels seus avantpassats, vaig creure que potser jo no hi tenia res a dir, que de ben segur ell ja havia buscat, escrit i s'havia documentat, i certament i de forma immillorable, ha fet un interessantíssim treball de recerca.

Cal destacar que és en certa edat quan a les persones s'ens desperta la curiositat de buscar les arrels d'allà on venim, de qui foren els nostres avis, rebesavis, de com evolucionava la vida en general i així fins arribar allà on els registres ens poden donar constància.

Serà sens dubte aquest llibre, un punt de referència i de gran valor històric, per aquelles persones que a partir del dia d'avui cerquin dades sobre els habitants i el poble de Montbrió.

Els joves potser això els podrà resultar una mica avorrit, però sens dubte, els anys els hi aniran inculcant sense ells donar-se'n compte el valor de la curiositat, i serà a ells qui més interessarà en un futur.

La memòria històrica és un valor fonamental importantíssim en tota societat però hi ha també la memòria popular que no hem de deixar perdre, la que hem de transmetre nosaltres als nostres fills. Aquella memòria que els nostres avis explicaven a la vora del foc, gairebé com si fos un conte, el que li havia succeït a qualsevol membre del poble, aquelles bromes dels joves, aquelles picabaralles entre festes majors dels pobles veïns o les quadrilles de jornalers que anaven a segar.

Aquesta memòria popular hem de ser nosaltres de boca a boca que hem d'explicar als nostres fills. Ja que és part importantíssima de la nostra història.

Ara bé, l'amic Casimir ha fet el que és més difícil encara, el de

recordar-nos les nostres arrels familiars, conjuntament amb l'origen personal i material del nostre poble i dels nostres lligams a la terra, ja que com a tot bon arbre, hem de tenir unes bones arrels que ens agafin fort a la terra que ens a vist néixer, no hem de deixar que qualsevol ventada les arranqui, ens hem de mantenir drets i orgullosos de ser uns arbres sans i bons. Ni les ventades ni les secades ens han de doblegar, perquè qui té unes bones arrels, sens dubte els problemes que ens puguin sorgir en aquesta vida seran de més bon portar.

I de tot cor que aquest llibre ens ajudarà a tots nosaltres a ser un bons arbres.

Mercè Borràs

Els Orígens de Montbrió de la Marca

El decidir-nos a escriure una part de la història de Montbrió no ha sigut una decisió espontània. Quan en contacte amb una persona gran notavem que qualsevol incidència local que sobrepassés l'època dels avis, pràcticament tampoc res o poca cosa en sabia o recordava, en especial, d'aquelles notícies que no consten en els arxius, ni en llibres d'història, sinó que sols són emeses per transmissions verbals de generació a generació, m'animà a fer-ne un estudi de recerca, dins les meves limitades possibilitats.

Ens dolia, però no acabàvem de decidir-nos, preveiem que ens absorbiria massa temps, i no disposàvem de tant, però el fet de que a molts no ens quedés ni tant sols el nom dels nostres immediats progenitors ens animà a dur-ho a terme. Si cada tres o quatre generacions, de qualsevol acte n'hagués quedat constància escrita, avui disposaríem d'un dossier de centenars d'anys endarrera, que ens permetria en visió retrospectiva tenir constància de moltes incidències dins dels nostres ambients i dels fets més rellevants.

Hi ha diverses publicacions de prestigiosos escriptors, com per exemple "La Gran Geografia Comarcal de Catalunya", que si bé d'una manera generalitzada, com el seu títol indica, Montbrió també hi té reflexada la seva història particular.

Una altra publicació més recent, de l'any 1988 de la vilatana i amiga Mercè Borràs i espòs Josep Ramon en fan un ampli ressò de l'esmentat llibre i d'estampes gràfiques de la vida interna del poble.

Per conseqüent, aquests temes els tocarem superficialment ja que són complementaris al pla de la situació que volem considerar, entrarem amb més profunditat en les diferents vessants de la part interna del "cor de Montbrió", des de dates històriques de l'any 1378 fins als nostres dies; de la forma de com es desenvolupava la vida en el seu dia a dia a través de les

respectives generacions que a semblança dels temps actuals ere molt similar en pobles d'ídèntiques característiques i de com aquestes es succeïen, passant de la carència inclòs del imprescindible dels primers anys que en temin constància, fins que d'una manera paulatina al llarg de generacions, arribar a les altes cotes de que en l'actualitat en termes generals s'han assolit.

Aquests lògics raonaments ens portarien a considerar, si els espectaculars avenços tècnics de confort i coneixements, han progresat al uníson en l'ordre del benestar moral, familiar i de convivència en general. Però això per la seva complexitat ens apartaria del tema que ens hem proposat.

Les fonts principals que ens hem servit de base per submergir-nos en les profunditats del temps i extreuren unes dades de com i quines eren les circumstàncies al seu pas per la vida de les successives generacions, podríem resumir-les en dues:

1a. Els documents oficials i públics i d'una manera especial en els arxius als que hem tingut accés, com són els de la nostra parròquia i el de l'ajuntament, l'arxiu comarcal de Montblanc, i d'una manera més extensa al arxiu Diocesà de Tarragona, amb referències dels anys 1075. Aquesta data cita la primera persona coneguda en l'història del nostre poble que va habitar al Castell de Montbrí. Fou el noble Ramon Arnau, quant l'any 1075 el compte Ramon Berenguer I l'hi concedí aquesta fortalesa.

2a. La transmissió oral de generació a generació que dit sigui de pas, hi ha més persones de les que aparentment sembla interessades en aquests afers històrics, gràcies a les quals hem pogut completar el present treball d'una manera més que teòrica, pràctica i amb referències concretes.

Com anècdota direm que en la meva infantesa, l'avi em deia: El meu avi m'havia explicat, que el seu avi l'hi havia contat l'història de tal o qual familiar. Sumades aquestes generacions ja en farien un nombre de 5 o bé 6 endarrera.

Per situar-nos en els primers antecedents coneguts del poble, abans d'entrar en les diferents facetes i canvis generacionals dels habitants de torn, farem una descripció superficial del que ens han deixat escrit alguns historiadors.

Per considerar-ho de molta antiguitat i senzilles en la forma, però ben documentat de "fons", reproduïrem un escrit sense firma ni data, que un bon amic a tal efecte em va fer arribar, diu així, "literalment", amb el seu llenguatge.

"A una hora i mitja de Sarral (en realitat són exactament cinc kms) i en la falda d'una coma, repeu de la serra que divideix la Conca de la Segarra, hi ha lo poblet de Montbrí de la Marca que consta de 33 cases i més de 300 habitants.

(El nombre d'habitans corresponent al Municipi en conjunt, Montbrió i Vallvert)

Des de Sarral i enmenen dos camins. Lo més còmode es prendre la carretera de Santa Coloma fins a prop de Rocafort a on cal decantar a la dreta i salvant una baixa serreta ja es descobreix la vall del poble. Més recomanem al excursionista empengui un altre camí que tot i essent més trencat i penós es presenta ple d'atractius pintorescs. Comença baix lo riu Anguera i seguint la rasa s'atravessen diversos barrancs provinents de vessants ubagues i atapeïdes de boscos d'avets. La paraula avets, deu esser una confusió, ja que en aquets paratges els avets no tenen el seu clima. El camí és sempre solitari fins aconseguir la vall on es troba Montbrió.

La primera notícia que apareix d'aquest poble la tenim quan lo compte Ramon Berenguer lo Vell establí la Marca o sigui les fronteres divisòries dels àrabs i facilita la població dels territoris conquerits.

En document fetxat en 1075 el compte dona a Ramon Arnal la possessió i Castell de Montbrió en franch alou perpetuament reservant-se la meitat pel rei obligant a Arnal a no fer-se vasall d'altre compte. L'erudit investigador senyor Miret i Sans publica al Butlletí del Centre Excursionista, nº 49 el referit document i altres datos que ens permeten tractar en aquestes planes. Ja aleshores era aquest un terreny incul i així sembla que s'ha conservat fins als nostres dies. (Aquesta frase dóna fe de l'antiguetat d'aquest escrit).

Cap més notícia tenim fins a 1233 en el que Guillem de Puigvert i la seva muller fan donació al seu fill Arnau de Pons i als seus descendents dels castells de Talladell i Montbrió, reservant-se l'usufruit vitalici, però sense poder revocar aytal donació. Arnau Pons casa amb Saura i tingueren una filla Saurineta. Al morir Grau disposa en son testament que si sa filla morta sense successió legitima el Castell passés al monestir de Santes Creus.

Saurineta morí sense fills llegant al dit monestir 50 morabatins. Empero sa mare després la mort d'Arnau i Saurineta, retenia lo castell i no pagava dita quantitat. Pels voltants doncs de 1265 comença un pleit entre Saura i l'Abat de Santes Creus i per primera sentència fou condenada Saura a entregar el castell amb els fruits recollits des de la mort d'Arnau, estimats en 2000 sous.

En 1268 termina lo pleit firmant-se concordia entre l'Abat i Saura, estipulant-se que de les 15 parts en que es dividia la propietat en qüestió, Saura disfrutaria de dotze, corresponent les tres restants i els morabatins llegats per Saurineta al monestir.

L'any següent Saura per al remei de la seva ànima i la de son marit i filla, dóna el lloc i castell de Montbrió amb sos termes, militars, carlans i altres drets a Santes Creus.

En 1276 Guillem i sa muller vengueren al mateix monestir la sexta part i lo dret que tenien en los molins del terme de Montbrió de la Marca per 185 sous,

quedant així Santes Creus senyor complert de Montbrí de la Marca.

En lo segle XIX Montbrí passa a engrandir les possessions del Hospital y fou agregat a la Comanda de Barbarà. En 1367 era Carlà de Montbrí, Guillem Ramon de Jorba qui sostingué un llarg pleit contra Pere Guillem de Guimerà, Comandador de Barbarà, sobre l'estatge y drets feudals del Castell. Ambdues parts nombraren arbitre al notari de Montblanc Jaume Conesa y aquest tot seguit visita lo Castell en 17 de Gener de 1367 per estudiar les obres y les despeses fetes per lo Carlà. L'acta de la visita donà curiosos datos de la arquitectura militar en plena edat mitja.

Primerament nota que l'entrada del castell que abans era descoberta, lo Carlà, Ramón de Jorba l'ha coberta colcant-hi ademés una menjadora de guix. També ha obrat a continuació una escala de pedra picada que donà accés a la sala principal y cambres adjuntes, una paret al costat del portal; la teulada de dites habitacions; obri en un extrem lo rebost; edificà un cobert per soplujar son cavall blanc amb menjadores de guix; acomodà una cambra per sa mare, al costat de la torre un dormitori per son gendre, enlairà lo trespol de la propia cambra; feu treballar per la sala i cambres bones barres ab son alsamelles, ha utilitzat un altre matrimoni per en Bertrán de Pallás; ha netejat de brossa la torre; ha fet diverses bastides arqueres e venisques... per fortificar-lo durant lo pas de les partides de Mossén Bertran de Clauquí; en fi posà portes i finestres ab sos porticons baldes i forrellats. I tot així amb moltes despeses i ajuda de vehins de Sarra, Rocafort, Conesa y d'altres llocs. Durant l'any i mitg que duraren les obres, lo propi Carlà ab los seus, ajudaren a puixar les vigues y a lo que fou menestar assegurant haver dessembolsat més de 5000 sous.

Considerant, donchs necesaries les dites obres, en profit de la Ordre del Hospital, Jaume Conesa estimá que dehuen reintegrarse les despeses al Carlà. Per lo tant prega al Prior y Comanador y Hospitalers entreguen 4000 sous, los quals sian pagats per aquesta forma, es a saber, que de present l'hi sia pres en compte tot çó que es demanat al dit G. Ramón per les messions de l'apostat, la cual l'hi es estada presa al feu de Montbrí. I atenant que'l Prior y'l Comanador havien donat al capitol que's devia celebrar en Avignó ab assistencia del mestre Rodes y que això requeria temps i molta moneda, propossava que al cap de dos mesos del retorn dels Templers a Catalunya sia pagada la meytat de dita quantitat y l'altra meytat per San Juan.

Més endavant la Carlania dels Jorbes, passa per entrar al Comendador de Barbarà quedant aquest, senyor absolut del Castell de Montbrí y son territori. De consegüent lo Prior de Catalunya publicá los capítols per arrendar o prendre a cens la fortalesa. En dits capítols s'adverteix quels arrendadors deuran ingressar en l'ordre del Hospital, cuidant de millorar la Hisenda. No obstant si els murs fossin malbaratats per les guerres, llams, terratremols o altres casos de força

major, queden los arrendadors lliures d'acció.

Als veïns que en temps de guerra se sopluxen al castell sels obliga a ajudar a l'arrendador, convertit en capitost de tots. Item que l'home que en dit castell habitara ell o los seus, aquells qui apres vindran perpetualment sien francs de tota questia demanda, donació agravable e forçada pertanyent a senyor e a veïns de tota altra contribució, en qual quer nom se puxe nomenar ni per ara ni per avant e açò per raó de tots bens mobles ó semo vents que ara de present i pertara o per avant aconseguirà ell o els seus exceptat delma e premilia d'aquells bens que s'acostume a la dita franquesa sie així bé per lo senyor com per los vehins fermeda. "

Em altra clàusula lo Prior s'oposa a que tant l'arrendador com los vehins pugan criar besties grosses , ni petites. L'arrendador queda franch de tots els terços pertanyents a senyor de totes les terres que ell e los seus compraren dins lo lloc e terme del dit castell d'aquests quatre primès vinents...

Item que lo dit termesia sia tingut que pagar per raó de dit establiment tots anys perpetualment en la festa de Nadal 110 sous. Item per la entrada dos parelles de capons per fermetat de dit establiment.

Item lo dit home e los seus perpetualment siguin tinguts d'acollir tots los del Hospital que al dit lloc vindran qui siguin de passada e aquells hagi a provenir en menjar e en beure e jaure e cibades ab propia bosa dets dits frares e no en altra guisa si fer no volie a tots altres domèstics del dit senyor Prior. "

Tantes facilitats otorgades per habitar lo castell nos refermen en l'idea de que Montbrí sempre fou pobre i erm en gran part.

En lo segle XVII cobraven los delmes del poble, la comanda de Barbens, Los Carmelites de la Selva y la casa Niubó de Cervera. No fa molts anys encara existia una torre del castell. Avui només queda lo recors. "

Fins aquí el relat que fa del Castell de Montbrí un autor anònim i sense data, malgrat que es vislumbra molt antic, per la narrativa de les seves històries i llenguatge, però sembla de fons ben documentat, comparat amb historiadors prestigiosos més actuals.

D'aquest escrit en podriem treure unes conclusions, si bé suposades respecte a Montbrí. La primera referència que fa aquest autor anònim del castell es remonta a l'any 1075. En una altra ocasió parla de què al 1367 per diferències de pagaments d'unes importants i valuoses obres fetes al castell es nomenat Jaume Conesa notari de Montblanc com a mitjancer per valorar les anomenades obres, i textualment diu: " *Amb l'ajut dels veïns de Sarra, Rocafort i Conesa* " i no esmenta per res l'ajut de Montbrí, ni com a veïns, ni com a "vasalls". Es això una mostra evident de que en aquella época el nostre poble no existia com a tal?

Per completar l'escrit anterior, ampliar i ratificar la realitat de l'evolució

del poble, transcriurem uns capítols aïllats d'autors qualificats com són Joaquim Miret i Sans i Josep Mª Sans i Travé, dels llibres històrics: "La Gran Enciclopedia Catalana" i la "Geografia Comarcal de Catalunya" que fan una valoració general dels principis coneguts respecte a Montbrí i d'una manera especial dels seus monuments més emblemàtics: el Castell i l'Església.

La Geografia Comarcal de Catalunya editada al març de 1983, resumeix el poble de la següent manera: "*Situat a uns 600 m sobre el nivell del mar, està a la vessant sud del turó on hi havia el castell, tocant a les seves parets, el poble i a uns pocs metres es construí l'església i casa rectoral*". Les dades de les dues construccions són imprecises, les primeres referències del castell són de l'any 1073. De l'església es conservà durant molts anys un retaule amb data de 1537, sense que això aclareixi gran cosa.

Les primeres referències del poble, les dona l'historiador Josep Iglesias en el seu llibre "Fogatges de Catalunya", assigna a Montbrí l'any 1378, 4 focs i 6 "albergues" escampats pel terme, (aquestes són les paraules textuais, que deuen fer referència a "coves", grans i naturals que encara existeixen). Al segle XVIII el poble comptava amb 15 cases (segons l'historiador). El 1718 tenia 16 veïns. A partir de l'any 1719 contava amb 66 habitants. A finals d'aquest segle Montbrí havia tingut un important ascens, arribant als gairebé 200 habitants. A la primera meitat del segle XIX passa a tenir 73 habitants.

Al segle XX es produeix una tònica descendent progressiva que de 370 (?) habitans (aquesta xifra hem comprovat que correspon als habitans de Montbrí i Vallvert que conjuntament formen el Municipi). al 1900 baixa fins als 101. Ja rebassada aquesta data, els nous sistemes de mecanització agrària i els constants canvis evolucionals de l'època, en tots els ordres, fan que els descens de la població sigui constant, quedant actualment, any 2005 un registre oficial de 10 famílies i 41 veïns.

Aquest signe marcadament regressiu en nombre d'habitants que es va manifestar en tots els ambients rurals a partir del primer quart de segle 20, arribant al màxim als anys 1960, aparentment sembla que havia de portar la semi-paralització als sectors agraris rurals. No fou així; els veïns que quedaren afavorits per la modernització i mecanització i el disposar de més terres de conreu, el nivell de vida material va augmentar. No obstant escalonadament es va anar refredant l'ambient característic de poble que de sempre havia marcat una unió gairebé familiar, en les bones i no tant bones circumstàncies.

La nova era, en els comprensibles canvis de diversions festives que s'han globalitzat i massificat, en centres concrets, han deixat pràcticament els pobles deserts de joventut els dies festius, per concentrar-se en les grans àrees de diversió que sols en pocs llocs estan ubicades.

Però tampoc tot ha estat negatiu. Malgrat el tant per cent mínim

d'habitants que permaneixen en els àmbits rurals, als caps de setmana i per vacances, pràcticament no queda cap casa buida. Totes són segones residències d'antics propietaris o bé gent de ciutat que les han comprat o s'han construït el seu propi xalet.

Aquest moviment de persones fa que els pobles tinguin una vitalitat i ambient, encara que de diferent forma, com al llarg de la vida sempre ha anat succeïnt.

Com es pot apreciar, l'important descens de població, si be fa referència al nostre poble, és un reflex general del que succeeix arreu del país, amb conseqüències imprevisibles. Aquest fenomen ja té uns antecedents similars en les generacions dels nostres avis. Les masies o cases de camp eren moltes i populars arreu de Catalunya. A mitjans del segle vint no hi havia poble que no tingués masies, ja no en queda cap d'habitada malgrat que totes les propietats segueixen cultivades.

Les circumstàncies ara es repeteixen, les joves generacions tendeixen anar a pobles més grans. El que és veu en resultats més incerts, es que els joves nadius, al casar-se, tot i seguint treballant-se les proies terres, fixen residència a pobles veïns més grans, quedant per tant envellida la població local i amb ella les arrels de poble, de moment però, aquests conserven vitalitat i bona qualitat de vida, hi ha més cotxes que famílies i aquest conjunt fa que tots els que portem a més de sang en les venes, l'esperit de poble, en esperona a sentir-nos-hi bé i continuar.

Al parlar dels monuments històrics del poble hem fet àmplia referència del seu Castell. Considerem també la història d'un altre dels seus monuments històrics: l'Església. No hem trobat dades concretes respecte als seus principis. L'any 1194, tot el conjunt ja es esmentat en la bulla de Celestí III. Es obra de transició del romànic al gòtic, de finals del segle XXII amb reformes en el segle XXIII.

Al costat de l'església hi ha el cementiri que data de temps inmemorial, sense haver pogut constatar dates, ha tingut varies reformes, l'última rebassat els anys 1850. Periodicament si han fet retocs de conservació i millores. Actualment tothom disposa de níxols privats.

L'església, com la casa rectoral, o abadia, edificis adjunts i comunicats interiorment des de que de moltes generacions anteriors se'n té record, estaven molt ben conservats. En els lamentables incidents de la guerra civil espanyola 1936-1939, el dia 25 de juliol de 1936 fou incendiada, quedant totalment calcinades les imatges, altar i tot el material combustible, esfonsant-se les cubertes del presbiteri de les dues sacristies adjuntes. La casa rectoral no va tenir cap desperfecte. Durant els mesos que va durar la restauració tots els oficis religiosos es celebraren en la sala de l'escola, situada al bell mitg del

poble. No es coneixen dates dels principis en que fou habitada la rectoria.

Les primeres referències, serien per lògica, la firma del sacerdot que segellà la primera acta de naixement que en queda constància en el llibre d'actes de la parròquia. Fou la nena Catarina Aldaver, filla de Joan Aldaver i Gerónima, l'any 1602. A partir d'aquesta data, a jutjar per la continuïtat ininterrompuda de ser firmades totes les actes eclesiàstiques fins als nostres dies, salvo un petit lapsus de temps que no afecta a l'història general, ens demostra que sempre a la parròquia hi va habitar el sacerdot de torn. L'últim que va tancar el cicle, fou Mossen Enric Esplugues l'any 1948, quedant la parròquia, en aquest aspecte assistida per capellans de Sarral, Rocafort i del col·legi de la Mercè de Montblanc. No ha quedat ni un sol dia festiu la parròquia desassistida. Actualment la té a càrrec un capellà, professor del col·legi- institut de Montblanc; Mossen Josep M. Solanes.

En unes notes d'arxiu pel que fa referència a l'esglèsia hem trobat el següent document, diu així: "Es troba a la part alta del poble, al costat d'on existí un antic castell del que ni tan sols en queda cap vestigi. L'esglèsia està dedicada al patró Sant Llorens". (Ja en època més recent fou també dedicada al co-patró Sant Sebastià).

La parròquia de Montbríó és de planta rectangular amb sòlides parets de pedra amb quatre petites capelles laterals. Posteriorment, l'hi fou afegit un absis en forma de polígon i una llanterna en el tram previ al mateix. La nau principal es cobreix amb una volta de canó apuntat, reforçada per lligalls i les quatre capelles de canó. El cor es llença als peus damunt l'arc enfilat i l'espadanya al sud, junt a la porta d'accés romànica, d'arc mig punt ovalat.

Les "Coves" dels nostres entorns

Analitzant el que ens diu l'història respecte del nostre poble trovem que entre els habitants fundadors l'any 1378, amb lleugeres modificacions l'any 1553, hi havia dos focs isis balmes o coves habitades escampades per el terme. Avui, camí dels cinc segles de distància que ens separen, podem contemplar aquest número d'habitacles o coves naturals, inclòs augmentant, si contem les de menys dimensions ó anomenada. La major part están ubicades a la part sud-est del nucli habitat, que forma la part orogràfica més montanyosa i rocosa del terme. Els seus noms actuals, si bé els portem heretats de generacions pretèrites els hem relacionat per ordre de més a menys proximitat al nucli poblat. Son els següents:

La cova o balma de l'Aluja (1ª). La cova de cal Joan. Cova de la font Voltada. Cova de l'hort de l'Aluja (2ª). Cova del Batlle. Balma de cal Pallisó. Cova del Miqueló. Cau de la Guineu. Cova del Mestre. I d'altres de més petites ó menys anomenades. Possiblement, per lògica, entre aquestes coves nombrades, per ser entre les més grans i properes, vàries podrien haber format part d'aquelles primitives habitades.

La primera cova que hem nombrat es la de cal Aluja, està situada seguint el camí de la "font del poble" a uns 150 metres del poblat. Antigament per l'envergadura que aquesta família portaven, la usaren com a corral de bestiar. La balma o cova del Joan, en aquell temps nomenada cal Tarragó del forn es a uns dos cents metres del poble seguint la carretera de Sarral a uns trenta metres d'aquesta. També la usàven com a corral de bens; la part exterior estava reclosa per tres parets artificials i tot el fons del tancat el cobreix la volta d'un peny de roca natural que formen la cuberta que resguardava en part el corral de la intemperie.

La cova de la font Voltada, nombrada pels científics "Els jaciments de la Font

Voltada", que amb els seus anàlisis, els hi ha donat uns 12.000 anys d'antiguitat, es de les balmes més petites, però d'una importància capdal per ser el primer habitacle trobat a la Conca de Barberà habitat per éssers humans. Està a uns doscents metres del actual poble.

La balma de l'hort de l'Aluja (la nº 2 d'aquesta família) ara forma part del "llit" del riu de la Font Voltada. Antigament la corrent d'aigua d'aquest riu passava pel mig de la vall a uns 15 - 20 metres de distància de la cova. Al transformar i aixecar el nivell del terreny per fer-lo de regadiu, les generacions passades, el riu ara passa per l'interior de la cova. Està situada a uns 300 metres del poble. La cova del Batlle està propera on comença la vall d'el Barranc gran", a uns vuit cents metres del poble i a uns seixanta metres del Torrent de la font Voltada. La propietat del entorns perteneixia a la família de cal Batlle-Vell.

Seguint el camí d'aquest barranc, vorejant el torrent, endintant-nos bosc amunt, els paratges son encantadors per la frondosa vegetació i altura dels pinars, en especial en la part ubaga. Continuant s'arriba a una bifurcació de la vall, i allí prenen el nom de "Els gorcs del Vilà" seguint aquest camí per la part esquerra a uns tres cents metres i a dos km. de Montbrió es troba la cova del "Pallisó". No es de grans dimensions, pero es de les mes atractives i "selvatica" del terme, per l'exuberància i espesor d'arbres i arbusts, d'una frondositat tal que fa difícil la seva localització i veure on és la entrada. Es aquella típica cova "coquetona" amb una gran volta de roca massisa, gairebé regular, que fascina la seva contemplació.

Desfent el camí que hem seguit, ens retrovem en la pista-camí que va al llarg del Barranc gran. A uns centenars de metres més amunt hi ha la cova del Miqueló, aquesta te una visió molt mes àmplia per estar enclavada a mitja altura de la part solana, conseqüència que la fa seca i àrida. El seu nom, si bé no hem trobat res escrit al respecte, segons els avant-passats corresponia a una de les propietats de cal Miqueló, actual Casa de la Vila.

En front d'aquesta cova, gairebé baix el riu hi ha un lloc molt típic en l'història de Montbrió. Es el "Cau de la Guineu". Les seves dimensions, aparentment desde l'exterior, son reduïdes, però de sempre enigmàtiques i populars, formen un bloc d'un peny de roques a poca altura del riu. Es un "forat" entre les pedres de regulars dimensions difícil d'entrar, s'ha de fer agupit i al final d'un estret corredor hi ha un petit apartament amb grosses esquerdes entre les roques, on les bèsties de bosc hi freqüenten, fent-hi les seves cries. D'aquí ve el nom de "Cau de la Guineu". No es més que un petit símbol en l'història del poble, pero molt nombrat ja de generacions pretèrites.

A l'altre vessant de la muntanya sota el camí de Salmella a poc més d'un km. del poble hi ha la cova del Mestre, de regulars dimensions. El seu nom fa referència per ser ja de molt antic propietat de la família de cal Mestre.

Ja a una altre devesa, sortint per la part est del poble direcció Vallespinosa a uns dos km. hi ha una segona cova de cal Joan. No se li coneix cap història particular.

Si hem fet aquest repas històric de les balmes ó coves del poble és perquè en la fundació de l'actual Montbríó l'any 1378, reiterada en 1553, constava en un llibre de l'Arxiu Comarcal de Montblanc titulat "Fogatges de Catalunya", de Josep Iglésies, que hi havia "2 focs i 6 balmes habitades escampades pel terme".

Per la seva proximitat al nucli dels "focs" de Montbríó, per estar construïts els edificis de l'Església i El Castell i per ser entre les que tenien millors condicions i grandaria, si bé no ho hem pogut constatar en cap document acreditatiu, ni cap versió generacional, seria molt possible establir una relació directa, entre les balmes citades i els primers habitants que els historiadors han lograt localitzar com origen i fundadors del nostre poble.

Aquestes coves i fonts, com els paratges del seus entorns, afavorits que tots els dies sortien dos o tres ramats de bous a pasturar, tot menjant herbes i puntes de matolls marcaven espai i caminets que el feien transitables i fins i tot còmodes i molt agradables, motius que els feia ser freqüentment visitats, en especial les fonts i coves. Ara la situació en aquest aspecte ha canviat molt, evolucionant com tot en noves formes. Desde molts anys als boscos no hi entre cap ramat de bestia, els habitants rurals apenes tallen cap arbre per fer llenya, ja que els nous sistemes desde temps han imposat les cuines i la calefacció amb derivats del petroli. Un altre factor molt important i advers son els lamentables incendis forestals que al seu pas deixen els boscos arrassats completament sense vegetació, però als pocs anys un excés de neixament d'arbres i matolls de tota mena els converteixen practicamente en intransitables, amb l'aggravant de que alguns d'aquests matolls son "pinxants", com argilagues i coscolls.

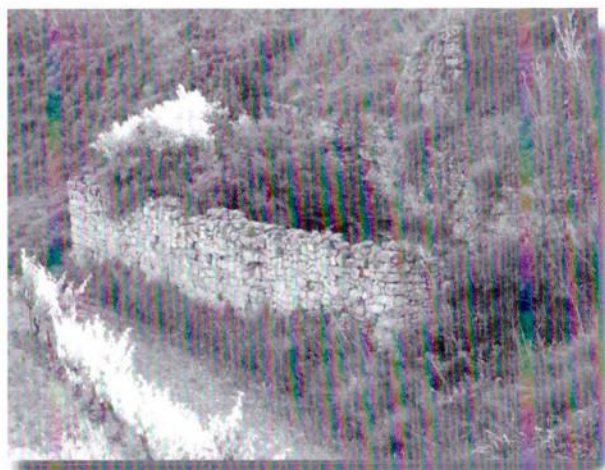
La coincidència d'aquestes dues combinacions: mal estat dels paratges forestals per les circumstàncies descrites i les noves tendències generals de viatges turístics, han contribuït que la natura dels ambients rurals, amb les característiques fonts i coves que de sempre tant d'interés habien tingut, practicamente ja desde alguns anys, estan completament oblidades i "abandonades". No ha estat així respecte a la conservació d'aquests mateixos pobles, les seves vivendes i les noves construccions, continuen en "alça", especialment però com a llocs d'estada temporal.

RELACIÓ DE COVES

Nom	Situació
Cova de l'Aluja	150 mts. del poble
Cova de Cal Joan	200 mts. «
Cova Font Voltada	200 mts. «
Cova Hort de l'Aluja	300 mts. «
Cova del Batlle	800 mts. «
Cova Mestre	1200 mts. «
Cova Pallissó	2000 mts. «
Cova Miqueló	2300 mts. «

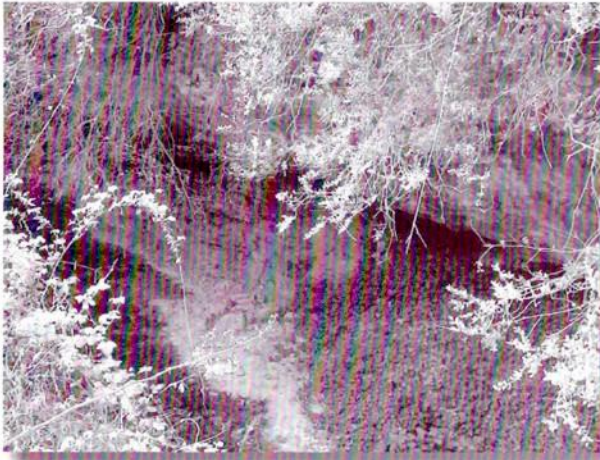

Cova de l'Aluja

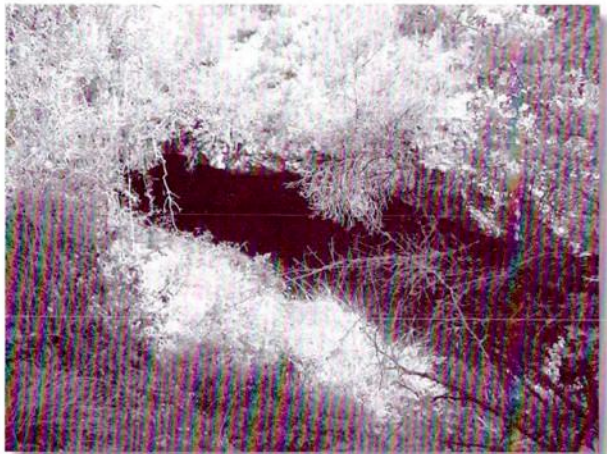
Cova de Cal Joan

***Cova Jaciments de
la Font Voltada***

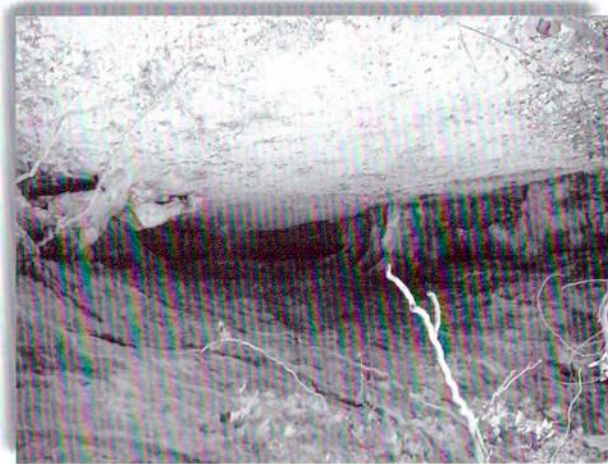

Cova Hort Aluja

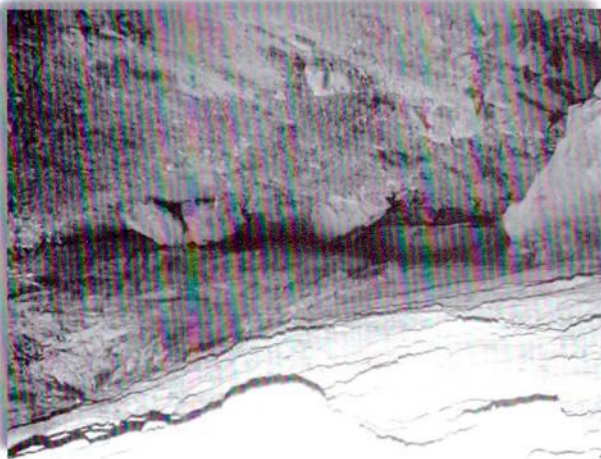
Cova del Batlle

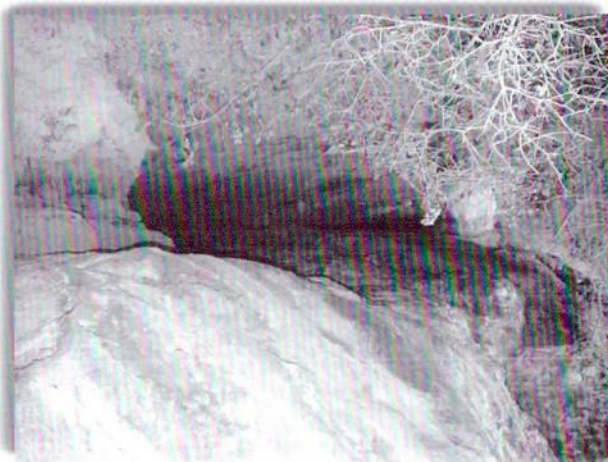
Cova Pallissó

Cova Miqueló

Cova Mestre

Les Fonts.

En referència a les fonts "naturals", son varies les que hi han pel terme, nombrarem sencillament les tres que han tingut més importància, i que totes venen de temps que no en tenim cap referència. Son:

La nomenada "font del poble", que possiblement es la que va abastir als primers habitants; A partir de l'any 1964, la mateixa aigua, elevada mecanicament uns cent metres fins al diposit general ha continuat l'abastiment al poble.

La "font Voltada" uns 200 metres riu amunt, ha representat la més turística i visitada de totes. Del record ja dels nostres antecessors, si han fet per diversitat de grups de gent, inclús forànis, un incalculable nombre de dinars i berenars, en caràcter d'amistats o familiars al llarg de l'història. Lamentablement al "cor de l'estiu" molts anys queda seca.

La "Font de l'Abellà", aquesta queda una mica més separada del poble, està situada a uns 1000 metres, aixó fa que no hagi sigut tant asiduament visitada pero ha tingut de sempre un gran renom. La vegetació i arbredes dels entorns la fa molt atractiva.

Les restants fonts tenen totes un nom propi, però la seva importància es molt relativa, entre altres motius per tenir poca abundància d'aigues.

Les dues primeres cases del Poble

Ha quedat ampliament reflexat que l'origen dels habitants de Montbrió, prové de les dates històriques de 1378 i 1553.

Els noms registrats en les últimes actes de neixement de la parròquia, amb el cognom Tarragó, en un llarg seguiment restrospectiu d'aquest cognom, ens ha portat al origen de les dues primeres cases, famílies o nissagues, que el començaren; Cal Batlle Vell i Cal Tarragó del Forn. La primera família, Cal Batlle Vell, actual Cal Tuset, tinguè l'origen en una acta oficial de neixement a nom de Miquel Tarragó l'any 1605 i l'acabament de la nissaga, amb el casament de Josepa Tarragó Castelló l'any 1845, aquesta ocupava la quinzena generació. Recordem que aquesta casa es corresponia a sis vivendes.

Respecte a Cal Tarragó del Forn, actual Cal Joan, el cognom Tarragó fou iniciat amb el neixement de Josep Tarragó l'any 1608, tenint continuïtat a través de dotze generacions, fins a l'actual propietaria, Margarida Tarragó Civit, si bé amb ella s'acabarà el mític cognom Tarragó, que malgrat tenir dos fills, comença una nova dinastia, per ser pubilla, amb el primer cognom del marit, Vallbona, seguit de Tarragó com a segon per part de la mare.

Façana de Cal Isidre antigament una part de Cal Batlle Vell. Al fons portal d'entrada al pati tancat que formava part de quatre de les sis cases de Cal Batlle .

*Cal Tuset,
part posterior de
l'antic Cal Batlle Vell, al
fons portal del pati
particular, també de
Cal Batlle Vell.*

*A l'esquerra
Cal Magi
a la dreta
Cal Marcelino.
Les dues formaven
part de Cal
Batlle Vell.*

*A la dreta Cal Tuset,
part integrant de
l'antic Cal Batlle Vell
formant la casa pairal,
amb porta principal
d'entrada sota del
balcó.*

Cal Tarragó del Forn.
Antiquíssim forn
de coure el pà.

Cal Tarragó del Forn.
Pica d'aigua per
veure les mules

Cal Tarragó del Forn.
Pou d'aigua molt
profund i abundant en
l'interior de la casa.

Cal Tarragó del Forn
Dibuix de l'inscripció
gravat a la pedra de 1,20
metres de llarc que
estava col·locada sobre el
llindà de la porta
d'entrada.

La data no es correspon a
la fundació de la casa,
sinó a una possible
posterior ampliació.

Cal Tarragó del Forn.
Anell inscrit per
segellar documents.

Cal Tarragó del Forn.
Aparell que servia per
triturar

Cal Tarragó del Forn.
Molí d'oli.

Jaciments de La Font Voltada

Abans d'entrar en la descripció de la part interna i l'evolució de la vida de Montbrió, reproduïrem parcialment un document històric dels arqueòlegs Srs. Anna Mir i Antoni Freixas, Cap de Serveis del Museu de Reus i col·laborador del Museu de Vilafranca respectivament, en el que ens donen dates i referències del habitatge més antic localitzat a la Conca de Barberà. Diu així:

"Dins del terme municipal de Montbrió de la Marca s'ha trobat l'habitatge més antic localitzat a la Conca de Barberà.

El jaciment del "Camí de la Font Voltada" correspon, segons les anàlisis de C-14, a un lloc que va habitar-se fa uns 10.920 anys abans de Crist, per tant, fa uns 12.925 anys.

Al treballar sobre dates tant antigues, no ens podem ajudar evidentment en documents escrits que no podia haver signat l'home prehistòric, que no coneixia l'escriptura; hem de valer-nos dels vestigis materials que aquest ens va deixar, consistents en llocs d'habitatge, eines i instruments, deixalles d'aliments, etc.

Després de l'incendi forestal de l'any 1979 que comportà malauradament la pèrdua d'una part dels boscos de Montbrió, s'amplia el camí que passa pel costat de la Font Voltada.

En els treballs d'ampliació d'aquest camí a uns 300 metres de l'actual poble de Montbrió i que en la continuació a un centenar de metres es troba la "Font Voltada" les màquines excavadores en els referits treballs d'ampliació posaren al descobert vestigis dels que es convertirien en els actuals "Jaciments de la Font Voltada". Renovats en la part exterior per conservar l'estructura.

En el nivell arqueològic es pot veure una gran i continuada acumulació sense cap discontinuació, indicant-nos clarament que la balma no va deixar-se deshabitada en cap moment des de que s'hi instal·laren els homes per primera vegada i aquests vivien damunt les seves deixalles.

Totes les troballes, deixalles o vestigis de l'home recollits a la Font Voltada són molt interessants per poder reconèixer l'estadi cultural en que es trobava qui les va produir. Sobretot, tenen molt d'interès les peces o útils fabricats pels homes, expressa i directament. A la Font Voltada, la major part d'aquests estan tallats sobre sílex i en nombre més reduït, sobre quarsita. El sílex que varen emprar és d'una qualitat immillorable, sense vetes ni imperfeccions. N'hi ha de diversos colors, sobretot marró, vermellós i negre principalment. L'àrea que devia fornir-los d'aquesta matèria prima era, segurament les muntanyes de Vallespinosa on es troben vetes d'aquest material, així com en els mateixos còdols dels conglomerats que constitueixen la visera de la cavitat.

La Indústria Lítica: En el nivell arqueològic s'han trobat nuclis, dels quals en sortia la base per fer les peces retocades: s'obtenien ascles i làmines. Els ascles sumaven un nombre de 2.975 i com ja se sap són més amples que llargues mentre que les làmines són dues vegades més llargues que amples i vam comptabilitzar-ne unes 1256, cal comptar a més, amb 578 peces retocades.

El gran nombre de restes de talla i resquills ens indica que es tallava i retocaven peces dins la balma.

Material Paleontològic: Pels trossets d'ossos que hem pogut classificar, que corresponen, sobretot a mandíbules, calcanis, astràgals, hùmers, tots ells trossejats de conills de petites dimensions, restes de cabra hispànica, falanges de cérvol partides per la meitat, és un clar indicatiu de les penúries que aquests homes havien de passar i que amb aquesta economia no era possible alimentar una nombrosa població.

A la Conca de Barberà, s'han trobat indicis d'altres cultures més antigues: com un bifaç achelià i peces mosterianes, però totes elles trobades en superfície i per tant fora de context. Les mostres que la "indústria" fabricà en el jaciment de la Font Voltada va ser trobada al mateix lloc on es va produir i utilitzar. I junt amb el fet d'haver pogut identificar estructures clares de sòls d'habitació i "focs" fan que els jaciments aquí descrits sigui un punt de referència molt significatiu de les maneres de viure dels homes de l'epipaleolític"

Les conclusions que podríem treure d'aquests importants descobriments que sobrepassen els 12.000 anys, sembla de lògica suposar que no tenen cap relació directa de continuïtat amb l'antic poblat de Montbrió, ja que les primeres referències d'aquest amb data concreta la menciona l'historiador Josep Mª Sans i Travé, dient: "La primera notícia sobre Montbrió apareix a finals del segle XI, el dia 25 d'abril de 1073...", per tant són més de 11.000 anys que separen aquests aconteixements. Per altra part no és fins l'any 1378 quan el també historiador Josep Iglésies diu: "Montbrió té quatre focs i sis albergues escampades pel terme". No fa menció de cap cova determinada. Això fa suposar que són dues fases d'habitabilitat i que possiblement no tenen cap relació de continuïtat l'una de l'altra.

Formació dels Municipis

En els principis de les organitzacions territorials, el país va ser dividit en municipis. Els pobles més petits els agregaven a un de gran proper o si aquest era llunyà entre dos de petits formaven una sola agrupació independent o municipi. Aquest és el cas de Vallvert i Montbrió que des de temps immemorials han vingut convivint en aquesta situació.

El titular del municipi en poques ocasions ha portat el nom de Vallvert, malgrat que el nombre d'habitants sempre ha fluctuat de manera similar, en els dos pobles sense haver arribat mai en conjunt als quatre-cents. El cap de l'autoritat municipal es l'Alcalde, el segueix en autoritat l'Alcalde Pedani. Cada un exerceix al seu poble. El número u, elegit per referèndum general, segons lleis i dates en eleccions del municipi era el principal, el que en assumptes externs municipals representava als dos pobles. L'Alcalde Pedani, nomenat per l'Alcalde principal, era el del poble que havia quedat en minoria de vots, i sols estava facultat per assumptes interns entre els seus "conveïns", sense que això impedís que intervingués en casos puntuals, l'alcalde principal, com veurem mes endavant en algunes actes d'Ajuntament.

Aquestes normes, encara en vigència, basades en llei en la majoria de pobles agregats, en ocasions, creen, situacions molt tenses, que a través d'aconseguir, en noves eleccions canvis de pedania a titular, es produeixen reaccions de represàlies, provocant situacions difícils. Afortunadament, segons referències, els dos pobles del nostre municipi, no van arribar mai a tal extrem, si bé a nivell de poble per aquesta rivalitat, van viure situacions tenses i complicades, sense passar d'aquí. Com a mostra hem comprovat en dues actes de l'Ajuntament, que si bé no directa però sí indirectament si veu la pressió de cada un dels dos pobles per obtenir uns favors particulars, d'una forma no massa ortodoxa, concedits per certes autoritats de torn. Les dues

actes fan referència a unes circumstàncies polítiques, diem-ne influències. Una la destitució d'un alcalde i al seu lloc el nomenament fulminant d'un Gestor, que poc temps després seria nomenat alcalde, veí i resident de l'altre poble. El segon cas, que consta també en acta de l'Ajuntament, presenta una denuncia que textualment diu així: *"La actual "Casa de la Vila", está en un estado indecoroso y además amenaza ruina"*. Al poc temps es traspasada tota la documentació a la Casa de la Vila del poble del denunciant. Ha passat més de mig segle i l'edifici sense cap reparació continua en peu. De comú acord els dos Municipis (tres pobles) Sarral i Montbrió - Vallvert, en vista de les canviants situacions adaptades al temps i les circumstàncies, Sarral accepta l'inclusió a tots els efectes el Municipi de Montbrió de la Marca, quedant aquest com a barri del primer, amb una certa autonomia. Aquesta fusió tingué lloc l'any 1972. L'anulació del Municipi com a tal després de segles d'existència ha deixat als pobles que el formaven, Vallvert i Montbrió, completament independents entre els dos, si bé formant part en igualtat de condicions respecte al Municipi de Sarral.

1606, Arxiu Diocesà de Tarragona

Fundació Cofradia Mare de Déu del Roser
de Montbrió de la Marca

En un llibre de l'Arxiu Diocesà de Tarragona trobarem un document històric referent a Montbrió, diu així: *"Llibre dels cofrades de la Cofradia del Roser del lloc de Montbrió de la Marca, arquebisbat de Tarragona, la qual cofradia es fundà als 9 dies del mes d'Abril de l'any 1606 per lo Rector Frai Vicens Codony, Prior de Ciutadilla; fent-lo per mi Jaume Canela, Rector de Montbrió, en lo any "1738" als 22 de juny.*

Primers socis: Ramón Canela, pagès, Juan Canela, pagès, Pau Canela, pagès, Ana Maria Fortuny, doncella i les ànimes de Jaume Canela, Pere Canela, Maria Canela, Caterina Canela i Josep Canela". Fins aquí, el document. Per la reiteració del cognom, sembla ser que tots siguin familiars del rector de la parròquia.

A continuació, amb un altre document el Prior del Santuari de Sant Magí, situat al poblat de Sant Magí de la Brufaganya, municipi de Santa Perpètua, fa la següent transmissió: *"Pá la autoritat que tinc, com a Prior del Santuari que tinc i proximitat al lloc de Montbrió de la Marca, atmeto i confirmo per Cofrades de la Cofradia del Roser a tots els que estan ascrits en aquest llibre fins al dia present, perquè puguin participar a tots els privilegis i indulgències que per la benignitat de molts Sans i Pontificis a dita cofradia estan concedidss. Vint dies de l'any 1741 –Fraï Josep Mir Prior de Sant Magí–*

Per transmissions generacionals (no escrites) es tenen referències que la "Cofradia del Roser", va tenir continuïtat a Montbrió a partir de la nomenada data de "1738, 22 de juny"

No obstant les primeres proves escrites que hem lograt aconseguir, son les que figuren en l'acta següent del dia 20 de maig de 1860.

Cofradia del Roser de la Parroquia de Montbrió de la Marca

Còpia literal de l'acta de la "Cofradia del Roser" de l'any 1860 segons consta en l'Arxiu Parroquial de Montbrió de la Marca.

"Dia 20 de Maig de 1860, Ramón Tarragó "de baix" (més tard Cal Ramonet) al poble de Montbrió de la Marca, Arquebisbat de Tarragona, com a Majoral últim que fou de la Cofradia de "Nostra Senyora del Roser" ha donat contes en presència del nou Majoral Josep Aluja (cal Aluja, actual Restaurant L'Heura) i de mi infrascrit rector, quals son com segueix:

Caixa

Del import del pa de tot l'any =	52 rals i 42 meravedís
Del import del blat de llimosnes	= 13 rals i 30 meravedís
Del import de "la mona" en el dia del Roser.....	= 20 rals
Del import los Majorals.....	= 23 rals i 24 meravedís

Total.....	108 rals i 96 meravedís

Data

Per lo valor de ciris i candeles =	58 rals i 24 meravedís
Al rector per les festes.....	= 48 rals

Total.....	106 rals i 24 meravedís

Carga.....	108 rals i 02 meravedís
Data.....	106 rals i 24 meravedís

A càrrec Cofradia...	2 rals i 78 meraved

Firmat per

Rector (Il·legible)

Podríem repetir amb intervals d'anys còpies d'actes i estats de comptes de dita cofradia, insertarem la present com excepció, ja que conté inclòs el rebut firmat pel capellà de torn Mossèn Josep Pasalodos.

"Cofradia de Nostra Senyora del Roser"

"Estado de cuentas presentado por los mayores de la Cofradia de Nuestra Señora del Rosario. Según libreta que ellas tienen: Mayores en representación de las casadas, Sra. Conxita Vilá Amill i por la solteras Carmen Solé Roselló.

Montbrió de la Marca, 15 de Mayo de 1949
Pesetas en Caja = 1241 con 50 céntimos
Firmado: José Pasalodos, Prevere

Me han entregado las Mayorales
del Roser de Montbrió Mil doscientas
pesetas para pagar la Imagen de S. José
Montbrió 7 de Octubre de 1949
José Pasalodos Preve

Rebut expedit pel sacerdot de torn que en aquella data regentava la parròquia.

"Montbrió de la Marca, estat de comptes dels anys 1977-1978. Les Majorals Mª Carmen Esteve Tuset i Raimunda Orga Vilá, presenten l'últim estat de comptes de la Cofradia. És el següent:

Caixa anterior.....	2.297 pessetes
Despeses.....	1.800 pessetes

Resten.....	497 pessetes
Venda números rifa i Donatiu anònim.....	2.000 pessetes

Sumen.....	2.497 pessetes
Quotes 47 Cofrades.....	500 pessetes

Sumen.....	2.997 pessetes
Donatiu anònim.....	300 pessetes

Sumen.....	3.297 pessetes
Missa pel Cofrade Sebastià Amill.....	-200 pessetes

Resten a Caixa.....	3.097 pessetes

I amb aquest estat de comptes acaba la Cofradia del Roser de la parròquia de Montbrió, que la seva fundació tingué lloc el dia 22 de juny de l'any 1738, clausurant-se en la present data del exercici 1977-1978.

El motiu del tancament d'aquesta Cofradia fou degut a l'important descens dels socis per l'emigració a llocs industrials en busca de treball, que impossaven les exigències dels nous sistemes mecanitzats.

**Transcripció de documents
públics i privats**

1724. GRAVAMENT CONTRIBUCIÓ - MOLÍ DEL TEMPLE

Dels pares Joan Tarragó i Francesca Mateu, habitants de torn del Molí del Temple, van neixer 11 fills, el primer, l'hereu Pere Antoni Tarragó Mateu, es va veure implicat l'any 1724 en un gravament de la contribució per manca de pagament, segons fan constar els jutges Josep Tarragó i Pau Miró de Montbrío.

Die 17. mensis nouembrii anno Dni 1724 in loco de Montbrío de la marca de castrazacoma
 Nosaltres Josep Tarrago dit Ponillo, y Pau Miró Pajinos del lloch de Montbrío de la marca jurats en lo pnt any de dit Poble, forent, y celebrant, que la casa, molí, y heretat, de Pere Antoni Tarrago moliner de Molí del Temple terme del pnt lloch de Montbrío de la marca estan gravats de la contribució real, en gran part el que deu pagar tota dita casa y terme y com dit Pere Antoni Tarrago, nos troba en estadi ni forcas pera acudir a la paga de dita contribució, per lo que es precey matar el dit moliner, y lo Poble grans gastos de dit molí; pero per excusar gastos, y considera que es útil tant a dit Moliner com a l'interloc de Exalt y s'ordenan a vosaltres li que el Tarrago, y Francisco Tarrago fadirs pagadors de dit lloch de Montbrío presents, y estipulan el censum annum lo qual començará lo die pnt 17 de novembre ^{de 1724} y finará al 15 de febrer de 1725. ya saber los fruits de las terras de dit molí. Hoc autem averita munitum

†
 ab los, pntes
 de qual en vir

Felice nos Josep Ferraz, et Pau Miro
 Arriola et Jurati pro matrem ad obligatio de 4-18-1
 us beny del Poble acceptant, et firmiter convenim,
 y prometem a vosaltres dits Francisco
 Farrago y Miquel Ferrago arrendadors, que com
 a Jurats vos restituim la terra que vos, drets
 tre en aixo successori patirem per culpa de dit
 Moliner, o del Rey, que no valdram que lo arrendat
 arrendament se cumpla. pueta vero lura se-
 quentia. Primerament se restitua una carmel
 a terra quilla de vinya vella que aques nos en-
 tra a dit arrendament, y les parades que son
 sobre la vinya. Item los yeros sellegar, y botres se
 auran. Excepcio ser iguals, y si ha una part
 per un arrendat que la vinya ha de llogar, ha
 que si dit moliner vol saber a hy costar, se aturia
 la paga. Item que se hajan de donar dit sou
 a coses de Farrago dit Poble pagadors ser dits ar-
 rendadors, y dit moliner per. Item que dit
 moliner haja de pagar adits arrendadors tretse
 Cortans de Ordí, que hy tenian septat. Item que
 en cas que dit moliner no vulla saber los yeros
 de dita heretat nosuga reservarse sino ia meitat
 de la paga. Item que lo salari d'ayns acte se haja
 de pagar per qual per dits parts es arrendador
 y dit moliner

1724. RESGUARD COMPRES DE L'ESGLÉSIA

Les esglésies en la seva antiguitat tenien unes associacions que portaven el nom de "Cofradies del Roser" que eren les col·laboradores dels afers de la parròquia, cada dos anys seguint el torn canviaven els cofrades. Aquest servei arribà fins avançat el segle XX.

La fotocòpia adjunta és una mostra. El dia 24 d'abril de l'any 1924 Joan Moncusí, fill de Turlanda i fundador de cal Frare, passà a recollir a cal Candeler de Santa Coloma, els productes d'aquest resguard per la mort del capellà de la parròquia, mossèn Salvador Rivalta.

Compte de la Sesa Aprisa Joan Moncusí de
Turlanda per les fornaries de Mossèn Salvador
Rivalta Rector de murtes de la marca
prima + de la candela groga + de
de Calen aboines 2 2 # 9
en 1 # $\frac{2}{4}$ de Sesa blanca x 11 #
Cal aboines 2 2 # 1196
Finch Rabada la dita combat 2 # 1196
Buy al 24 de Abril del Any
1724 Joan Baptista Sol
Candeler de Sta Coloma

1804. INVENTARI ESSLÉSIA PARROQUIAL

A continuació reproduïm una còpia "autoritzada per l'Arquebisbe de Tarragona, II-Im. Sr. Don Romualdo, de l'inventari de la parròquia de Montbrí l'any 1804."

Copia

Estado en que se halla actualmente la Parroquia y
Feligresia de San Lorenzo Mártir del Lugar de Montbrí
de la Usarva, Arzobispado de Tarragona, y Partido de Mont-
blanch, formado por el Licen.^{do} Jayme Póser Cura Parr-
roco de ella, de orden del Ilmo Sr. Don Romualdo de
Usson y Solanue, Arzobispo de esta Diócesi en este año de
1804.

Yglesia Parroquial

La Yglesia Parroquial de San Lorenzo Mártir, que es de 22
Vecinos, entre ellos una casa de campo, y un molino de harina, a
3 cuartos de hora de distancia lo que más de la Poblacion, y 10 A
Cálmas de comunión; tiene el Sagrario firme con su cortina interi-
or de prodeur blanco, y encadenado donde se guarda continuamente
el Santísimo Sacramento en un copon de plata dorado por la par-
te interior, y con su cubierta de prodeur; hay tambien una caja
de plata igualmente dorada con su bóveda y cordones correspon-
dientes para llevar el Viatico con la debida decencia a los Enfermos de
la casa de campo y molino, y sirve en la misma conformidad, para
quando hay necesidad; hay en dicho Sagrario otra buena, y cor-
porales limpios, y decentes; el tabernáculo está fijo en el Altar,
y tiene su puerta firme con llave corriente, que permanece en buen

susrodia Quando se manifiesta el Santissimo se hace con toda
 reverencia, y alomenos con doce luces. Se lleva a los enfermos e impe-
 didos en tiempo de suaga publicamente, y con la decencia posible.
 En la semana Santa se pide con igual decencia, y la debida curad
 a en esta Parroquia. La lampara arde continuamente ante el Sa-
 crissimo Sacramento, a cargo y cuidado del Sacristan, y el zelo el
 cura Parroco. La puerta a la Iglesia es nueva, yierta con llave con-
 viene, que se halla a cargo del predicho cura. Las paredes estan
 firmes decentes y blancas por la parte interior y exterior: los techos
 son de piedra, estan bien reparados, y dotados con pabimientos: Las
 ventanas que dan luz a dicha Iglesia tienen sus vidrieras, y lienzos,
 para el competente resguardo de ayres y aguas: todo el piso es nuevo,
 esta bien alado, e igual, y con la debida limpieza; el campanario, e
 torre, bueno y firme, y tiene dos campanas corrientes.

Quando tomé posesion del presente curato en el año
 1802, era esta Iglesia de las mas infelices e indecentes; y con las li-
 mornas que solian de los parripes en tiempos de bre Lugar, a-
 mis Feligreses, y en grande aban en trabajar por espacio de un año
 a la dicha Iglesia; se ha puesto en el buen estado en que se halla
 oy dia, nueva, o renovada en todas sus partes.

§ II.

Olla Bautismal.

La Olla con su sumidero esta fija, y es de piedra uolcanica a manera
 que esta cerrada con llave, y esta puesta en poder del cura Parroco: en
 la Sacristia hay un Armario cerrado con llave, en que se susrodian
 las cosas necesarias para la administracion al V^{to} Bautismo,
 como son sales, Anisimenas, Jaso, Shoalla, y lo que vulgarmente
 llama lapida, todo bueno, y con el correspondiente arco.

§ III.

Altares.

A mas del Altar mayor hay dos bacos las invocaciones de la Divi-
 gen de Noario, y del V^{to} Univero, y todos estan recientemente ador.

nados de otras, quitados y correspondientes candelleros, à conta de la fabrica: las Imagenes no son deformes, sino muy verdosas que causan, toda reverencia y veneracion. Falta un Retablo en dos Capillas, que con el tiempo otro se haran.

§ IV.

Coro -

El Coro no se cierra, y está con la debida decencia, y hay en el un Tabernaculo con un vistal Guaderno, y Oratorio, usados -

§ V.

Confesionario -

Hay un Confesionario con sus repillas y redinarios para las dos géneros, conforme à lo dispuesto por el S^{to} Oficio -

§ VI.

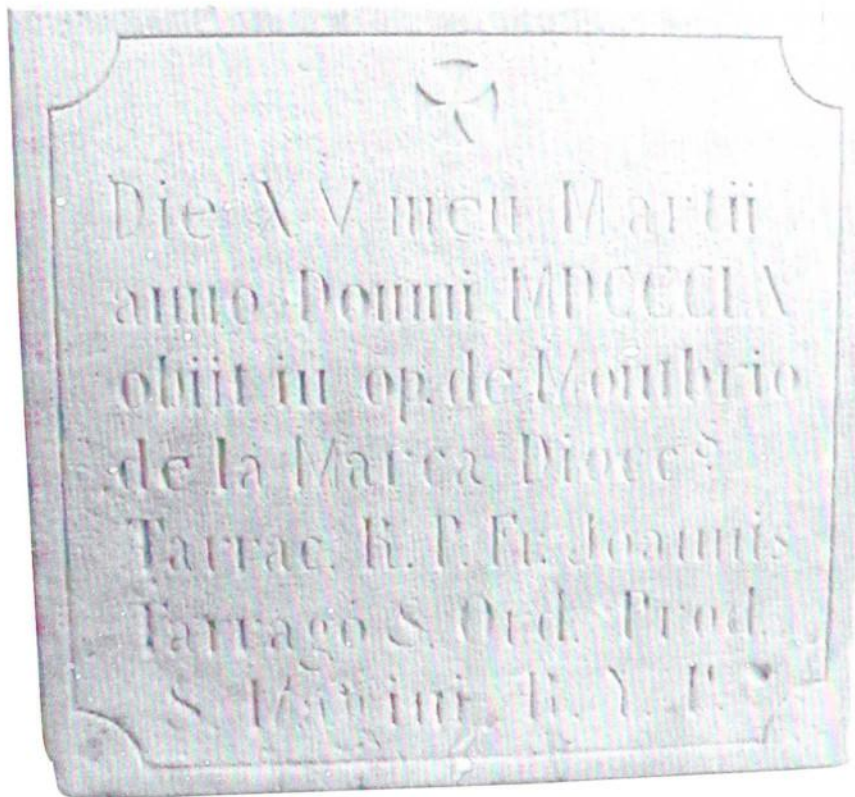
Sacristia -

Hay dos Sacristias capaces y decentes, una sin puerta, que se harà dentro breu tiempo, y otra con ella, y con su cajón en que se custodia con curidad los ornamentos, y que uniformemente se custodian las halajas, que se redacen à 2 salidas con sus Caxenas, uno casi nuevo, muy bueno, y otro antiguo muy usado, todo de plata, y dorado por la parte interior. El Crucero de plata le una procesional: un libro pad, è incensario con su barra, y cacha: un vaso para echar el agua en la administracion del S^{to} Sacramento, Chirimeras, y 3 Estropelleras para cruzar los S^{tos} Oleos, todo de plata: una campañilla de cobre y taberilla tambien de cobre, para poner el agua bendita: unas Sinaxeras à riego, con su correspondiente placillo: un Guaderno, y vistal nuevos, y otro usado, con dos Striviles à buen uso, para la celebracion del S^{to} Sacrificio a la Misica: 2 Nivales Tarraconenses, uno usado, y otro nuevo para la administracion de Sacramentos, y en este se halla unida la formula à la abluicion pro articulo mortis. Hay asimismo un Armario, donde se custodia una Vna nueva con sus vistales para poner el Santiv

1806. ASSASINAT FRARE CAL JOAN

L'any 1806 va néixer a cal Tarragó del Forn, actualment cal Joan, Joan Tarragó Morell fill de Joan i Ignàcia. Va ser frare en el santuari de Sant Magí de la Brufaganya, parròquia de Santa Perpètua. En una "revolta" antireligiosa fou assassinat en el mateix monestir l'any 1860 a l'edat de 54 anys. Va ser enterrat al cementiri de la parròquia de Montbrió, al nínxol de la família.

A la sepultura encara hi ha una làpida de pedra d'un metre quadrat en record seu, en la qual hi ha esculpida la inscripció següent: "Die XV meu martii an no Domini MDCCCLX, Obit in. Op. De Montbrió de la Marca Dioce. Tarrac. R.P.Fr. Joannis Tarragó S. Ord. Prod. S. Martiri R.Y.F."

**1895. TRANSCRIPCIÓ D'UN DOCUMENT INÈDIT
DE PROCEDÈNCIA "Emeroteca de Tarragona"**

25 Abril de 1895

1% de la formació Matriculas del Ejercito 1893-94

	Recaudación obtenida en todo el año 5%	A percibir por la 5ª parte de la realización
Montbrió de la Marca	14,83	2,47
Sarreal	81,19	13,53
Rocafort de Queralt	16,56	2,76

Contribuciones 1895-96 (B.O.E. 8 Junio de 1895)

Sarreal	.	.	.	.	4.666,37
Montbrió	.	.	.	.	149,28
Rocafort	.	.	.	.	843,91

1902. "Núm. 513"

En document publicat en un butlletí oficial del'època, arxivat a la "Emeroteca de Tarragona" i figura el present acord plenari de la junta municipal, en el que prenen unes decisions per tal de contribuir a les despeses locals corresponent a l'any 1902, presidida per el llavors alcalde D. Salvador Roset. Aquest Sr. com consta en la relació demogràfica de la família Solé va neixer l'any 1845 a cal Solé, actual cal "Chips", traslladant-se la família uns anys després, previa compra de casa i propietat, a viure a Viladecans, on encara continuen els seus descendents, amb el nom de "cal Montbrió". L'últim descendent directe de la nissaga Roset es el nen d'uns dos anys, també de nom Salvador Roset, que forma a partir del referit alcalde, la quinta generació.

Núm. 513

La Junta municipal de este pueblo ha acordado establecer, previa la competente autorización del Excmo. señor Ministro de la Gobernación, un arbitrio extraordinario sobre algunas de las especies comprendidas en la tarifa 2.ª del impuesto de consumos, con destino á cubrir parte de los gastos del presupuesto ordinario formado para el año de 1902, y en su consecuencia ha fijado para hacerlo efectivo la siguiente tarifa:

Derechos de 0·87 pesetas por cada gallina, 175 pesetas.

Idem de 1·81 pesetas por cada 400 huevos, 108 pesetas.

Idem de 0·31 pesetas por cada conejo, 125 pesetas.

Idem de 0·50 pesetas por cada 100 kilos de leña, 185 pesetas.

Idem de 1·87 pesetas por cada 100 kilos de paja, 697·27 pesetas.

Idem de 0·75 pesetas por cada 100 kilos de patatas, 57 pesetas.

Total 4 347·27 pesetas.

Lo que se hace público á fin de que los interesados á quienes convenga puedan presentar sus reclamaciones ante esta Alcaldía en el plazo de quince días, á los efectos de la Real orden de 15 de Febrero de 1893.

Montbrió de la Marca 23 de Enero de 1902.—El Alcalde, Salvador Roset.

**Actes de Sessions
de l'Ajuntament de Montbrío**

Actes de Sessions de l'Ajuntament del Municipi de Montbrió de la Marca

En aquesta secció figuren còpies oficials d'acords i plens de l'Ajuntament que han tingut més transcendència local en referència al Municipi. Montbrió de la Marca conjuntament amb el poble de Vallvert, formaren desde temps immemorial que no hem pogut trobar referències un Municipi gairebé sempre amb titularitat el primer, no obstant en algunes ocasions havia figurat amb el nom de Municipi de Vallvert de Queralt.

Per l'estat de conservació d'algunes de les actes en les que la lletra es fa difícil d'interpretar degut a la seva antiguitat, a continuació de l'original les transcrivim per fer-les més entenedores.

Algunes d'elles a més d'un segle vista, amb la precarietat de la situació en que vivien i amb les limitacions d'ensenyament, mostren una intuïció i capacitat digne d'admiració. Sols uns exemples que trobarem relacionats en aquesta secció: L'any 1903 tramiten oficialment la construcció d'unes escoles. L'any 1921 construeixen un Sindicat. L'any 1930 proposen l'agregació al Municipi de Sarra. Han de transcórrer els anys fins que en el 1972 es realitzi aquest projecte.

Pot ser hauriem de fer una cura d'humilitat no infravalorant generacions pasades, que amb molts menys recursos ens han deixat no paraules, sinó proves contundents de la seva valua.

RELACIÓ ACTES DE L'AJUNTAMENT

A continuació figuren relacionades les actes dels plens de l'Ajuntament amb data i títol del seu contingut que han tingut més transcendència respecte als pobles que formen el Municipi; Vallvert i Montbrió.

Any	Títol	Pàg.
1903	Sol·licitud Escoles Públiques	61 - 62
1903	Acús de rebut Escoles Públiques	63 - 64
1903	Construcció Camins veïnals	65 - 67
1905	Plaga "Fíloxera"	68 - 70
1905	Eleccions Municipals per elecció d'Alcalde	70
1920	Compra de les Escoles	71 - 75
1922	Construcció d'una Escola Pública a Vallvert	76 - 78
1929	Proposta per la Conducció d'Aigua al Poble	79 - 80
1930	Sol·licitud d'Agregació al Municipi de Sarral	81 - 85
1930	Revocació, Anul·lació de l'Acta anterior	86 - 88
1931	Instància Casa Consistorial en Ruïnes	89 - 90
1939	Nomenament Gestor del Municipi	91 - 92
1940	Nomenament Nou Alcalde	93 - 95
1940	Denúncia per estat Ruïnós de la Casa de la Vila	96 - 97
1942	Venda de l'antiga Casa Consistorial	98 - 99
1951	Visita de la Mare de Déu de Fàtima	100 - 101
1952	Cese i Nomenament respectiu de Dos Alcaldes	102 - 104
1952	Nomenament del Nou Alcalde Pedani	105
1958	Nomenament del Nou Alcalde	106 - 107

1903. Transcripció literal acta anterior Sol·licitud Escoles Públiques

En el pueblo de Montbrió de la Marca a tres de Agosto de mil novecientos tres, reunidos los Sres. del Ayuntamiento bajo la presidencia del Sr. Alcalde en sesión extraordinaria para la cual habian sido debidamente citados por el Sr. Alcalde Municipal que el objeto de la misma era que no habiendo local decente y suficiente para instalar escuela municipal de ambos sexos se hacía necesario velar y poner en buenas condiciones de la instrucción primaria del pueblo, edificando un local que reuna las condiciones de capacidad y disposiciones urgentes para escuela y vivienda del Profesor.

El Ayuntamiento acordó con urgencia pasando a deliberar sobre la moción presentada por el Sr. Alcalde.

Tras una buena discusión se acordó, se acuda a la Exmma. Diputación Provincial para que ésta, por los medios legales de que dispone se dirijan al arquitecto provincial para que haga un proyecto para la edificación de un local de la escuela municipal de ambos sexos y habitación del Maestro de instrucción primaria.

1903. ACÚS DE REBUT "ESCOLES PÚBLIQUES"

En un ple d'Ajuntament l'alcalde Sr. Salvador Roset comunica haver rebut el plànol per la construcció de les escoles locals, que al seu dia va fer l'arquitecte de la província.

En Montbrío de la Marca a veintidós de Diciembre de mil novecientos tres;
 Reunidos los Srs. del Ayuntamiento que al margen se expresan, bajo la presidencia del Sr. Alcalde D^o Salvador Roset, dicho tenor los manifiesto, que el objeto de la misma era, que habiéndose recibido el proyecto del plan para locales - escuelas de esta población, hecho por el Sr. Arquitecto de la provincia, debia procederse a estudiar la manera de llevar a cabo la construcción de dichas obras y después de reflexionar sobre dicho asunto, se acordó por unanimidad, hacerlo por medio del reparto vecinal, penadas y otros medios que pueda valerse esta corporación. Siendo estos insuficientes atendido el coste de la obra, acudir al Ministerio del ramo en demanda de subvención para poder realizarlo. Y no habiendo otro asunto de que tratar se levanta la sesión firmada el acto los señores que han dicho su voto y por los que me lo hace el Impresario Secretario de que certifico.

1903. Transcripció literal acta anterior Acús de rebut "Escoles públiques"

En Montbrió de la Marca a veintitrés de diciembre de mil novecientos tres, reunidos los Sres. del Ayuntamiento que al margen se citan, bajo la presidencia del Sr. Alcalde Don Salvador Roset, dicho Sr. les manifestó que el objeto de la misma era que habiéndose recibido el proyecto del plano para locales-escuela de esta población, hecho por el Sr. Arquitecto de la provincia debía procederse a estudiar la manera de llevar a cabo la construcción de dichas obras y después de reflexionar sobre dicho asunto se acordó por unanimidad hacer por medio del reparto vecinal, peonadas y otros medios que pueda valerse esta Corporación. Siendo estos insuficientes atendido el coste de las obras acudir al Ministerio del ramo en demanda de subvención para poder realizarlo.

Y no habiendo otro asunto que tratar se levanta la sesión firmando el acta los señores que han dicho saber y por lo que no lo hace el infrascrito secretario de que certifico.

1903. CONSTRUCCIÓ CAMINS VEÏNALS (CARRETERA)

Sota la presidència del Alcalde, Sr. Salvador Roset, amb una reunió del ple de l'Ajuntament estudien la formació de l'obertura del concurs per la construcció de camins veïnals.

A Montbrió li afecta la construcció d'un nou camí, en substitució d'un en molt mal estat, que seria de terra, fet amb pedra picada (Carretera).

En Montbrió de la Marca a los señores de Septiembre de mil novecientos tres, Reunido en la Sala capitular y según de sesiones del Ayuntamiento, con objeto de celebrar sesión ordinaria bajo la presidencia del Sr. Alcalde, los señores del Ayuntamiento, Vocales de la Junta municipal y mayores contribuyentes, cuyos nombres quedan anotados al margen, dióse cuenta por la presidencia de las Reales ordenes de 13 de Agosto último y 5 del corriente, relativas a la formación del Plaz y apertura de concurso para la construcción de caminos vecinales.

Después de discutirse sobre el particular, se estima que los caminos que afectan a este término municipal por orden preferente, son los que a continuación se expresan:

Un camino vecinal desde esta población hasta la carretera de Torral de cinco kilómetros.

Para la construcción de dichos caminos

sean los siguientes auxilios:

1.º La expropiación de todo el terreno que ocupa el referido camino y la buena conservación del terreno una vez terminada, dentro de todo el término municipal.

2.º La piedra, sin machacar, para el firme de dos kilómetros y el transporte a acasar de la misma a los puntos necesarios, y

3.º La prestación personal, o sea diez jornales de peones por kilómetro y cuatro de carros, también por kilómetro.

Y no habiendo otro asunto de que tratar, se dio por terminado el acto, extendiendo la presente acta que firmaron, de los concurrentes, los que saben, y por los que no, lo hace el infrascrito Secretario de la Junta, de que certifico.

El Ayuntamiento.

	Junta Municipal.
J. Sureda	Rafael Hugá
Juan Estel's	
José Vila	Por José Cladera y José Estere que no saben y por mí.
	José Vila
Carlos Cladera	

Contribuyentes,

1903. Transcripció literal acta anterior Construcció de camins veïnals (Carretera)

En Montbrió de la Marca a veintidós de Setiembre de mil novecientos tres reunidos en la Sala Capitular y Salón de sesiones del Ayuntamiento, con objeto de celebrar sesión ordinaria bajo la presidencia del Sr. Alcalde, los Sres. del Ayuntamiento, Vocales de esta Junta Municipal y mayores contribuyentes, cuyos nombres quedan anotados al margen, dióse cuenta por la presidencia de las Reales órdenes de trece de Agosto último y cinco del corriente relativas a la formación del plan y apertura de concurso para la construcción de caminos vecinales.

Abierta discusión sobre el particular se estima que los caminos que afectan a este término municipal, por orden preferente, son los que a continuación se expresan:

Un camino vecinal desde esta población hasta la carretera de Sarreal de cinco kilómetros.

Para la construcción de dichos caminos ofrecen los siguientes auxilios:

1º La expropiación de todo el terreno que ocupe el referido camino y la buena conservación del mismo una vez terminado dentro de todo el término municipal.

2º La piedra, sin machacar, para el firme de dos kilómetros y el transporte y acarreo de la misma a los puntos necesarios, y

3º La prestación personal o sea diez jornales de peones por kilómetro y cuatro de carro también por kilómetro.

Y no habiendo otro asunto que tratar, se dió por terminado los actos, extendiendo la presente acta que firman de los concurrentes, los que saben y los que no, lo hace el infrascrito secretario de la Junta, de que certifico.

El Ayuntamiento:

Junta Municipal,

S. Roset, Rafael Aluja, Juan Esteve, José Vilá

Por José Llobera y José Esteve que no saben y por mí.

Carlos Llobera y José Vilá,

Contribuyentes.

1905. PLAGA "FIL·LOXERA"

Sobre l'any 1905 es va estendre arreu del país una plaga que en deien "Fil·loxera" i que atacava els ceps lentament fins arribar a matar-los. Fou tal l'impacte, que tingueren que renovar totes les vinyes amb ceps americans immunes.

Foren tant greus les conseqüències que en la present acta de l'Ajuntament, donen als pagesos de baixa de la "riquesa" per certs impostos a sis expedients presentats a l'efecte.

En el Montorní de la Marxa a' dies de Julio de mil novecientos cinco. Reunidos los señores del Ayuntamiento que al margen se expresan, bajo la presidencia del Sr. Alcalde, Sr. Vela, se leyó el acta anterior y se le dió su aprobación. Se registraron los Partidos recibidos desde la última sesión y se le autorizó de la correspondencia oficial.

Se quedó autorizados de haberse recibido aprobados de la Dirección general de Contribuciones seis ses expedientes de baja de riqueza si

causa de la filoxera de los vecinos de esta pobla-
cion; habiéndose dado el baja en el aprecio
del arrendamiento, segun dispone la Orden
de Hacienda.

Vista la Circular para que se rindan
cuentas y se devuelvan las cédulas por donde
que no se hayan expedido, ordénase al Sr.
Secretario para que forme las relaciones tripl
das de las mismas y la respectiva cuenta de
las despesadas para realizar la citada re-
dencion.

Y no habiendo mas asuntos de que
tratar se levanta la sesion de que certifica
Jose Vila

[Signature]
Manuel Estévez

[Signature]
Carlos Solera

Por Jose Estévez a su cargo y por mí
[Signature]

1920. COMPRA DE LES ESCOLES

L'any 1920 el poble compra Cal Tarragó del Forn que en els últims anys (no tenim constància de la data precisa) havia estat llogada per allotjar-hi els Col·legis i vivenda del professor amb caràcter d'arrendament. L'import segons consta en escriptura es de "750 ptes.", no es comprensible. El motiu podria ser per la finalitat a que anava destinada com a servei social.

B.o.007.278 *

Numero ciento veintidos.

En la villa de Sarrià a veinticuatro de octubre de mil novecientos veinte.

Ante mí Don Juan Mas y Mañé, abogado, notario del Estado de Aragón de Barcelona, con residencia en esta villa, distrito de Montblanc, comparecen, de una parte don José Tarragó Donat, y de otra como representantes del Ayuntamiento de Montbrío de la Marca don José Guvalls i Mill, teniente alcaide, don Juan Balanà Esteve, Regidor Sindico de dicho Ayuntamiento, los tres mayores de edad, casados, labradores y vecinos de Montbrío de la Marca, con cédulas personales de clase oncenaria, números treinta y cuatro, veinte y treinta y cinco, expedidas el veintitrés de junio y cinco de agosto últimos.

Don José Guvalls i Mill y don Juan Balanà Esteve comparecen en nombre y representación del Ayuntamiento de Montbrío de la Marca, para cumplir con las acuerdos de dicha corporación que constan en el acta número de esta celebrada por la misma corporación el cuatro de julio del corriente año, que se testificó en el final

de esta escritura; aseguran todos los comparecients tener y
 tener a mi juicio la capacidad legal necesaria para ot-
 orgar esta escritura de compraventa de finca urbana y
 dice don José Garrago Bonet: _____

Que vende perpetuamente al Ayuntamiento de Montbrío de
 la Marca, representado en este acto por su Benemérito al-
 calde y Regidor Sindico don José Puercalla Amell y don
 Juan Salasá Biter, que la compra, una casa habita-
 ción, situada en el pueblo de Montbrío de la Marca y
 en su calle de Sarreal, número tres, lindante por frente,
 sur, con dicha calle, por derecha, saliendo, y por detrás,
 con la calle Mayor, y por izquierda con la Alara; libre
 de cargas, según afirma don José Garrago Bonet, que la
 adquirió por donación que le hizo su padre don José
 Garrago Bumbola, según escritura por mí autorizada el
 veintiocho de diciembre de mil novecientos diez y
 nueve, debidamente inscrita en el Registro de la propie-
 dad. _____

El precio de esta compraventa son setecientas cincuen-
 ta pesetas que don José Garrago Bonet recibe en este
 acto de don José Puercalla Amell y de don Juan Salasá
 Biter, en buena y corriente moneda, que aquí acepta
 a su satisfacción, de cual entrega y recibo yo el notario
 doy fe. _____

Don José Barragó donet firma carta de pago de dicho precio y extrae de su dominio la casa devota, transmitiendola al Ayuntamiento de Montorio de la Marca, a cual faculto para que tome posesion de ella, constituyendose entre tanto precatos en tu nombre. _____

Don José Gueralto Amill y don Juan Salasá Estive aceptan esta venta en nombre del municipio que representan. _____

Yo el notario hago testamento a los comparecientes las dhas. Raciones y raciones legadas. _____

Yo lo otorgan siendo testigos instrumentales don Pedro Fornés Gueralto y don Manuel Barragó Molins, los dos mayores de edad y vecinos de esta villa. _____

Advertidos todos de su derecho a leer esta escritura lo renuncian y por su acuerdo se la lee yo el notario juntamente en alta voz, en su contenido se ratifican los otorgantes; y firman todos con los nombrados testigos. _____

De conocer a los otorgantes, de su profesion y vecindad, de que don José Gueralto Amill y don Juan Salasá Estive son como se dicen Seniente alcalde y Jindico, respectivamente, del ayuntamiento de Montorio de la Marca, y de todo lo que contiene este instrumento publico yo el notario doy fe. = José Gueralto = Juan Salasá = José Barragó = Manuel Barragó = Pedro Fornés = Sigurado = Pascual Mas y Juch = Subrican los todos = Testimonio de la certificacion del acuerdo

1920. Transcripció literal acta anterior Compra de les Escoles

*En la Villa de Sarreal a veinticuatro de Octubre de mil novecientos veinte -----
Ante mí Pascual Más y Más, Notario del Ilre. Colegio de Barcelona con residencia
en esta villa, distrito de Montblanch, comparecen de una parte D. José Tarragó
Bonet y de otra como representante del Ayuntamiento de Montbrió de la Marca
D. José Queraltó Amill, Teniente Alcalde y D. Juan Balañá Esteve, Regidor Síndico,
segundo Teniente, los tres mayores de edad, casados, labradores y vecinos de
Montbrió de la Marca con cédulas personales de clase oncena, número treinta y
cuatro veinte, y treinta y uno dos, expedidas el veintitrés de Junio y cinco de
Agosto últimos.*

*Don José Queraltó Amill y Don Juan Balañá Esteve comparecen en nombre y
representación del Ayuntamiento de Montbrió de la Marca para cumplimentar
acuerdos de dicha Corporación que constan en certificado del acta celebrada
por la misma Corporación el cuatro de Julio del corriente año, que se testimoniará
al final de esta escritura; aseguran todos los comparecientes tener y tienen a mi
juicio la capacidad legal necesaria para otorgar esta escritura de compra-venta
de finca urbana y dice D. José Tarragó Bonet: -----*

*Que vende perpetuamente al Ayuntamiento de Montbrió de la Marca,
representado en este acto por su Teniente de Alcalde y Regidor Síndico, D. José
Queraltó Amill y D. Juan Balañá Esteve que la compra, una casa habitada situada
en el pueblo de Montbrió de la Marca y en su calle de Sarreal número tres lindante
por frente sur con dicha calle, por derecha saliendo y por detrás con la calle
Mayor y por izquierda con la Plaza: Libre de carga, según afirma D. José Tarragó
Bonet, que la adquirió por donación que le hizo su padre D. José Tarragó Sambola,
según escritura por mí autorizada el veintiocho de diciembre de mil novecientos
diez y nueve, debidamente insertada en el Registro de la Propiedad.-----*

*El precio de esta compraventa son setecientas cincuenta pesetas que D. José
Tarragó Bonet recibe en este acto de D. José Queraltó Amill y de D. Juan Balañá
Esteve, en buena y corriente moneda que aquel acepta a su satisfacción, de cual
entrega y recibo yo el Notario doy fé.-----*

*D. José Tarragó Bonet firma la carta de pago de dicho precio y extrae de su
dominio la casa descrita, transmitiéndola al Ayuntamiento de Montbrió de la
Marca, al cual faculta para que tome posesión de élla, constituyéndose entre
tanto poseedor en su nombre.-----*

D. José Queraltó Amill y D. Juan Balañá Esteve aceptan esta venta en nombre del Municipio que representan.-----

Yo el Notario hago verbalmente a los comparecientes las advertencias y reservas legales.-----

Así lo otorgan siendo testigos instrumentales D. Isidro Fornés Queralt y D. Manuel Tarragó Molins, los dos mayores de edad y vecinos de esta villa.-----

Advertidos todos de sus derechos a leer esta escritura, lo renuncian y por su acuerdo se la leo yo el notario integrante en alta voz: en su contenido se ratifican los otorgantes y firman todos con los nombrados testigos. -----

De conocer a los otorgantes, de su profesión y vecindad, de que D. José Queraltó Amill y D. Juan Balañá Esteve son como se dicen Teniente Alcalde y Síndico respectivamente del Ayuntamiento de Montbrió de la Marca y de todo lo que contiene este instrumento público yo el Notario doy fé:= José Queraltó, Juan Balañá, José Tarragó, Manuel Tarragó = Isidro Fornés = Signado = Pascual Más y Más. Rubricados todos = Testimonio de la certificación del acuerdo.

1922. CONSTRUCCIÓ D'UNA ESCOLA PÚBLICA A VALLVERT

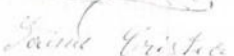

El poble agregat de Vallvert passa en data de 1922 un contracte a l'Ajuntament de Montbrío, la sol·licitud, signada per tots els veïns, per la construcció d'una escola i vivenda pel professor, ja que per no tenir-ne, els alumnes s'han de traslladar fins a Montbrío. Com a pedania no poden dirigir-se a cap servei oficial exterior. És l'Ajuntament que amb el seu nom ha de cursar-ho.

Contrato

Los abajo firmantes vecinos del agregado Vallvert se comprometen a satisfacer siempre y cuando fuere necesario al Ayuntamiento de Montbrío de la Mancha, de este término, lo que con terminación se descrete.

Los suscritos vecinos de Vallvert se comprometen facilitar en todo tiempo local para la instrucción de la Escuela de niños de diez y de adultos, servida por Maestros de nueva creación en el agregado de Vallvert, como también facilitar el material escolar necesario y casa habitación para el Maestro, siempre y cuando a los efectos de la creación de dicha Escuela en el agregado de Vallvert, que en el presente dirigirá a esta fin el Presidente de la Junta local de primera enseñanza, se le diere la autorización que por ley de necesidad y de urgencia ha en suya tal petición y en tal sentido planteadas al Ayuntamiento para que este solicite la creación de la referida Escuela en el agregado de Vallvert. El Ayuntamiento acepta la oferta de los vecinos suscritos y se compromete a facilitar la creación de la Escuela de niños de diez y de adultos en el agregado de Vallvert.

Conforme con lo solicitado por el Ayuntamiento de Montbrío de la Mancha, a las de Enero de mil novecientos veintidos.

Miquel Huguet	Joaquim Andreu
Magiu Gasa	Joaquim Andreu
José Huguet	José Cristóbal
	
Estanislau Clares	Enrique Juan
Bernabé Ventosa Vila	P.º José Gená
J.º G. Manuel Serra	
Juan Ruiz	P.º Pablo For
	
José Gabate	P.º José Angles
Miquel Ferrer	
Juan Costa	Mariano Montori
Melitón Lendra Cases	
Antoni Menci	
José Lendra	
José Lendra Andreu	
José Rocina Rosell	
Francisco Gudea	
Juan Vila	
	
P.º Antonio Ventura	
	

Signatures de veïns de Vallvert avalant la construcció de les escoles.

1922. Transcripció literal acta anterior Construcció d'una Escola Pública a Vallvert

Los abajo firmantes, vecinos del agregado de Vallvert se comprometen a satisfacer siempre y cuando fuere menester al Ayuntamiento de Montbrió de la Marca, de este término lo que a continuación se describe:

1º Los suscritos vecinos de Vallvert se comprometen facilitar en todo tiempo local para la instalación de la Escuela de ambos sexos y de adultos servida por maestro, de nueva creación en el agregado de Vallvert, como también facilitar el material escolar necesario y casa habitación para el Maestro, siempre y cuando se conceda la creación de dicha escuela en el agregado de Vallvert, que en esta fecha dirigen atenta solicitud al Presidente de la Junta local de Primera Enseñanza en este distrito, interesando que por ser de necesidad y de justicia hacen suya tal petición y en tal sentido reiterar al Ayuntamiento para que esta solicitud de la creación de la referida escuela en el agregado de Vallvert, lleve a cabo sus diligencias.

2º El Ayuntamiento cumpla la oferta de los vecinos suscritos y se comprometa solicitar la creación de la escuela de ambos sexos en el agregado de Vallvert. Conformes con lo estipulado firman el presente contrato en Montbrió de la Marca a dos de enero de mil novecientos veintidós.

Aquest document va acompanyat de vint-i-set firmes de veïns de Vallvert que avalen aquesta sol·licitud.

1929. PROPOSTA PER LA CONDUCCIÓ D'AIGUA AL POBLE

En vista de les dificultats que de sempre havia viscut el poble, acorden fer els tràmits per la conducció d'aigua potable.

En Manresa de la Manica a seis de Julio de mil novecientos veintinueve. Plevia, la oportuna convocatoria reunido el Ayuntamiento pleno, bajo la presidencia del Sr. José Solé Vila, integrada por los Sres. ayustados al margen, al objeto de celebrar sesion extraordinaria y siendo la hora señalada, el Sr. Presidente da orden de comenzar el acto empezando se por la lectura del acta anterior que es aprobada.

A propuesta de la presidencia el Ayuntamiento por unanimidad acuerda, en vista que en esta poblacion no existe ninguna fuente publica, decidiendo de ir a buscarla los vecinos a varias fuentes, siendo esto una molestia y una incertidumbre, que paguen los trabajos necesarios para la conduccion en canonía de una las fuentes de este termino municipal, siendo de la eleccion de esta Corporacion escoger a fuentes o fuentes que sean necesarias para el consumo del pueblo.

Y no habiendo otros asuntos de que tratar se levanta la sesion de la que se certifica la presente que firman los Sres. concurrentes de que yo el Secretario habilitado certifico.

José Solé

José Arnill

El Secretario habilitado
Matías Larago

José Eleu

esperan no de reportar el finis, ja que el mínim de limitació de veïns a què se ve reduïda este térmi-
no, impone a los veïns una sacrifici de pro-
porcionals.

Placen constar ademés los sollicitants, que, per la
parte la acciudad de Sarra, esta conformes con
la proyectada finis e incorporaci6n de un "veïns"
piv al del mencionado de Sarra.

Puesto a deliberaci6n el asunto, y no estando
ademés de lo expuesto por los sollicitants, que
dada la facilidad de comunicaci6n de esta lo-
calidad con la de Sarra y la corta distancia que
habe entre esta y aquella, el Ayuntamiento por
unanimidad acuerda solicitar al de Sarra la
conformidad de la proyectada finis, y que, por
no ser un caso este Ayuntamiento propone esta-
blecer los puntos siguientes:

1.º El Ayuntamiento de Sarra se hace cargo
del pago de todos los ^{por un contrato} delitos existentes en el de Mont-
brió de la Marca.

2.º Para el caso de que no fuera posible atra-
nar a reducir el partido judicial titular, que lo
forman Proscop de Duera, Toró y Montbrió de
la Marca, el Ayuntamiento de Sarra se encar-
gará por el momento el pago de los padres de los tri-
butos, judicial farmacéutico Veterinario, Inspeccion
de Higiene y sanidad, pesas y medidas, de los ho-
rneros y Fracturante.

3.º Igualmente será de cuenta y cargo del pro-
pio Ayuntamiento de Sarra el pago del consum-
mo de finis eléctrico público de Montbrió de la Mar-
ca y un agregado de Vallvert, así como también el
de material y conservaci6n de la instalaci6n.

4.º Don todos, en esta obra de caridad pú-
blica sean precisos, realizar para utilidad de

los vecinos de Masellas y barrio de Vallvert, re-
nán de cuenta del presupuesto de municipal de
Lleida, no perjudicando entre otras cosas de manera
alguna a la realización de tales obras.

Finalmente se acuerda remitir certificación del
presente acuerdo al Ayuntamiento de Lleida, para
en caso de su conformidad dar cumplimiento
a todas las disposiciones y reglas legales, establecidas
sobre el caso. Que se publique el acuerdo en el
Boletín Oficial de la provincia y en la Tablilla
de edictos de este local municipal, dentro de
primo treinta días a los efectos de redención
y cámbese por terminada el acto, al ser
ordenado. Finalmente se levanta la sesión, firmando
en presente ante los señores concejales de que goza
el Ayuntamiento certificado. - En este día - en presencia de los
firmantes

José Solís

José Vila

Francisco Puente Mayas

Bruno Cortijo

Enrique Vila

Narciso Farrago

José Esteve

José Amill

El Secretario
J. Costa

1930. Transcripció literal acta anterior **Sol·licitud d'agregació al Municipi de Sarreal**

En Montbrió de la Marca a dos de Febrero de mil novecientos treinta, siendo la hora de las diez y ocho y previamente convocados los señores concejales expresados al margen que componen el Ayuntamiento en Pleno, se reunieron en el salón de esta Casa Consistorial para celebrar sesión extraordinaria, bajo la presidencia del Sr. Alcalde D. José Solé Vilà quien declaró abierto el acto, con la aprobación del acta anterior.

Da cuenta de la instancia presentada por Don José Tarragó Bonet, Don Sebastián Amill Cantó, vecinos de esta localidad y Don Juan Vilà Vilà y Don José Moncusí Solé vecinos del barrio de Vallvert, quienes no solo en nombre propio sino que tambien en representación de cincuenta y seis vecinos que componen la casi totalidad de su vecindario, según poder otorgado en primero de Diciembre del año próximo pasado, ante el Notario de Santa Coloma de Queralt Don Emilio Berós Mas de Xuan, solicitan de este Ayuntamiento la fusión de este Municipio de Montbrió de la Marca al de Sarreal por las ventajas que esperan ha de reportarles tal fusión, ya que el número limitado de vecinos a que se ve reducido este término impone a los mismos unos sacrificios desproporcionados.

Hacen constar además los solicitantes que por su parte la vecindad de Sarreal está conforme con la propuesta fusión e incorporación de este Municipio al mencionado de Sarreal.

Puesto a deliberación el asunto y ratificando además de lo expuesto por los solicitantes que dado la facilidad de comunicación de esta localidad con la de Sarreal y la corta distancia entre ésta y aquella, el Ayuntamiento por unanimidad acuerda solicitar del de Sarreal la conformidad de la propuesta fusión, estableciendo los puntos siguientes:

1º El Ayuntamiento de Sarreal se hará cargo del pliego de todos los débitos existentes en el de Montbrió de la Marca.

2º Para el caso de que no fuera posible alterar o reducir el partido Médico titular que lo forman Rocafort de Queralt, Forés y Montbrió de la Marca, el Ayuntamiento de Sarreal se encargará y pondrá en una cuenta el pago de los haberes de los titulares, Médico, Farmaceutico, Veterinarios, Inspector de Higiene, Sanidad y Funerario, así como los de la Comadrona y Practicante.

3º Igualmente de cuenta y cargo del propio Ayuntamiento de Sarreal el pago del consumo del fluido eléctrico público del pueblo de Montbrió de la Marca y su agregado de Vallvert, así como también el de material y conservación de la instalación.

4º Que todas cuantas obras de carácter público sean precisas realizar para utilidad de los vecinos de Montbrió y barrio de Vallvert, serán de cuenta del Municipio de Sarreal, cargados a su cuenta, no pudiendo éste oponerse en manera alguna a la realización de tales obras.

Finalmente incumbe remitir certificación del presente acuerdo al Ayuntamiento de Sarreal, para en caso de su conformidad dar cumplimiento a todas las disposiciones y reglas legales establecidas sobre el caso. Que se publique el acuerdo en el Boletín Oficial de la Provincia y en la tablilla de listas de esta Casa Consistorial, dando de plazo treinta días a los efectos de reclamación.

Y dándose por terminada el acta el Señor Alcalde - Presidente levanta la sesión, firmándose la presente acta los señores concurrentes de que yo el Secretario certifico.

Firmado:

El Alcalde

José Solé

Enrique Vilá

Matias Tarragó

José Esteve

José Amill

El Secretario

llegible

1930. "REVOCACIÓ" ANUL·LACIÓ DE L'ACTA ANTERIOR

En el Plé de l'Ajuntament del dia d'avui, 31 d'agost de 1930, el poble de Vallvert presenta la "revocació" de la proposta de fússió del Municipi de Sarral i de Montbríó que en sessió plenaria del dia 2 de febrer de 1930, conjuntament els pobles de Vallvert i de Montbríó habien concertat.

*En Montbríó de la Marca a l'heure que me
le figuro de mil novecientos treinta. En el sa-
lón destinado al efecto reunióse el Pleno de
este Ayuntamiento, previa convocatoria efe-
ctuada al efecto y con la debida asistencia
con asistencia de los Sr. Concejales que al
margen se nota, bajo la presidencia del Sr.
Alcalde. D. José Tránsito Sanet, siendo la
hora señalada y mayoría absoluta se de-
clara abierta la sesión.*

*Leída y aprobada el acta de la ante-
rior el Sr. Presidente manifiesta que vis-
tos los datos del agregado Vallvert, expuestos
por la mayoría de sus vecinos en el acta nota-
da al solicitando la revocación de la instancia
que a su tiempo suscribieron, dando su con-
formidad para que se llevase a efecto la
fusión del este Municipio con Sarral,
considerando que el Municipio de Montbríó
de la Marca no pretende arrastrar a la
fuerza a su agregado Vallvert en la men-
tada fusión, es de parecer que este Muni-
cipio se ponga de acuerdo con el de Sar-
ral y éste a su vez lo haga con el de Rocca-
fort de Queralt para que juntos y con repre-
sentantes de Montbríó y de Vallvert tengan
una entrevista para el cambio de impresiones
en lo que se refiere a dicha fusión debiéndose
remarcar al criterio sostenido por los vecinos
de Montbríó de la Marca de fusionarse con
Sarral aunque para ello precisare segre-
gar se parcialente del barrio de Vallvert,
el cual quedaría en situación de adoptar
el régimen que acuerde en oportuno!*

Votos lo ante manifestado y conside-

quando esta Corporación favorable a sus intereses
lo propuesto por el Sr. Alcalde, se acuerda por
mayoridad llevar dicha proposición a la prác-
tica a tal fin se autoriza al Sr. Alcalde para
que haga todos los trabajos necesarios para llevar a
cabo su cumplimiento.

Que habiendo sido asuntos de que trata
se levanta la sesión de que trata

José Ferragut

José Ullera

José Vela

Luis Padua

Mesa de la Sesión

Fature los tickets de

[Faint signature]

1930. Transcripció literal acta anterior **"Revocació" Anul·lació de l'Acta anterior**

En Montbrió de la Marca a trenta y uno de Agosto de mil novecientos treinta. En el salón destinado al efecto reunido el pleno de este Ayuntamiento, previa convocatoria y con la debida antelación con asistencia de los Señores Concejales que al margen se citan, bajo la presidencia del Sr. Alcalde D. José Tarragó Bonet siendo la hora señalada y mayoría absoluta se declara abierta la sesión.

Leída y aprobada el acta de la anterior, el Sr. Presidente manifiesta que vistos los deseos del agregado Vallvert expuestos por la mayoría de sus vecinos en el acta notarial solicitando la "revocación" de la instancia que a su tiempo suscribieron dando su conformidad para que se llevara a cabo la fusión de este Municipio con el de Sareal, considerando que el Municipio de Montbrió de la Marca nos pretende arrastrar a la fuerza a su agregado Vallvert en la mentada fusión, es de parecer que este Municipio se ponga de acuerdo con el de Sarreal y éste a su vez lo haga con el de Rocafort de Queralt para que juntos y con representantes de Montbrió y de Vallvert tengan una entrevista para el cambio de impresiones en lo que se refiere a dicha fusión debiéndose remarcar el criterio sostenido por los vecinos de Montbrió de la Marca de fusionarse con Sarreal aunque para ello precisase segregarse parcialmente del barrio de Vallvert el cual quedaría en situación de adoptar el régimen que creyese mas oportuno.

Visto lo antes manifestado y considerando esta Corporación favorable a sus intereses lo propuesto por el Sr. Alcalde, se acuerda por unanimidad llevar dicha proposición a la práctica a tal fin se autoriza al Sr. Alcalde para que haga todos los trabajos necesarios para llevar a cabo su cumplimiento.

Y no habiendo otros asuntos de que tratar, se levanta la sesión de que certifico.

Firmado: El Alcalde José Tarragó
José Vilà
Juan Esteve

José Esteve
Juan Balañà
Jaume contijoch
Rafael Aluja

1931. INSTÀNCIA CASA CONSISTORIAL EN RUÏNES

En maig de 1931 reunits els consellers sota la presidència del Sr. Alcalde Jaume Cristià, el Tinent d'alcalde Salvador Andreu fa la següent proposta: "El estado de las oficinas municipales ofrecen peligro y siendo evidentemente indecoroso..." proposa que siguin traslladades a Vallvert. Les oficines eren com requerien per ser la capitalitat al poble de Montbrió, i el Sr. Andreu naturalment era de Vallvert.

El primer Teniente Alcalde de este Ayuntamiento en Sabadell Amador Jofre presenta al mismo la siguiente proposición, que teniendo en cuenta que el local donde se hallan instaladas las oficinas municipales ofrece peligro y mucho decoroso es, debidamente indecoroso, proponer que se trasladasen provisionalmente estas a los bajos de la casa propiedad del Ayuntamiento en la plaza inferior del Barrio de Vallvert casa sin número para lo cual espero que el Ayuntamiento se comunique con el Sr. Jofre.

Finiamos que se celebre urgente la proposición.

Segundo que colista chequemos los datos y se tome relación con el Sr. Jofre.

La presidencia accede a lo solicitado por el Sr. Amador Jofre y des-pues de discutir el asunto y des-pues de la relación de el Sr. Jofre, se acuerda.

D. Juan Costa Tena Alcalde - Voto a favor de la proposición.
D. Salvador Andreu T. Alcalde - Voto a favor de la proposición.
D. Juan Miquel Ferrer T. Alcalde - Voto a favor de la proposición.
D. José María Andreu T. Alcalde - Voto a favor de la proposición.

Después de haberse discutido la proposición la Presidencia declara acordada la proposición por mayoría de votos y se acuerda trasladar las oficinas municipales de Montbrió a Vallvert en la casa sin número de la plaza inferior del Barrio de Vallvert.

1931. Transcripció literal acta anterior Instància Casa Consistorial en ruïnes

En Montbrió de la Marca a diez de Mayo de 1931. Reunidos los señores Concejales que al margen se citan para celebrar reunión en este día, bajo la presidencia del Sr. Alcalde Don Jaime Cristiá Sendra quien declara abierto el acto con lectura del acta anterior que fué aprobada.

El primer Teniente alcalde de este Ayuntamiento don Salvador Andreu Sala presenta al mismo la siguiente proposición, que teniendo en cuenta que el local donde se hallan montadas las oficinas municipales ofrece peligro y siendo además evidentemente indecoroso, propone que se trasladen éstas provisionalmente a los bajos de casa propiedad Comunal sita en la Plaza Unión del Barrio de Vallvert, casa sin número, para lo cual espera que el Ayuntamiento se servirá acordar:

Primero: Que se declare urgente la proposición.

Segundo: Que abierta discusión solo la misma se tome por votación nominal. La presidencia accede a lo solicitado por el mentado Sr. Andreu y después de discutir el asunto y verificada la votación dió el resultado siguiente:

<i>D. Jaime Cristiá Sendra, Alcalde</i>	<i>vota a favor</i>
<i>D. Salvador Andreu Sala, 1er. Tente.</i>	<i>«</i>
<i>D. Juan Moncusí Miró, 2º Tente.</i>	<i>«</i>
<i>D. José Sendra Andreu, Concejel</i>	<i>«</i>

Visto el resultado de la votación la Presidencia declara acordada la proposición por mayoría de votos y al efecto póngase en conocimiento del Exmo. Sr. Gobernador de la Provincia.

1939. NOMENAMENT "GESTOR" DEL MUNICIPI

Reunits els membres de la Gestora Municipal, es cese a l'actual alcalde Sr. Josep Moncusí i es nomena al Sr. Josep Contijoch com a nou Gestor.

En la qual de l'Alcalde Sr. Josep Moncusí i de la Gestora Municipal, es cese a l'actual alcalde Sr. Josep Moncusí i es nomena al Sr. Josep Contijoch com a nou Gestor.

Per el capítol de la qual de l'Alcalde Sr. Josep Moncusí i de la Gestora Municipal, es cese a l'actual alcalde Sr. Josep Moncusí i es nomena al Sr. Josep Contijoch com a nou Gestor.

Per el capítol de la qual de l'Alcalde Sr. Josep Moncusí i de la Gestora Municipal, es cese a l'actual alcalde Sr. Josep Moncusí i es nomena al Sr. Josep Contijoch com a nou Gestor.

José Moncusí

José Moncusí

José Contijoch

José Contijoch

Miguel Tudor

1939. Transcripció literal acta anterior Nomenament "Gestor" del Municipi

En el pueblo de Montbrió de la Marca a doce de Julio de mil novecientos treinta y nueve, reunidos los miembros que forman la gestora Municipal, José Moncusí, Juan Vilá y Miguel Vidal, cumpliendo lo ordenado por el Exmo. Sr. Gobernador Civil cesa al Alcalde de este Ayuntamiento Don José Moncusí Soler y toma el cargo de Gestor de ésta Don José Contijoch Aymerich.

Por el infrascrito se da cuenta de cuanto se le entrega, correspondencia y Boletines oficiales recibidos durante su permanencia quedando enterado de su contenido y cumpliendo a lo que se ordena.

Y sin otro asunto a tratar firmando todos los concurrentes, conmigo que certifico.

Firma: José Moncusí

Miguel Vidal
Juan Vilá

1940. NOMENAMENT NOU ALCALDE

Substitució del Gestor Sr. Josep Moncusí, que havia estat nomenat per l'Autoritat Militar pel nomenament del Alcalde D. Josep Contijoch Aymerich i els Gestors D. Sebastià Amill Cantó i D. Llorens Amill Tudó.

En sessió de la Junta a tres de Mayo de mil
novecentos quaranta bajo la presidencia del Sr.
Alcalde se reunió lo Comissio Gestora, formada
per continencia de los Sr. Concejales acordado el
nuevo...

de dominios se de los entorada de los de comission
se va ha acordat en el B.O. de 1 de Mayo, y q
esta a este fin...

El secretario acordó a la lectura del monto de 30.00
de pesetas al Sr. Contijoch Aymerich, del Comissio Gestora
de la provincia en el qual se ha y a favor

señala de la Comisión Gestora Municipal en substitución de los gestores nombrados por la anterioridad, debiendo recogerse los nombramientos en los términos siguientes: Alcalde D. José Rodríguez y Ferrer, Gestores D. Sebastián de Mill y D. Lorenzo Amill. Preceden estas las firmas o firmas provisionales de su cargo.

Se acuerda a cambiar como Alcalde provisional de Vallvert a D. Juan Cobián, el cual ejercerá en aquella población las funciones propias de su cargo.

Se habiendo por acuerdo o tratado se levanta la presente acta firmando todos los presentes conmigo el Secretario que certifica.

José Leizaola   Juan Vilà

Miguel Vidal

Lorenzo Amill   Sebastián Amill

1940. Transcripció literal acta anterior Nomenament nou Alcalde

En Montbrió de la Marca a tres de Mayo de mil novecientos cuarenta, bajo la presidencia del Sr. Alcalde se reunió la Comisión Gestora Municipal con asistencia de los señores Concejales anotados al margen.

La Comisión se da por enterada de las disposiciones Oficiales publicadas en el B.O. de la provincia y que afectan a este Municipio.

El Secretario procede a la lectura del escrito nº 3930 de fecha 27 de Abril del actual, del Emo. Gobernador de la Provincia en el cual nombra para poder formar parte de la Comisión Gestora Municipal en sustitución de los Gestores nombrados por la Autoridad Militar, recayendo los nombramientos en los vecinos siguientes: Alcalde D. José Contijoch Aymerich, Gestores D. Sebastián Amill Cantó y Lorenzo Amill Tudó. Presentes estos señores pasan a tomar posesión de su cargo.

Se procede a nombrar como Alcalde pedáneo de Vallvert a D. Juan Vilá Vilá, el cual ejercerá en aquella población las funciones propias de su cargo.

No habiendo mas asuntos a tratar se levanta la presente acta firmando todos los presentes conmigo el Secretario que certifica.

Firman y rubrican:

José Contijoch

Juan Vilá

Miguel Vidal

Lorenzo Amill

Sebastián Amill

Y el secretario

Ramón Rosanes

1940. DENUNCIA PER ESTAT RUÏNÓS DE LA CASA DE LA VILA

En sessió ordinària sota la presidència del Sr. Alcalde, D. José Contijoch es reuní la Comissió Gestora.

El Sr. Alcalde posa en coneixement que ha sigut denunciada la casa nº 11 del carrer Major, propietat de Juan Tarragó Tarragó, per amenaça de ruïna. El denunciant és el Sr. Juan Balañá Esteve, propietari del baixos de l'edifici en qüestió.

En el moment de la Marxa a setè de diciembre de mil novecientos cuarenta, siendo la hora señalada al efecto y bajo la presidencia del Sr. Alcalde se reunió la Comisión gestora municipal, con asistencia de los gestores anotados al margen.

Abierto el acto por el Sr. Alcalde, es leído y aprobado el acta de la sesión anterior.

Se da cuenta del contenido de las disposiciones oficiales publicadas en el B.O. de la Provincia que afectan a este municipio.

El Sr. Alcalde da cuenta de que le ha sido denunciado que la casa de la calle Mayor nº 11, se encuentra en tal estado de abandono de su propietario, que al parecer de no acudirle con urgencia a su reparación, aminorará minime y constituye un serio peligro para la seguridad de las casas colindantes y para

cuantos se ven obligados a circular por la referida calle. Que de las averiguaciones practicadas, resulta que la citada casa figura como de pertenencia de Don Juan Carrago Carrago, difunto, ignorándose cuales sean sus herederos, si bien que aquel había vendido una pequeña porción de la planta baja a y del primer piso a Juan Balansa Esteve, a quienes había invitado a realizar con la urgencia que el caso requiere las obras de consolidación o derribo que evitan el peligro señalado, pero ante la contestación de los mismos de que si bien están dispuestos a contribuir en la parte que les corresponde en las citadas obras, carecen de los medios económicos necesarios para realizarlas por su cuente en su totalidad y de que en realidad la parte del edificio que ofrece peligro pertenece a los ignorados herederos del citado Don Juan Carrago Carrago, se ve en el caso de proponer al Ayuntamiento que en cumplimiento de las obligaciones que le competen y que especialmente señala el artículo 115 de la vigente Ley Municipal,

1942. VENDA DE L'ANTIGA "CASA CONSISTORIAL"

El gener de 1942 l'Ajuntament ven el propi local que de temps inmemorial havia sigut la "Casa Consistorial", al veí de l'immoble Sr. Ambros Tuset Solé.

En reunió de la Junta a l'ora de
Eure de mitjans de gener de la
presidència del Sr. Alcalde se reuní la
Gestora Municipal per adoptar les
Gestions necessàries al municipi.

El Sr. Alcalde va llegir
i aprovar la acta de la sessió anterior.

Se va discutir de la correspondència
recibuda i de les disposicions publicades en el
B.O. de la Província que afecten a este Municipi
se disposava de prescrites, unes de
relacionades amb Obstacles.

Se acordà procedir a la venda del local
que ocupa actualment la casa Consistorial
de Sr. Ambros Tuset Solé, propietari
del propietari del sector de la finca, a
cuy efecte se facultà al Sr. Alcalde
per que realice les gestions necessàries.

Al haberse acabat el Sr. Alcalde
dijó per terminada la sessió
firmant la presente acta com a
Secretario que certifica.

José F. Martínez

Lluís Solé

1951. VISITA DE LA MARE DE DÉU DE FÀTIMA

L'any 1951, el dia 3 de desembre, Montbríó va rebre la visita de la Mare de Déu de Fàtima, seguint l'itinerari per tots els pobles de Espanya amb seu d'Ajuntament.

Fou un veritable esdeveniment per a tots els llocs que passava; Montbríó no va ser una excepció. En tota la seva història mai s'havia vist el poble tant engalanat per celebrar cap tipus d'efemèrides

En Montbríó de la Marca a tres de Diciembre de mil novecientos cincuenta y uno, siendo las siete horas y bajo la presidencia del Sr. Alcalde D. Alejandro Lila Solé, se reunió el Pleno de este Ayuntamiento con asistencia de todas sus componentes.

Abierto el acto por el Sr. Alcalde es leida y aprobada el acta de la sesión anterior.

Seguidamente se procede a la lectura de un escrito recibido del Pdo. Padre Director de la Compañia Peregrinación de Nuestra Señora de Fátima, y siendo por él conecedor este Ayuntamiento de la visita a nuestra población de la Santísima Virgen a la que con tanto fervor se reverencia en esta localidad, y anunciada para el dia seis del corriente la llegada de la piadosa y venerada Imagen en triunfal peregrinación, desea este Consistorio no solo asociarse sino participar activamente en tan religiosos como populares actos, y a tal fin acuerda por aclamación:

- 1º Consagrar el Pueblo de Montbríó de la Marca al Inmaculado Corazón de Maria.
- 2º Considerar localmente festivo el tiempo que dure la estancia en este pueblo de la Sagrada Imagen.
- 3º Concurrir en Corporación a todos los actos que con tal motivo se celebren.
- 4º Nombrar Alcaldesa Honoraria de la población a la Santísima Virgen para que reine en ella y sirva de guia en todos los hogares.

5º Comunicar al vecindario cuanto aqui se acuerda, invitándole a concurrir en masa a los actos que se celebran, y a engalanar como es debido las fachadas de sus edificios, asi como el ornamento de las calles.

6º Depositar a los pies de la Bendita Imagen una certificación de esta acta, después de leída pública y solemnemente ante la misma.

1951. Transcripció literal acta anterior Visita de la Mare de Déu de Fàtima

En Montbrío de la Marca a tres de Diciembre de mil novecientos cincuenta y uno siendo las veinte horas y bajo la presidencia del Sr. Alcalde D. Alejandro Vilá Solé, se reunió el pleno del Ayuntamiento con todos sus componentes.

Abierto el acto por el Sr. Alcalde es leída y aprobada el acta de la sesión anterior. Seguidamente se procede a la lectura de un escrito recibido por el Rvdo. Director de la Magna peregrinación de Nuestra Sra. de Fátima y siendo por él conocedor este Ayuntamiento de la visita a nuestra población de la Santísima Virgen a la que con tanto fervor se reverencia en esta localidad y anunciada para el día seis del corriente la llegada de la Piadosa y venerada imagen en triunfal peregrinación, desea este Consistorio no solo asociarse sino participar en tan religiosos como populares actos y a tal fin se acuerda por aclamación:

1º Consagrar el pueblo de Montbrío de la Marca al Inmaculado Corazón de María.

2º Considerar localmente festivo el tiempo que dure la estancia en este pueblo de la Sagrada Imágen.

3º Concurrir esta Corporación a todos los actos que con tal motivo se celebren.

4º Nombrar Alcaldesa Honoraria de la población a la Santísima Virgen para que reine en ella y sirva de guía en todos los hogares.

5º Comunicar al vecindario cuanto aquí se acuerde invitándole a concurrir en masa a los actos que se celebren y engalanar como es debido las fachadas de sus edificios, así como el ornamento de las calles.

6º Depositar a los pies de la Bendita Imagen una certificación de esta acta, después de leída pública y solemnemente ante la misma.

Y no habiendo otro objeto que tratar el Sr. Alcalde da por terminada la sesión.

Firmado: El Sr. Alcalde

Alejandro Vilá

1952. CESE I NOMENAMENT RESPECTIU DE DOS ALCALDES

El dia 3 de febrer de 1952 previa convocatòria en sessió extraordinària es reuneix el ple de l'Ajuntament, sota la presidència de l'Alcalde D. Alexandre Vilà i Solé "...el elegido para substituirle en el cargo el Sr. Adrián Rabadá...". Aquestes eleccions amb el cessament i nomenament respectiu dels dos Alcaldes portaren unes fortes i greus incidències a cada poble i entre els dos en particular, que per tenir una transcendència solament íntima i peculiar creiem més oportú, no tornar-la a recordar.

En cumplimiento de la orden a tres de Febrero de mil novecientos cincuenta y dos, siendo las diez de la mañana, previa convocatoria, se reunen en el Salón Consistorial, en sesión pública extraordinaria y bajo la presidencia del Sr. Alcalde D. Alejandro Vilà Solé, los señores Concejales anotados al margen que no les afecta la renovación, el cesante y el elegido para sustituirle, en las últimas elecciones municipales dispuestas por Decreto de 9 de Octubre de 1951, en sus tres grupos, con objeto de proceder a la constitución del Ayuntamiento según determina el Decreto de 18 de Enero de 1952 y los artículos 186 y 187 de la Ley de Régimen Local.

Abierto el acto por el Sr. Presidente se da lectura al acta de la sesión anterior, que es aprobada.

Seguidamente el propio Sr. Presidente agradece al Concejal cesante los servicios que ha prestado, retirándose a continuación.

Acto seguido el Sr. Secretario procede a dar lectura al escrito n.º 1.438 de fecha primero del actual del Excmo. Sr. Gobernador Civil de la Provincia, por el que se nombra Alcalde Presidente de este Ayuntamiento a Sr. Adrián Vilá Rabada, que seguidamente después de prestar ante la Corporación el juramento ritual, pronunciando las palabras siguientes: Juro servir fielmente a España, guardar lealtad al Jefe del Estado, defender y fomentar los intereses del municipio, mantener su competencia y ajustar mi conducta a la dignidad del cargo, y siendo contestado por el Alcalde sabiente con las siguientes: Si así lo haceis, Dios y España os lo premien, y si no os lo manden, pasa a ocupar la Presidencia.

Acto seguido el Sr. Alcalde D. Adrián Vilá Rabada manifiesta que agradece a D. Alejandro Vilá Lolé los servicios prestados al municipio.

Acto^o seguido el Sr. Secretario procede a dar lectura de los nombres y apellidos de los Concejales electos por cada grupo, segun resulta de las respectivas credenciales, siendo uno solo en este Ayuntamiento, a saber:

Primer Grupo: Representacion cabezas de familia
D. José Vidal Rovira

El Sr. Concejale posesionante, ante el Sr. Alcalde, efectua el siguiente juramento:
"Juro servir fielmente a España, guardar lealtad al Jefe del Estado, defender y fomentar los intereses del municipio, mantener su competencia y ajustar mi conducta a la dignidad del cargo. El Presidente le contesta: Si asi lo haceis, Dios y España os lo premien, y asi no os lo demanden, quedando asi provisoriamente constituido el Ayuntamiento.

1952. NOMENAMENT DEL NOU ALCALDE PEDANI

Inmediatament després de ser nomenat Alcalde el Sr. Adrià Vilà Rabadà, el dia 3 de febrer de 1952 es nombra Alcalde Pedani de Montbrió al Sr. Casimir Forn Orga.

En Montbrió de la Marca a tres de febrero de 1952, bajo la presidencia del Sr. Alcalde D. Adrian Vilà Rabadà, reunidos con los demás miembros del consistorio, entre otros acuerdos el Sr. Alcalde pronuncia las siguientes palabras: Por la autoridad que me confieren las atribuciones, queda nombrado para el cargo de Alcalde Pedaneo de Montbrió de la Marca, el vecino de dicho pueblo D. Casimiro Forn Orga.

Y no habiendo más asuntos a tratar, el Sr. Alcalde da por terminada la sesión.

Firmado

El Alcalde,

Adrián Vilà Rabadà

El Alcalde Pedaneo,

Casimiro Forn Orga

1958. NOMENAMENT DEL NOU ALCALDE

El dia 31 de gener de 1958 en sessió plenària de l'Ajuntament presidida pel Tinent d'Alcalde D. Juan Andreu Roset, es nomenat Alcalde del municipi D. Antoni Miret Solé. El motiu fou el cessament de l'anterior D. Adrià Vilà Rabadà, per canvi de residència.

En virtud de lo que a instancia de D. Juan Andreu Roset, T. Alcalde, se acordó en la sesión de 21 de Enero de 1958, en el Ayuntamiento, con asistencia de tres concejales, acordó nombrar a la misma D. Antoni Miret Solé, siendo el acto por el que se acordó, se acordó y aprobó el acto de la sesión anterior.

Por lo tanto, en virtud de lo que se acordó en la sesión de 21 de Enero de 1958, en el Ayuntamiento, se acordó nombrar a la misma D. Antoni Miret Solé, siendo el acto por el que se acordó, se acordó y aprobó el acto de la sesión anterior.

En consecuencia, D. Antoni Miret Solé, en virtud de lo que se acordó en la sesión de 21 de Enero de 1958, en el Ayuntamiento, se acordó nombrar a la misma D. Antoni Miret Solé, siendo el acto por el que se acordó, se acordó y aprobó el acto de la sesión anterior.

En consecuencia, D. Antoni Miret Solé, en virtud de lo que se acordó en la sesión de 21 de Enero de 1958, en el Ayuntamiento, se acordó nombrar a la misma D. Antoni Miret Solé, siendo el acto por el que se acordó, se acordó y aprobó el acto de la sesión anterior.

En consecuencia, D. Antoni Miret Solé, en virtud de lo que se acordó en la sesión de 21 de Enero de 1958, en el Ayuntamiento, se acordó nombrar a la misma D. Antoni Miret Solé, siendo el acto por el que se acordó, se acordó y aprobó el acto de la sesión anterior.

Antoni Miret Solé

1958. Transcripció literal acta anterior

Nomenament del nou Alcalde

En Montbrió de la Marca a trenta y uno de Enero de mil novecientos cincuenta y ocho. Siendo las veinte horas, en el salón Consistorial y bajo la presidencia del Tnte. de Alcalde D. Juan Andreu Roset, se reune el Ayuntamiento con asistencia de sus componentes. Asiste también a la misma D. Antonio Miret Solé, siendo asistidos por mi, el infrascrito Secretario.

Abierto el acto por el Sr. Presidente es leída y aprobada el acta de la sesión anterior.

Seguidamente la Presidencia manifiesta que el único objeto de esta sesión es el de dar posesión del cargo de Alcalde Presidente de este Ayuntamiento, al vecino D. Antonio Miret Solé nombrado por el Exm. Sr. Gobernador de la provincia.

A continuación D. Antonio Miret Solé nuevo Alcalde de este Ayuntamiento de viva voz y ante el Crucifijo, pronunció las siguientes palabras; Juro servir fielmente a España, guardar lealtad al Jefe del Estado, obedecer y hacer que se cumplan las Leyes, defender y fomentar los intereses del Municipio, mantener su competencia y ajustar mi conducta a la dignidad del cargo. El Sr. Presidente contesta; Si así lo haceis, Dios y España os lo premien y si no os lo demanden. Acto seguido D. Antonio Miret Solé queda posesionado del cargo de Alcalde Presidente de este Ayuntamiento.

Y no habiendo otro objeto esta sesión. el señor Alcalde la dió por terminada a las veintiuna horas, extendiendose la presente acta que firman todos los asistentes, conmigo el Secretario que certifico.

Firmado: El Alcalde Antonio Miret

José Sendra

Amb l'Acta de l'Ajuntament de trenta i un de gener de l'any 1958, amb el nomenament oficial d'Alcalde del Municipi el Sr. Antoni Miret Solé , per la nostra part, com autors d'aquesta història, malgrat els esforços, no ens ha sigut possible trovar cap més acta ni document oficial que facin referència al Municipi.

Ens consta però no d'una manera oficial ni escrita que l'any 1966 va ser cesat com Alcalde del Municipi el Sr. Antoni Miret Solé i al seu lloc nombrat Alcalde el Sr. Josep Borràs Vilà, passant el primer a ocupar el càrrec d'Alcalde Pedani de Vallvert.

Del que si hem trovat documentació oficial, que al seu lloc la transcriurem, és que a l'any 1972, de comú acord, Sarral i Montbrió feren la fússió dels dos municipis.

Història Interna de Montbrió

Gràfica del Cens

Orígen de les cases i dels llinatges

Planol de Situació

Arbre genealògic

Gràfica del cens de Montbrió de la Marca Anys 1378 - 2004

Any	Poble	Núm. habitants
1378		4 focs i 6 balmes
1553		2 focs
1718		128
1787	Montbrió i Vallvert	227
1830		70
1845		72
1860	Montbrió i Vallvert	306
1887		158
1900	Montbrió i Vallvert	327
1920		108
1936		93
1940		72
1950		65
1960		58
1970		51
1975		50
2004		41

En el cens dels anys 1787, 1860 i 1900 hi figuren conjuntament els habitants de Montbrió i el veí Vallvert, que formen junts el Municipi, La resta d'anys correspon solament a Montbrió.

Origen de les cases i començament dels llinatges

En aquest gràfic podem observar la fundació de les cases de Montbrí i els seus primers habitants, prenem per referència la data de naixement del primer fill que fou qui inicià la nissaga. També podem veure el número correlatiu de les cases que s'anaven construint.

Renom de la casa	Nom i cognom del 1r fill	Any Naixem 1r fill Fundació casa	Número de cases
Casa Rectoral		Temps immemorial	1
Cal Batlle-Vell	Miquel Tarragó	1605	2
Tarragó del Forn	Josep Tarragó	1608	3
Cal Pere	Joan Contijoch	1621	4
Cal Colom	Antón Vilà	1642	5
Cal Tarragó de Baix	Juan Tarragó	1648	6
Molí del Temple	Jacint Vilà	1658	7
Cal Ballesté	Llorenç Ballesté	1661	8
Cal Vilà	Josep Vilà	1666	9
Cal Pallisó	Jacint Vilà	1668	10
Cal Toni	Josep Vilà	1668	11
Cal Borràs	Josep Borràs	1670	12
Cal Aluja	Rafael Aluja	1672	13
Cal Miró	Pau Miró	1680	14
Cal Tarrago de l'era	Macià Tarragó	1686	15
Cal Frare	Josep Moncusí	1711	16
Cal Ramonet Nou	Ramon Tarragó	1724	17
Cal Llobera	Joan Esteve	1730	18
Masia "Maset"	Ramon Vilà	1730	19
CaL Mestre	Anton Llobera	1742	20
Cal Solé	Magí Solé	1760	21
Cal Safrané	Macià Esteve	1793	22
Ca la Pastora	Josep Solé	1786	23
Cal Agustí	Josepa Contijoch	1826	24
Cal Antonet	Josep Llobera	1842	25
Cal Batiste	Juan Batiste Civit	1845	26
Cal Balaña	Juan Balaña	1846	27
Cal Isidre	Josep Contijoch	1856	28
Cal Angelet	Juan Tarragó	1857	29
Cal Magí	Magí Solé	1884	30
Cal Miqueló	Jaume Solé	1889	31
Cal Engracia	Josep Amill	1890	32
Ca la Munda	Antonia Contijoch	1900	33

Continuant la relació de cases construïdes, a partir de l'any 1970 en una segona fase es construeixen 10 noves vivendes, 1 de primera residència i 9 de segona.

Renom de la casa	Noms Fundadors	Any Fundació de la casa	Número de cases
Xalet Cal Magí	Rafael Tuset i Judit	1970	34
Can Duran	Carles Duran i M ^a Jose	1978	35
Cau del Cogulló	Rafael Pastrana i Regina	1978	36
Cal Poblet	Ramon Poblet i Montserrat	1980	37
Bons Vents	Joan Marauri i Lurdes	1980	38
Xalet Icart	Xavier Icart i Francesca	1985	39
El Mirador	Jaume Contijoch i Assumpció	1989	40
La Marinada	Antoni Tovar i M ^a Teresa	1982	41
Cal Rosinés, 1 ^a resid.	Jordi Rosines i M ^a Mercè	1994	42
Caseta de Fusta	Enric Castro i Lurdes	2004	43

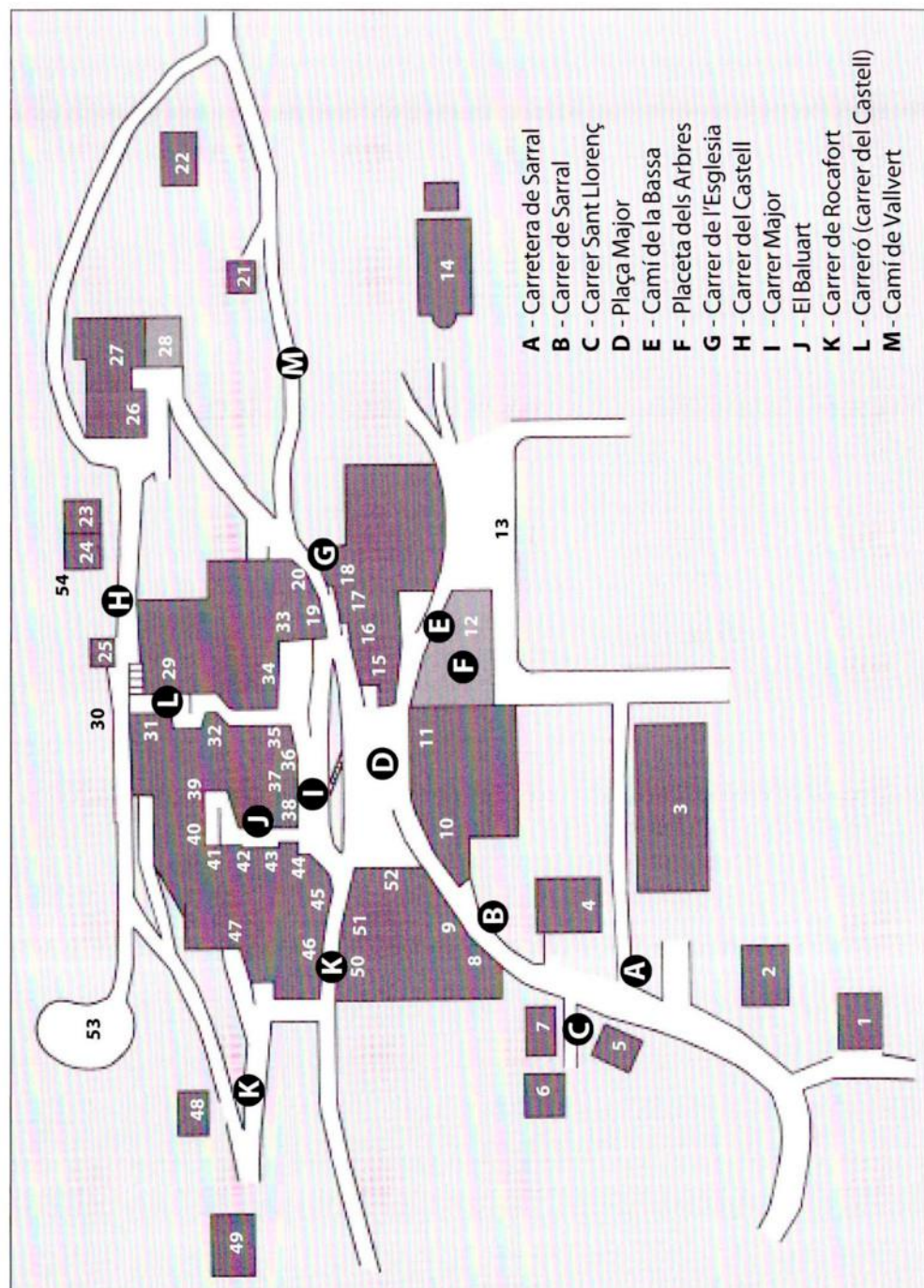
Actualment Montbrió conta amb:

10 cases habitades primera residència

16 cases segona residència

9 cases-xalet segona residència.

Plànol

Situació al Plànol

Renom antic	Nom actual	Situació al plànol	Carrer i número
Cal Icart	Josep M. i Silvia	A - 1	Carretera Sarral
Cal Poblet	Raul i Ana	A - 2	Carretera Sarral
"Matadero"	"Fabrica"	A - 3	Carretera Sarral
Xalet Cal Magí	Sindicat Agrícola	A - 4	Carretera Sarral
	Rafael Tuset i Judith	A - 5	Carretera Sarral
Cal Aluja	Cal Josep de Sitges	B - 8	Carrer de Sarral, 1
Cal Aluja	Ca la Teresina	B - 9	Carrer de Sarral, 3
Cal Aluja	Restaurant L'Heura	B - 10	Carrer de Sarral, 2
	Cal Rosinés	C - 6	Carrer Sant Llorenç, 2
	Pati Maria i Andreu	C - 7	Carrer Sant Llorenç, 1
Cal Ramonet	En ruïnes	D	Plaça Major s/n
Cal Safrané	El Café	D - 11	Plaça Major, s/n
	Cal Borràs	D - 15	Plaça Major, 4
	Casa Nostra	D - 52	Plaça Major, 1
La Bassa	Aparcament	E - 13	La Bassa
Els Fornets	Placeta dels Arbres	F - 12	Pl. dels Arbres
Cal Vilà	Cal Llobera	G - 16	Carrer Església, 2
Cal Tarragó del Forn	Cal Joan	G - 17	Carrer Església, 4
	Ca la Munda	G - 18	Carrer Església, 6
	Cal Ballesté	G - 19	Carrer Església, 1
Cal Pere	Cal Solé	G - 20	Carrer Església, 3
	Abadia	G - 26	Església
	Església	G - 27	Església
	Cementiri	G - 28	Església
El Castell	Era del Batlle	H - 53	Afores
	En ruïnes	H - 54	Antic Castell

Situació al Plànol

Renom antic	Nom actual	Situació al plànol	Carrer i número
Cal Llobera	En ruïnes	H - 30	Carrer del Castell, 1
	Cal Duran	H - 23	Carrer del Castell, 2
	Cau del Cogulló	H - 24	Carrer del Castell, 4
	Cal Valeri (caseta)	H - 25	Carrer del Castell, s/n
Cal Toni	Cal Pallissó	I - 33	Carrer Major, 2
	Cal Valeri	I - 34	Carrer Major, 4
Cal Solé	Cal Mestre	I - 35	Carrer Major, 6
	Cal Chips	I - 36	Carrer Major, 8
Cal Miqueló	Casa de la Vila	I - 37	Carrer Major, s/n
Cal Miqueló	Cal Bassó	I - 37	Carrer Major, 10
Cal Isidre	Cal Colom	I - 38	Carrer Major, 12
	Família Vilaseca	I - 44	Carrer Major, 14
Cal Balanyà	Cal Bassó	J - 39	Carrer Baluart, 2
Cal Tarragó de l'era	Cal Marcelino	J - 40	Carrer Baluart, 5
Cal Angelet	Cal Marcelino	J - 41	Carrer Baluart, 5
Cal Xamon	Cal Magí	J - 42	Carrer Baluart, 6
	Cal Tuset	J - 43	Carrer Baluart, 1
Cal Batlle Vell	Cal Miró	K - 45	Carrer Rocafort, 4
	Cal Frare	K - 46	Carrer Rocafort, 6
	Cal Tuset	K - 47	Carrer Rocafort, 8
	El Mirador	K - 48	Carrer Rocafort, 12
	La Marinada	K - 49	Carrer Rocafort, 14
Cal Tarragó de Baix	Cal Antonet	K - 50	Carrer Rocafort, 3
	Casa Vella	K - 51	Carrer Rocafort, 1
Ca la Pastora	Caseta de Cal Pallissó	L - 29	Carreró, s/n
	Cal Valeri	L - 31	Carreró, 1
	Cal Antonet Mestre	L - 32	Carreró, s/n
	Caseta de Fusta	M - 21	Camí de Vallvert s/n
	Els bons vents	M - 22	Camí de Vallvert s/n
	Piscina comunitaria	E - 14	Afores

Arbre Genealògic

Al fer la relació de totes les famílies i cadascuna per separat de les cases de Montbrí, a partir del primer fill de la nissaga fins al final d'aquesta, queda constituït el seu arbre genealògic particular, que ampliat a tots els habitants, ha quedat format l'arbre genealògic local com si es tractés d'una gran família.

Aquesta ha estat una de les tasques més laborioses i difícil d'aconseguir, sols ha estat possible a base d'hores i repetides consultes a varis arxius, els quals ja hem nomenat i agraït al començament.

En un llibre històric consultat a l'Arxiu Comarcal de Montblanc hi trovarem que a l'any 1378 teníem al poble quatre focs i sis balmes habitades. 175 anys després, l'any 1553, solsament constaven dos focs al poblat. Històricament i per primera vegada els habitants d'aquests dos focs, apart dels nobles de l'antic Castell, ja son citats amb nom propi; En Pere Duc i En Tarragó. Tant sols han de transcórrer cinquanta anys quant a partir de l'any 1600, aquests cognoms son registrats en els llibres de registre eclesiàstics com a famílies del poble i que han tingut continuïtat a través de generacions, algunes fins als nostres dies.

Arribar a aquest punt no ha sigut fàcil. L'estat de conservació dels papers de gairebé cinc segles de vida. Dos curts intervals de temps quedant tallades les inscripcions al registre, algunes persones nascudes fora circumstancialment i no registrades a la parròquia, ens ho posàren molt difícil. En contraposició també té una part positiva, en documents privats que relacionen famílies hi trovem algunes notes curioses, mirat en el caire actual podriem dir "redaccions de col·legials" quant en realitat eren "professionals" de lletres, constàren per exemple; "dit" del carrer de baix, aquest renom descobrirem que Tarragó de Baix significava Cal Ramonet. De Dalt, Cal Batlle Vell. Cal Vilà de Dalt era Cal Pallissó, el de Baix Casa Vilà. Una mena de "puzle" que amb dificultats encaixava. Una altra paraula "màgica" era que en algunes partides de naixement deia; "dit de tal casa" i això amb documents privats era un gran ajut. Malgrat tot, en un treball d'aquesta envergadura, pot haver-hi en aquest aspecte un error u omissió, seria lamentable per la família, pero en molt poc o gens alteraria el treball global del llibre.

Index de les Cases

Nom antic	Nom actual	Pàg.
Cal Aluja	Restaurant l'Heura.	119
Cal Borràs		125
Cal Vilà	Cal Llobera	127
Cal Tarragó del Forn	Cal Joan	131
Ca la Munda		135
Cal Pere	Cal Solé	137
Cal Ballester		139
Cal Pallissó		141
Cal Toni	Cal Valeri	144
El Castell	En ruines	146
Ca la Pastora	Cal Valeri - Vell	147
Cal Antonet Mestre		148
Cal Mestre		149
Cal Solé	Cal Chips	151
Cal Miqueló	Casa de la Vila i Cal Bassó	153
Cal Colom		154
Cal Balanyà	Cal Bassó	157
Cal Tarragó de l'Era	Cal Marcelino	159
Cal Angelet	Cal Marcelino	161
Cal Magí	Cal Tuset	163
Cal Batlle Vell	Cal Tuset	164
Cal Batlle Vell	Família Vilaseca	168
Cal Miró		169
Cal Frare		171
Cal Agustí	Cal Tuset	173
Cal Antonet		175
Casa Vella	Anexat a Cal Antonet	176
Cal Safrané	Casa Nostra	177
Cal Ramonet	En ruines.	179
Cal Aluja	Ca la Teresina	182
Ca l'Engràcia	Cal Josep de Sitges	183
El Maset	184 Caseta de Cal Valeri	197
Molí del Temple	185 Era del Batlle	197
Família Pere Duc	189 El Mirador	198
Cal Icart	192 La Marinada	198
Cal Poblet	192	
La Fàbrica	193 Casa de la Vila	200
Xalet Cal Magí	193 Sindicat Agrícola	200
Cal Rosinés	194 El Café	201
Pati Maria i Andreu	194 Aparcament i Parc Infantil	201
Caseta de Fusta	195 Piscina	202
Els Bons Vents	195 Cementiri Parroquial	203
Cal Duran	196 Església Parroquial	203
Cau del Cogulló	196 Casa Rectoral, Abadia	203

Cal Aluja (actual Restaurant L'Heura)

Carrer Sarral, 2

Situació al planol 10

Abans d'entrar a fer la descripció de cada casa, per evitar confuses interpretacions, en les que són segones residències, la relació familiar acaba amb els noms dels fills dels "teòrics" propietaris del immoble. Els noms dels nets ja no hi figuren.

1ª Generació

Pares: Rafael Aluja
 Fill: 1672 Rafael Aluja

2ª Generació

Pares: Rafael Aluja i Teresa Tarragó
 Fills: 1699 Magdalena Aluja Tarragó
 1703 Joan Aluja Tarragó
 1711 Maria Aluja Tarragó
 1717 Teresa Aluja Tarragó

3ª Generació

Pares: Joan Aluja i Maria Carnicer
 Fills: 1732 Antonia Aluja Carnicer
 1735 Teresa Aluja Carnicer
 1737 Joan Aluja Carnicer
 1740 Victoria Aluja Carnicer
 1742 Silvestre Aluja Carnicer
 1745 Raimunda Aluja Carnicer
 1748 Francesc Aluja Carnicer
 1750 Joan (2) Aluja Carnicer
 1753 Josep Aluja Carnicer

4ª Generació

Pares: 1750 Joan Aluja i Maria Teixidor
 Fills: 1784 Joan Aluja Teixidor

5ª Generació

Pares: Joan Aluja i Maria Vilà

Fills: 1813 Rafael Aluja Vilà
1816 Francesc Aluja Vilà

6ª Generació

Pares: Rafael Aluja i Teresa Bonet

Fills: 1843 Rafael Aluja Bonet
1846 Magí Aluja Bonet
1848 Josep Aluja Bonet
1852 Rosa Aluja Bonet
1855 Magdalena Aluja Bonet (Bessones)
1855 Maria Aluja Bonet (Bessones)
1862 Joan Aluja Bonet
(Aquest fou capellà de Montblanquet)

7ª Generació

Pares: Rafael Aluja i Maria Mateu
Fills: 1868 Rafael Aluja Mateu
1871 Josep Aluja Mateu
1873 Teresa Aluja Mateu
1875 Celestino Aluja Mateu

8ª Generació

Pares: Rafael Aluja i Rosa Prats
Fills: 1892 Teresa Aluja Prats
1893 Josefa Aluja Prats
1895 Balbina Aluja Prats
1898 Rafael Aluja Prats

Aquí acaben les generacions dels Alujes i en la mateixa casa tenen continuïtat les següents nissagues.

L'any 1904 una família de Querolt, com a masovers s'instal·len a la casa pairal Aluja són:

Pares: Juan Tuset i Francesca Solé
(Tots batejats a Querol)
Fills: Anton Tuset Solé
Ambrós Tuset Solé
Juan Tuset Solé
Manuel (adoptat)
Ramon Tuset Solé

9ª Generació

Pares: Anton Tuset Solé i Remei Sendra
Fills: 1919 Lola Tuset Sendra
1921 Placita Tuset Sendra
1923 Adelina Tuset Sendra

10ª Generació

Pares: Lola Tuset i Ramon Esteve
Fills: 1944 Josep Esteve Tuset
1946 Maria Esteve Tuset

Cap a l'any 1955 es traslladen a viure a Badalona

La família propietària, els Alujes, posen a la casa uns nous masovers. Són fills i batejats a Pontils.

Formen la família:

11ª Generació

Pares: Leopold Moix i Placita Clarasó
Filla adoptiva Engracia Ros

12ª Generació

Pares: Engracia Ros i Martí Ibañez
Fills: 1951 Mª Teresa Ibañez Ros
1955 Ramon Ibañez Ros

Sobre els anys 1980 deixen la casa i van a viure a Sarral, continuant com a masovers de la hisenda els Alujes.

Allà pels anys 1990 compren cal Aluja el matrimoni Josep Mª Montserrat de Barcelona i Silvia Olivos de Chile, la converteixen en Restaurant i Turisme rural.

Fills: Lorena Acosta Olivos
Cristian Acosta Olivos
Daniel Montserrat Olivos (de diferent pare)

Fins aquí totes les nissagues que a partir de la seva fundació l'any 1672 han viscut ininterrompidament a la casa pairal cal Aluja, però de diferents famílies i llinatjes. Ha sigut la casa més extraordinària i de més moviment del poble.

Al llindà de la porta principal d'entrada hi ha una grossa biga de fusta noble amb un escut central gravat amb l'inscripció 1785. Aquesta data, però, no es correspon als orígens de la construcció de l'edifici, ja que el primer naixement i la posterior continuïtat data del referit any 1672. Aquest fet el corrobora la vista exterior que denota dues etapes en la seva construcció. No és la casa més antiga però és la de més "solera" i pes específic del poble, pel que representà el seu ajut en una època tant crítica, de donar treball a moltes persones, dones i homes, sense el qual haurien tingut dificultats per subsistir.

Gairebé tots els hereuatges Alujes, demostrat a la pràctica per resultats, que han arribat als nostres coneixements per documents escrits, però també d'una manera especial per transmissions generacionals, han sigut sempre emprenedors i vanguardistes a cada època. Comprant continuament anaren sumant una gran propietat de secà i regadiu i una masia al terme de Passanant, anomenada els "Vilás" on hi tenien masovers i també un ramat de bestiar.

Pel moviment que portaven necessitaven ja de molt antic tenir mossos (treballadors instal·lats a la casa) i "minyones". Com a nota curiosa, en aquells temps, aquí no es coneixien els gossos de pastor, també dits de "tura". Ells, tenien dos o tres noiets de 10 a 12 anys anomenats "rabadans" per ajudar als pastors, especialment quan estaven al camp per dominar el ramat dels bous, amens de jornalers que tenien poca terra i molts fills. Per les dificultats que hi havia de fer transports, ja que la carretera no es va fer fins l'any 1917, ja van tenir l'intuïció de que per fer minvar el pes del vi, van posar una petita fàbrica d'alcohol per transformar-lo. Junt amb el seu, compraven el de la gent del poble, excepte el de cal Pallisó, cal Pere i Cal Joan que ja es feien la pròpia elaboració. I així a través de varies generacions la casa va progressar molt.

Però el temps, ho millor dit, les circumstàncies canviaren. El penúltim hereu, també de nom Rafel nascut l'any 1968 havia consolidat al màxim l'esplendor del llinatge Alujes, pare ja en segones nupcies, a dir dels ancians tot l'hi semblava poc. Van tenir quatre fills, sols un varó, aquest el portaren a estudiar intern a Reus, fet extraordinari i privilegiat en aquells temps. Tot portant l'hisenda i treballant molt, compren un gran patí a Sarral, en un dels llocs més valorats del poble, actualment hi estant fent un bloc de pisos. Ell hi va construir una fonda dormitori, en aquell temps anomenada "casa de possada" i allotjament de carruatges i animals. Segons la tradició, l'hi auguraven un gran futur. No fou així. L'hereuet, també de nom Rafel el portaren a un col·legi de Reus a estudiar en caràcter d'intern, poc a poc va anar perdent facultats mentals, després d'una prometedora infància, fins

que en plena joventut morí d'enfermetat. Tota l'esperança i il·lusió, segons transmissions verbals, que el pare havia dipositat en l'únic fill varó que tenia, i davant del imperi que havia aconseguit, diu que quedà enfonsat i desanimat. Ja instalats a Sarral, pocs anys després, va caure d'un finestral de dins la quadra amb tanta mala fortuna, sobre les baranes d'un carro malgrat ser allí dos o tres jornalers i la ràpida assistència del metge, l'endemà ja era mort. Definitivament la bona estrella que tantes generacions havia guiat els Alujes s'eclipsa. Això succeïa al principi dels anys 1900. Quedaren les tres filles i la viuda, continuaren l'hisenda posant-hi masovers. Al final la gran propietat i la masia de Passanant quedà repartida entre les tres filles. El mític cognom Aluja de la casa central, amb la mort accidentada del penúltim hereu acaba la dinastia. No obstant, els últims descendents tots estan molt ben situats a Barcelona si bé ja amb el cognom Aluja en segon terme. A Sarral hi conserven la casa pairal.

Sense entrar en afirmar o desmentir res per la nostra part, transcriurem un comentari que com sol passar en aquests casos es feu popular i més en una casa com representava cal Aluja.

En temps ja dels seus avanpassats hi havia a Cabra del Camp, poble del veïnat, un home, molt conegut i temut en la comarca per les seves malifetes. Allà on hi presumia diners, per la venda d'un ramat de bestiar o bé perquè els considerava rics, pistola en mà hi acudia amenaçant que mataria a l'amo sinó els hi entregaven, en molts casos deien que l'hi sortia bé.

L'Aluja de Montbrió (sempre segons comentaris amb el "deien" al davant) era un dels diferents llocs que en un moment donat a una de les seves "víctimes forçades" entre cometes on feia dipositar els diners exigits, sempre sota amenaça de premer el gallet de la pistola. La justícia i la injustícia d'aquell temps de "atracadors" de camins no la podem entendre. De totes maneres, sempre per transmissions generacionals, per la major part del poble, Cal Aluja ere tinguda com una família normal i respectable, no considerant-la capaç d'estar involucrada "voluntariament" en semblants fets. Potser el progrés que anava assolint, per altra part, segons diuen justificable pels seus interessos i propietats, movia a algú a fer comentaris gratuïts.

Per reflexar una estampa d'aquells temps, voldriem acabar la història d'aquell malfactor de Cabra del Camp, arribada a nosaltres pel que ens contaren els nostres avis, dient que ere molt popular i conegut. Per la seva memòria respectem l'anonimat.

Havia arribat a tal extrem, que temia per la seva vida. S'amagà als boscos i en més d'una ocasió la justícia l'hi havia fet una "redada" però sense exit. Al final un dels "seus" el traí i l'agafaren per sorpresa a la cova del "forneret", no molt lluny del poble, a pocs metres de la popular cova "Cautivera". El mataren d'un tret. Per escarment de la comarca el portaren mort a Sarral.

En vida, quan ja estava perseguit i aïllat, havia tingut dues col·laboradores i "querides" del poble de Vallespinosa.

La justícia d'aquell temps no era com l'actual i per escarmentar aquella plaga que assolava i atemoritzava la comarca, el portaren a Sarral i el posaren ja mort sobre unes fustes, a semblança d'un llit, dins l'entrada d'una casa, a l'entorn d'on ara hi ha el restaurant la "Cruïlla", nú completament i a cada costat sentades aquelles dues "querides", durant tot el dia de l'exposició (traslladem-nos mentalment als ambients de l'època). Els detalls d'aquest final del malfactor son reals i entren dins de la història ja que eren molts el que ho certificaven.

Cal Borràs

Plaça Major, 4

Situació al planol D - 15

1ª Generació

Pares de Josep Borràs
 Fill: 1670 Josep Borràs

2ª Generació

Pares: Josep Borràs i Leocadia Marimón
 Fills: 1698 Josep Borràs Marimón
 1702 Francesc Borràs Marimón
 1708 Maria Borràs Marimón

3ª Generació

Pares: Francesc Borràs i Maria Ollé
 Fills: 1732 Mª Pascuala Borràs Ollé
 1733 Joan Borràs Ollé
 1736 Josep Borràs Ollé
 1740 Josep (2°) Borràs Ollé
 1741 Francesc Borràs Ollé
 1745 Maria Borràs Ollé
 1749 Maria (2^a) Borràs Ollé

4ª Generació

Pares: Francesc Borràs i Rosa Galofré
 Fills: 1777 Joan Borràs Galofré
 1781 Francesc Borràs Galofré
 1785 Josep Borràs Galofré
 1789 Batiste Borràs Galofré

5ª Generació

Pares: Joan Borràs i Paula Vilà
 Fills: 1798 Teresa Borràs Vilà
 1800 Anton Borràs Vilà
 1801 Francesc Borràs Vilà
 1804 Joan Borràs Vilà

6ª Generació

Pares: Anton Borràs i Magdalena Mateu
 Fills: 1825 Joan Borràs Mateu
 1827 Ramón Borràs Mateu
 1830 Francesc Borràs Mateu

1833 Mª Antonia Borràs Mateu
1835 Domenec Borràs Mateu
1838 Jaume Borràs Mateu
1840 Maria Borràs Mateu
1844 Josep Borràs Mateu
1849 Tecla Borràs Mateu

7ª Generació

Pares: Joan Borràs i Paula Soler
Fills: 1858 Anton Borràs Soler
1860 Salvador Borràs Soler
1865 Mª Rosa Borràs Soler
1866 Francesc Borràs Soler
1867 Ramon Borràs Soler
1868 Josep Borràs Soler
1870 Antonia Borràs Soler
1872 Magdalena Borràs Soler
1874 Joan Borràs Soler

8ª Generació

Pares: Ramon Borràs i Josefa Malet
Fills: 1885 Josefa Borràs Malet
1887 Raimunda Borràs Malet
1890 Antonio Borràs Malet
1892 Matilde Borràs Malet
1895 Maria Borràs Malet
1899 Pere Borràs Malet

9ª Generació

Pares: Pere Borràs i Francesca Vilà
Fills: 1928 Josep Borràs Vilà
1930 Ramón Borràs Vilà
1932 Núria Borràs Vilà

10ª Generació

Pares: Josep Borràs i Pilar Vilà
Fills: 1955 Roser Borràs Vilà
1956 Enric Borràs Vilà
1959 Maria Borràs Vilà, espós Andreu León
1963 Mercè Borràs Vilà, espós Josep Ramon

Aquesta última generació, pot ser per l'influència de que l'esposa de l'hereu Josep, Pilar Vilà, filla de l'Enric de Cal Colom, ja gaire bé "apicultor" professional. Als pocs anys d'estar casada a Cal Borràs, juntament amb l'agricultura, també practicaren aquesta professió de la cria d'abelles.

Cal Vilà (actual Cal Llobera)

Carrer Església, 2

Situació al planol G - 16

Per ser la primera família en que s'escau, fem una aclaració; En alguns casos dels principis de la formació de les famílies, el nom de la muller no portava cognom, per tant els fills sols tenien el del pare.

1ª Generació

Pares: Josep Vilà

Fills: 1666 Josep Vilà

2ª Generació

Pares: Josep Vilà i Guiuma Grau

Fills: 1694 Jacint Vilà Grau

1697 Joan Vilà Grau

1699 Llorens Vilà Grau

1701 Guiuma Vilà Grau

1704 Teresa Vilà Grau

1706 Esteva Vilà Grau

1714 Ventura Vilà Grau

3ª Generació

Pares: Jacint Vilà i Maria Castelló

Fills: 1736 Gertrudis Vilà Castelló

1737 Josep Vilà Castelló

1739 Paula Vilà Castelló

1741 Isidre Vilà Castelló

1744 Maria Vilà Castelló

1747 Llorens Vilà Castelló

1750 Miquel Vilà Castelló

1755 Magí Vilà Castelló

4ª Generació

Pares: Miquel Vilà i Antonia Bonet

Fills: 1781 Joan Vilà Bonet

5ª Generació

Pares: Joan Vilà i Maria Solé

Fills: 1809 Joan Vilà Solé

6ª Generació

Pares: Joan Vilà i Maria Arbos

Fills: 1845 Maria Vilà Arbos

1847 Teresa Vilà Arbos

1851 Llorens Vilà Arbos

1854 Carmen Vilà Arbos (bessones)

1854 Raimunda Vilà Arbos (bessones)

7ª Generació

Pares: Llorenç Vilà i Maria Sanahuja

Fills: 1874 Maria Vilà Sanahuja

1877 Josep Vilà Sanahuja

1879 Mª Assumpció Vilà Sanahuja

1882 Felicitat Vilà Sanahuja

1884 Josep (2) Vilà Sanahuja

8ª Generació

Pares: Josep Vilà i Antonia Borrás

Fills: 1910 Joan Vilà Borrás

1913 Maria Vilà Borrás

1919 Esther Vilà Borrás

A finals de la dècada dels anys 1920 es traslladen a viure a Sarral, acabant així la nissaga Vilà-Borrás de Montbrió.

La casa pairal la venen l'any 1930 a la família del poble Forn-Orga (cal Angelet) on s'hi traslladen a viure l'any 1931. Posteriorment, l'any 1946 la família Forn-Orga es traslladen a viure a Sarral i venen la casa a la família Joan Esteve i Carina Esteve , a l'any 1955, oriunds de Cal Llobera i procedents de Cal Solé.

Cal Llobera (antic Cal Vilà)

Carrer Església, 2

Situació al planol G - 16

Els pares de Joan Esteve junt amb el fill, són originaris i fundadors l'any 1730 de Cal Llobera, ara en ruïnes, estava situada al carrer del Castell. Allí hi van neixer tota la nissaga fins la sisena generació inclosa. L'any 1930 es traslladen a viure a Cal Solé com a masovers, allí completen la setena generació. Al comprar la casa de Cal Angelet, l'antic Cal Vilà a l'any 1955, hi van a viure formant la actual vuitena generació.

1ª Generació

Pare: 1705 Joan Esteve
 Fill: 1730 Joan Esteve
 1738 Joan Esteve (2)

2ª Generació

Pares: Joan Esteve i Antonia Miró
 Fills: 1778 Ramon Esteve Miró

3ª Generació

Pares: Ramon Esteve i Josefina Aluja
 Fills: 1811 Joan Esteve Aluja

4ª Generació

Pares: Joan Esteve Aluja i Francesca Civit
 Fills: 1841 Ramon Esteve Civit
 1843 Antonia Esteve Civit
 1847 Macia Esteve Civit

5ª Generació

Pares: Ramón Esteve i Maria Duran
 Fills: 1874 Joan Esteve Duran
 1877 Rosalia Esteve Duran
 1882 Gaspar Esteve Duran
 1885 Salvador Esteve Duran
 1891 Isidre Esteve Duran

6ª Generació

Pares: Joan Esteve i Carina Esteve
Fills: 1905 Ramon Esteve Esteve
1908 Maria Esteve Esteve
1910 Beatriu Esteve Esteve
1912 Paquita Esteve Esteve
1914 Eugeni Esteve Esteve
1920 Juanita Esteve Esteve

7ª Generació

Pares: Ramon Esteve i Paquita Tuset
Fills: 1942 Rosita Esteve Tuset
1944 Ma. Carme Esteve Tuset

L'any 1930 es traslladen a viure a cal Solé continuant allí la seva història familiar.

Al comprar la casa de Cal Angelet l'any 1955 deixen Cal Soler i van viure a la actual Cal Llobera, antic Cal Vilà.

8ª Generació

Pares: Ma. Carme Esteve i Josep Rosinés
Fills: 1968 Jordi Rosinés Esteve
1971 Joan Rosinés Esteve
1986 Xavier Rosinés Esteve

Cal Tarragó del Forn (actual Cal Joan)

Carrer Església, 4

Situació al planol G - 17

Aquesta casa té dos compartiments, en ocasions al casar-se un germà hi vivien dues famílies, la relació de fills és variable

1ª Generació

Pares: Pere Tarragó i Gerònima
 Fills: 1608 Josep Tarragó
       1611 Maria Tarragó
       1613 Pere-Josep Tarragó

2ª Generació

Pares: Josep Tarragó i Catalina
 Fills: 1627 Tecla Tarragó
       1630 Maria Tarragó
       1632 Elisabet Tarragó
       1634 Magdalena Tarragó
       1637 Joan Tarragó
       1639 Josep-Miquel Tarragó

3ª Generació

Pares: Pere-Josep Tarragó i Esperança
 Fills: 1640 Anna Maria Tarragó
       1641 Josep-Miquel Tarragó
       1646 Josep(2) Tarragó
       1647 Rafael Tarragó
       1649 Macià Tarragó
       1652 Pau Tarragó
       1655 Maria Angela Tarragó

4ª Generació

Pares: Josep-Miquel Tarragó i Francesca
 Fills: 1677 Josep-Miquel Tarragó
       1684 Maria Tarragó
       1689 Joan Tarragó

5ª Generació

Pares: Miquel Tarragó i Magdalena Carreres
Fills: 1716 Josep Tarragó Carreres
1718 Miquel Tarragó Carreres
1719 Francesc Tarragó Carreres
1724 Saldoni Tarragó Carreres
1731 Miquel(2) Tarragó Carreres

6ª Generació

Pares: Juan Tarragó i Maria Piñol
Fills: 1724 Elena Tarragó Piñol
1727 Joan Tarragó Piñol
1729 Rosa Tarragó Piñol
1731 Isidre Tarragó Piñol (Bessons)
1731 Pau Tarragó Piñol (Bessons)
1734 Antonia Tarragó Piñol
1737 Ventura Tarragó Piñol

7ª Generació

Pares: Joan Josep Tarragó i Rosa Queraltó
Fills: 1750 Joan Tarragó Queraltó
1752 Maria Tarragó Queraltó
1755 Josep Tarragó Queraltó
1759 Joan Tarragó Queraltó (2)

8ª Generació

Pares: Joan Tarragó i Ignacia Morell
Fills: 1801 Camila Tarragó Morell
1803 Geroni Tarragó Morell
(Capellà de Fiquerola del Camp)
1806 Joan Tarragó Morell
(Frare de St. Magí)
1810 Joan Antoni Tarragó Morell

9ª Generació

Pares: Joan Tarragó i Antonia Vives
Fills: 1845 Juan Tarragó Vives
1847 Josefa Tarragó Vives
1848 Antonia Tarragó Vives
1850 Ramón Tarragó Vives

- 1852 Josep Tarragó Vives
- 1853 Ramon (2) Tarragó Vives
- 1855 Geroni Tarragó Vives
- 1858 Anton Tarragó Vives

10ª Generació

- Pares: Joan Tarragó i Antonia Bonet
- Fills: 1883 Joan Tarragó Bonet
- 1885 Manuel Tarragó Bonet
- 1889 Carmen Tarragó Bonet
- 1890 Josep Tarragó Bonet
- 1892 Ramón Tarragó Bonet
- 1898 Adolf Tarragó Bonet

11ª Generació

- Pares: Josep Tarragó Bonet i Margarida Marsal
- Fills: 1920 Isidre Tarragó Marsal
- 1922 Paquita Tarragó Marsal
- 1927 Rosita Tarragó Marsal

12ª Generació

- Pares: Isidre Tarragó Marsal i Eleonor Civit
- Fills: (Batejats a Sarral)
- Josep-Joan Tarragó Civit
- Margarida Tarragó Civit

La família Tarragó-Marsal es trasllada l'any 1935 a viure a Sarral. Actualment des de l'any 1990 l'heredera Margarida i espòs han tornat a viure a la casa pairal de Montbríó.

13ª Generació

- Pares: Margarida Tarragó i Gabriel Vallbona
- Fills: 1987 Jordi Vallbona Tarragó
- 1991 Llorenç Vallbona Tarragó

Amb la Margarida s'acabat la tretzena nissaga consecutiva del primer cognom Tarragó, ocupant-lo el de Vallbona.

Referències de la casa: Cal Tarragó del Forn estava format per dues cases juntes, habitades ocasionalment per dues nissagues de la mateixa família, amb els anys s'anomena cal Joan i va ser sempre una sola família.

Conjuntament amb cal Batlle Vell, que després va ser la família Xamón i en

l'actualitat cal Tuset, foren les dues primeres cases que consten registrades en el primer Llibre de Registre Oficial de l'Església començat l'any 1600, i que l'any 1605 ja hi consta registrat amb el nom de Miquel Tarragó, fill de Honofre i Caterina, per part de Cal Batlle Vell i de Josep Tarragó fill de Pere Tarragó i Gerònima, l'any 1608 per part de Cal Tarragó del Forn. Amb la formació d'aquestes dues famílies i la continuïtat dels nous enregistraments en el referit llibre, han anat sorgint les noves nissagues que al pas dels anys han configurat l'actual poble de Montbríó.

La casa inicial de cal Tarragó del Forn estava situada al bell mig del poble, on ara hi ha part de la Plaça Major. Per la gran envergadura que portaven els resultava petita, malgrat tenir grans baixos i tres pisos. L'any 1920 la vengueren al poble, per fer-hi l'escola. Els Tarragó del Forn tenien uns amplis corrals i magatzem a la part alta del poble, junt a cal Vilà, allí s'hi feren una vivenda nova, que encara continua habitada, si bé molt modernitzada, pel matrimoni Margarida i Gabriel i els fills.

La gran propietat, els ramats de bestiar, fins i tot havien tingut vaques de llet, la compra i talla de boscos, el molí d'oli, premsa per fer-se la elaboració del ví, un forn de pa, que després de molt de temps, que ja ningú en té record de la seva inactivitat, les necessitats de la guerra dels anys 1936-1939 i part dels 40 tornà a funcionar.

Cal Aluja per una part i ells per altra, completaven en bona part el sosteniment de varies famílies, amb els jornals que donaven. L'importància de la família ja la denotava el llindà de la porta gran de la primitiva casa, era d'una sola peça de pedra enorme, molt treballada, amb un gran escut artístic al centre amb l'inscripció 1789 no obstant aquesta data no es corresponia amb l'antiguitat de les primeres persones de la família Tarrago, el més probable, per l'incrustació que tenia dins la paret era de que fou col·locada en la remodelació de la primitiva cabanya de 1608, en la que neixé segons consta registrat el nen Josep Tarragó, fundador de la dinastia.

Les circumstàncies al pas dels anys, malauradament els canviaren. Començaren a vendre part del seu patrimoni i quan ja quedava bastant mermat, en proporció del que havien tingut els últims hereus, repartí l'hisenda entre els seus tres fills, una part de les quals ha quedat per l'actual propietaria Margarida i que junt amb el seu marit Gabriel i els dos fills, tot i tenint un taller de reparació de cotxes a Sarral han fixat la seva residència aquí, modernitzant i embellint la històrica casa de cal Tarragó del Forn. L'hisenda, la part de vinyes, el Gabriel l'ha plantat tota emprant el sistema modern "d'emparrar-les" per facilitar la recol·lecció.

Amb l'actual família Margarida Tarragó i Gabriel Vallbona, s'acaba la nissaga Tarragó donant pas a la nova Vallbona - Tarragó, amb el neixement dels fills Jordi i Llorenç.

Ca la Munda

Carrer Església, 6

Situació al planol G - 18

Aquesta casa és l'última que s'ha construït, dins del que representa el casc antic del poble. Foren els promotors les cases de cal Pere i cal Pallisó, per llurs fills Ramon i Raimunda a finals de la dècada 1890-1900.

1ª Generació

Pares: Ramon Contijoch Marimón i Raimunda Vilà Ninot
 Fills: 1900 Antonia Contijoch Vilà
 1903 Josep Contijoch Vilà
 1905 Jaume Contijoch Vilà
 1908 Modest Contijoch Vilà (Bessons)
 1908 Benvingut Contijoch Vilà (Bessons)
 1915 Ramón Contijoch Vilà

2ª Generació

Pares: Josep Contijoch i Trinitat Llobera
 Fills: 1930 Ramon Contijoch Llobera
 1932 Francesc Contijoch Llobera
 1936 Jaume Contijoch Llobera
 1944 Josep Contijoch Llobera

L'any 1945 es traslladen a viure a Terrassa.

Cap a l'any 1950 una família de Pontils, amb ascendència del poble, s'hi instal·len fent de masovers d'una altra hisenda, son:

3ª Generació

Pares: Joan Balañà i Carmen Vidal
 Fills: 1947 Lurdes Balañà Vidal
 1952 Jordi Balañà Vidal

Cap a l'any 1965 es traslladen a viure a Valls.

Actualment Ca la Munda la tenen com a segona residència els descendents dels fundadors de la casa residents a Terrassa que son:

2ª Residència

Pares: 1930 Ramon Contijoch Llobera Vdo. de Emília Llobet
Fills: 1960 Montserrat Contijoch, espós Josep Ma. Gonzàlez
1964 Dolors Contijoch

Cal Pere (actual Cal Solé)

Carrer Església, 3

Situació al planol G - 20

1ª Generació

Pares: Joan Contijoch
Fills: 1621 Joan Contijoch

2ª Generació

Pares: Joan Contijoch i Angela
Fills: 1646 Maria Contijoch
1648 Pere Contijoch
1654 Jacint Contijoch

3ª Generació

Pares: Pere Contijoch i Caterina
Fills: 1674 Maria Contijoch
1679 Maria (2) Contijoch
1681 Engracia Contijoch
1685 Pere Contijoch
1689 Josefa Contijoch

4ª Generació

Pares: Pere Contijoch i Lluïsa Borràs
Fills: 1709 Pere Contijoch Borràs
1714 Margarita Contijoch Borràs
1716 Joan Contijoch Borràs
1720 Francesc Contijoch Borràs
1724 Miquel Contijoch Borràs
1729 Josep Contijoch Borràs

5ª Generació

Pares: Joan Contijoch i Tecla Soler
Fills: 1741 Joan Contijoch Soler
1744 Magí Contijoch Soler
1745 Ventura Contijoch Soler
1749 Joan (2) Contijoch Soler
1751 Ramón Contijoch Soler

1753 Josep Contijoch Soler
1755 Francesca Contijoch Soler

6ª Generació

Pares: Ventura Contijoch i Maria Soler
Fills: 1780 Pere Contijoch Soler
1783 Josep Contijoch Soler
1790 Pere Contijoch Soler (2)

7ª Generació

Pares: Pere Contijoch i Antonia Vilà
Fills: 1830 Joan Contijoch Vilà

8ª Generació

Pares: Juan Contijoch i Francisca Marimón
Fills: 1862 Jaume Contijoch Marimón
1864 Maria Contijoch Marimón
1865 Josep Contijoch Marimón (Capellà, morí a l'Albí)
1867 Margarita Contijoch Marimón
1869 Ramon Contijoch Marimón
1872 Ventura Contijoch Marimón

9ª Generació

Pares: Jaume Contijoch i Francisca Aimerich
Fills: 1905 Josep Contijoch Aimerich
1907 Antonia Contijoch Aimerich
1909 Maria Contijoch Aimerich
1912 Ramón Contijoch Aimerich

L'hereu Josep i la germana Maria, solters, continuaren la casa fins l'any 1954. Anaren a viure a Tarragona. Sobre els anys 1980 vengueren la casa pairal a Santiago Solé, natiu d'aquí, i l'esposa Palmira residents a Igualada, com a segona residència. Amb la mort de l'últim hereu Josep Contijoch, una de les cases que des de la seva fundació l'any 1621 havia tingut continuïtat el cognom Contijoch s'acaba la nissaga.

2ª Residència

Pares: 1927 Santiago Solé i Palmira Forné
Fills: 1956 Roser Solé Forné, Espós Josep Torrades
1962 Paquita Solé i Forné, espòs Joan Borràs

Cal Ballester

Carrer Església, 1

Situació al planol G - 19

1ª Generació

Pares: Llorenç Ballester
 Fills: 1661 Llorenç Ballester
 1663 Miquel Ballester

2ª Generació

Pares: Llorens Ballester i Maria Vilá
 Fills: 1686 Miquel-Josep Ballester Vilá
 1694 Paula Ballester Vilá
 1695 Maria Ballester Vilá
 1701 Maria (2) Ballester Vilá

3ª Generació

Pares: Miquel Ballester i Magdalena Aluja
 Fills: 1718 Llorenç Ballester Aluja
 1720 Roc Ballester Aluja
 1723 Josep Ballester Aluja
 1724 Joan Ballester Aluja
 1727 Maria Ballester Aluja
 1730 Isidre Ballester Aluja
 1733 Francesc Ballester Aluja
 1735 Teresa Ballester Aluja
 1738 Maties Ballester Aluja (Bessones)
 1738 Ana-Maria Ballester Aluja (Bessones)
 1739 Magdalena Ballester Aluja
 1742 Ramon Ballester Aluja
 1744 Pasqual Ballester Aluja
 1745 Francesca Ballester Aluja

4ª Generació

Pares: Josep Ballesté i Maria Angela Llobera
 Fills: 1750 Pere Ballesté Llobera
 1752 Joan Ballesté Llobera
 1754 Magí Ballesté Llobera
 1756 Josep Ballesté Llobera
 1760 Antonia Ballesté Llobera

5ª Generació

Pares: Antonia Ballesté i Llorenç Bosch
Fills: 1795 Llorenç Bosch Ballesté
1798 Joan Bosch Ballesté

6ª Generació

Canvi de cognom per ser pubilla.
Pares: Llorenç Bosch i Antonia Ballesté
Fills: 1835 Josep Bosch Ballesté
1834 Anton Bosch Ballesté

7ª Generació

Pares: Josep Bosch i Antonia Carbonell
Fills: 1870 Joan Bosch Carbonell
1872 Anton Bosch Carbonell
1874 Serafina Bosch Carbonell
1877 Antonia Bosch Carbonell

8ª Generació

Pares: Anton Bosch i Enrica Teixidor
Fills: 1895 Magí Bosch Teixidor
1899 Francesca Bosch Teixidor
1900 Antonia Bosch Teixidor
1903 Magdalena Bosch Teixidor (Bessons)
1903 Encarnació Bosch Teixidor (Bessons)
1905 Dolores Bosch Teixidor

9ª Generació

Pares: Magí Bosch i Ventura Castells
Fills: 1918 Juan Bosch Castells
1921 Enriqueta Bosch Castells
1925 Francesc Bosch Castells (Aquest últim nascut a Rocafort)

L'any 1922 la família es trasllada a viure a Rocafort

L'any 1990 compra la casa Ramón Borràs, fill de Cal Borràs i esposa Isabel com a segona residència.

L'any 2004 l'ha comprat un nou propietari sense cap vincle amb Montbrió. Com a curiositat i anècdota, podem veure l'elevat número de fills que tingueren alguns matrimonis de l'època; El format per Miquel Ballester i Magdalena Aluja, va tindre 14 descendents directes, el primer a l'any 1718 i l'últim al any 1745. El matrimoni Magí Solé i Josepa Civit, de Ca la Pastora, els segueixen amb tretze fills, el primer nascut a l'any 1843 i l'últim al 1867.

Cal Pallissó

Carrer Major, 2

Situació al planol I - 33

Aquesta casa té dues vivendes on en ocasions hi vivien dues famílies. La segona situada al carrer del Castell, L - 29.

1ª Generació

Pares: Josep Vilà
 Fill: 1695 Josep Vilà

2ª Generació

Pares: Josep Vilà i Maria Pallisó
 Fills: 1727 Anton Vilà Pallisó
 1729 Ramon Vilà Pallisó
 1731 Juan Vilà Pallisó
 1734 Magdalena Vilà Pallisó
 1736 Pere Vilà Pallisó
 1738 Francesca Vilà Pallisó
 1741 Paula Vilà Pallisó
 1743 Josep Vilà Pallisó
 1745 Maria Victoria Vilà Pallisó

3ª Generació

Pares: Anton Vilà i Francesca Solé
 Fills: 1750 Pere Vilà Solé
 1752 Josep Vilà Solé

4ª Generació

Pares: Anton Vilà i Teresa Aluja
 Fills: 1770 Josep Vilà Aluja

5ª Generació

Pares: Josep Vilà Pallisó i Anna Maria Roca
 Fills: 1801 Anton Vilà Roca
 1806 Anton (2) Vilà Roca

6ª Generació

Pares: Anton Vilà i Maria Martí

- Fills: 1843 Enrica Vilà Martí
1845 Anton Vilà Martí
1847 Jaume Vilà Martí
1850 Maria Vilà Martí
1852 Pau Vilà Martí
1854 Rosa Vilà Martí

7ª Generació

- Pares: Anton Vilà Martí i Antonia Ninot
Fills: 1869 Anton Vilà Ninot
1870 Ramón Vilà Ninot
1873 Rosalia Vilà Ninot
1875 Josep Vilà Ninot
1878 Raimunda Vilà Ninot
1882 Benvingut Vilà Ninot

8ª Generació

- Pares: Josep Vilà Ninot i Magdalena Suau
Fills: 1901 Francesca Vilà Suau
1904 Antonia Vilà Suau
1908 Josep Vilà Suau
1910 Aurèlia Vilà Suau

Per haver-se acabat la nissaga directa actualment Cal Pallissó es propietat dels hereders; Josep, Ramon i Núria Borràs, fills de Francisca Vilà Suau. Úsen com a segona residència les següents famílies:

2ª Residència

- Pares: 1930 Ramon Borràs Vilà i Isabel Galián
Fills: 1957 Ramon Borràs Galián i esposa Antonia Bonet
1959 Jordi Borràs Galián i esposa Anna Martínez
- Pares: 1932 Núria Borràs Vilà Vda. de Josep Civit Prous
Fills: 1959 Xavier Civit Borràs i esposa Rosa Salvia
1962 Núria Civit Borràs i espòs Manel Casanova
1969 Rusó Civit Borràs i espòs Gerard Sabaté

Una de les dues vivendes, la nomenada "Caseta de cal Pallissó" que encara conserva la casa, durant uns anys l'habità un pastor seu, cap als anys 1870. Era fill de cal Borràs. La família la formaven:

Pares: Ramon Borràs i Maria Rovira

Fills: Pere Borràs Rovira

Maria Borràs Rovira

Teresa Borràs Rovira

Josep Borràs Rovira

Francesca Borràs Rovira

No consten les seves edats ja que les referències són extretes de documents eclesiàstics, que no els portaven.

Cal Pallisó, fou relativament fàcil seguir la pista dels llinatges. L'any 1695, l'esposa de l'hereu es deia Maria "Pallisó". Probablement d'aquí ha quedat el nom de la casa que encara conserva, si bé amb diferent dinastia familiar.

Detalls com aquests aparentment insignificants ens han sigut de molta vàlua i ajuda per retrocedir en el temps.

Cal Pallisó, cal Pere, ca l'Aluja i cal Tarragó del forn ara cal Joan, van ser durant molts anys un gran sosteniment per la vida de varies famílies del poble, en especial les dues últimes. I cas curiós, de les tres primeres, les línies familiars directes han desaparegut i les propietats desmembrades. La que es conserva, si bé en propietat més limitada és cal Joan. Després de estar uns anys tancada, la Margarida, una descendent de la nissaga, amb la seva família l'han tornat a recuperar per la vida de Montbrió, si bé ella ja es filla de Sarral.

Cal Toni (actual Cal Valeri)

Carrer Major, 4

Situació al planol I - 34

1ª Generació

Pares: Jacint Vilà i Caterina

Fill: 1668 Josep Vilà

2ª Generació

Pares: Josep Vilà i Lluïa

Fills: 1695 Josep Vilà

1696 Jacint Vilà

1698 Joan Vilà

1699 Miquel Vilà

1702 Maria Vilà

1706 Francesc Vilà

1711 Pau Vilà

3ª Generació

Pares: Josep Vilà i Lluïsa Ballester

Fills: 1716 Josep Vilà Ballester

1719 Francesc Vilà Ballester

4ª Generació

Pares: Josep Vilà i Paula Capdevila

Fills: 1742 Magí Vilà Capdevila

1743 Josep Vilà Capdevila

1745 Maria Vilà Capdevila

1749 Josep (2) Vilà Capdevila

1752 Teresa Vilà Capdevila

1755 Francesc Vilà Capdevila

5ª Generació

Pares: Magí Vilà i Josefa Canela

Fills: 1775 Josep Vilà Canela

1778 Anton Vilà Canela

6ª Generació

Pares: Josep Vilà i Maria Llobera
 Fills: 1810 Llorens Vilà Llobera
 1813 Ventura Vilà Llobera

7ª Generació

Pares: Ventura Vilà i Tecla Giró
 Fills: 1848 Francesc Vilà Giró
 1856 Anton Vilà Giró

8ª Generació

Pares: Anton Vilà Giró i Antonia Ferrer
 Fills: 1879 Antoni Vilà Ferrer
 1882 Cinta Vilà Ferrer
 1886 Josep Vilà Ferrer
 1888 Juan Vilà Ferrer
 1892 Emili Vilà Ferrer
 1896 Francisco Vilà Ferrer (Bessons)
 1896 Josep (2) Vilà Ferrer (Bessons)
 1898 Carmen Vilà Ferrer

9ª Generació

Pares: Anton Vilà Ferrer i Antonia Ferrer
 No tenen descendència.

Com anècdota direm que l'Emili que va nèixer l'any 1892, junt amb dos amics del poble van anar voluntaris a la guerra de Cuba, sols un va tornar (de Cal Safrané).

Al quedar viuda l'Antonia Ferrer, després de molts anys, de viure sola, en la dècada dels anys 1860 la família Alexandre i Laura (cal Valeri), amb un gran gest de caritat la prengueren a viure a casa seva. Al morí els donà la casa pairal de cal Toni. Uns anys després la feren pràcticament nova, traslladant-s'hi a viure.

Actualment hi resideixen la filla de la Laura i l'Alexandre, Montserrat, amb la seva família

El Castell

En ruïnes

Situació al planol H - 54

De la part històrica del Castell, com dels nobles de "torn" que l'habitaren, ja al seu lloc n'hem fet una ampla descripció. No hem trobat cap referència del seguiment de serveis, ni de persones col·laboradores.

Transcriurem unes notes al respecte que d'un document antic ens arribaren, diuen així: *"En una petita part del Castell, anexas a cal Llobera (casa de la que era filla l'esposa) hi viuen Ramón Elies Vallbona (1813) natural de Biure, casat amb Teresa Esteve Civit, de cal Llobera "*. No consta que tinguessin descendència.

El que si havíem sentit de boca dels avantpassats, es que élls, els veïns, quan necessitaven pedres per la construcció pròpia la treien de les seves ruïnes. Aquest deu ser el motiu de que no en resti cap vestigi.

Les últimes pedres que es retiraren, sempre per boca dels avantpassats, fou sobre els anys 1845 quant els esposos Joan Balanyà i Antonia Vilà es construïren la seva casa, Cal Balañà.

Ca la Pastora (actual Cal Valeri)

Carrer del Castell (Carrerò), 1

Situació al planol H - 31

1ª Generació

Pare: 1761 Anton Solé
Fill: 1786 Josep Solé

2ª Generació

Pares: Josep Solé i Maria Esteve
Fills: 1814 Magí Solé Esteve

3ª Generació

Pares: Magí Solé i Josefa Civit
Fills: 1843 Anton Solé Civit
1845 Joan Solé Civit
1846 Josep Solé Civit
1848 Maria Solé Civit
1849 Salvador Solé Civit
1850 Anton (2) Solé Civit
1852 Ventura Solé Civit
1854 Isabel Solé Civit
1856 Magí Solé Civit
1858 Paula Solé Civit
1861 Antonia Solé Civit
1863 Francesc Solé Civit
1867 Jaume Solé Civit

4ª Generació

Pares: Anton Solé Civit
Fills: 1881 Mercé Solé Civit

5ª Generació

Pares: Mercè Solé i Benvingut Vilà
Fills: 1909 Albert Vilà Solè
1911 Ramon Vilà Solè (bessons)
1911 Remei Vilà Solè (bessons)
1914 Alexandre Vilà Solè

6ª Generació

Pares: Alexandre Vilà i Laura Vilà
Fills: 1944 Mercé Vilà Vilà
1948 Montserrat Vilà Vilà

7ª Generació

1ª Nupcies (Canvi de cognom per ser pubilla)
Pares: Montserrat Vilà i Josep Clarasó
Fills: 1969 Robert Clarasó Vilà

8ª Generació

2ª Nupcies
Pares: Montserrat Vilà i Pere Garcia
Fills: 1975 Laura Garcia Vilà
1977 Alex Garcia Vilà
1980 Angel Garcia Vilà
1985 Pere Garcia Vilà

Com ha quedat resenyat al fer la descripció de l'Antonia Ferrer, ara la família Valeri viu a cal Toni.

Actualment la casa Valeri l'ocupa Robert Clarasó, fill de Montserrat i Josep en primeres núpcies.

El canvi de nom tradicional de Ca la Pastora per Cal Valeri, prové del casament de l'hereu Magí de la tercera generació amb Josepa Civit de Cabra, aquesta, segons tradicions, diu que era molt autoritària i no parà fins que logrà imposar el nom de la seva casa pairal a Cabra, Cal Valeri, desplaçant a l'autèntic Ca la Pastora.

Cal Antonet Mestre (unificada amb Cal Mestre)

Carrer del Castell (Carreró), 32

Situació al planol L - 32

És una petita caseta que es comuniquen formant part de cal Mestre, amb entrada independent (abans). En ocasions de necessitat alguns membres de la família l'ocupaven. Aquesta fou una: La mare, Maria Canaleta i el fill Anton Llobera Canaleta i visqueren fins que aquest es casà. L'Anton era més aviat baixet, d'aquí el nom de l'Antonet del Mestre. Al casar-se com al seu moment veurem, iniciaren la casa "Cal Antonet".

Cal Mestre

Carrer Major, 6

Situació al planol 35

1ª Generació

Pare: Josep Llobera
 Fill: 1742 Anton Llobera

2ª Generació

Pares: Anton Llobera i Gertrudis
 Fill: 1770 Anton Llobera

3ª Generació

Pares: Anton Llobera i Maria Canaleta
 Fills: 1803 Josep Llobera Canaleta
 1805 Anton Llobera Canaleta

4ª Generació

Pares: Josep Llobera i Antonia Moix
 Fills: 1832 Ramon Llobera Moix
 1834 Ma. Antònia Llobera Moix

5ª Generació

Pares: Ramon Llobera i Maria Bonet
 Fills: 1869 Raimunda Llobera Bonet
 1870 Francesc Llobera Bonet
 1872 Josep Llobera Bonet
 1874 Maria Llobera Bonet
 1875 Dolores Llobera Bonet
 1878 Antonia Llobera Bonet
 1879 Joan Llobera Bonet
 1881 Josep (2) Llobera Bonet

6ª Generació (1ª Núpcies)

Pares: Francesc Llobera i Concepció Piqué
 Fills: 1893 Maria Llobera Piqué
 1895 Josep Llobera Piqué

7ª Generació (2ª Núpcies)

Pares: Francesc Llobera i Dolors Castellá

Fills: 1900 Miquel Llobera Castellá

1904 Francesca Llobera Castellá

1907 Trinitat Llobera Castellá

1908 Rosenda Llobera Castellá

8ª Generació

Pares: Josep Llobera i Teresa Civit

Fills: 1935 Carme Llobera Civit

9ª Generació

Pares: Carme Llobera i Vicens Ibañez

Fills: 1957 Josep Ibañez Llobera, esposa Glòria Ureta

1960 Faustí Ibañez Llobera, esposa Cari Almira

Els dos fills casats viuen a Tarragona.

Continuen la casa els pares Carme i Vicens.

Cal Solé (actual Cal Chips)

Carrer Major, 8

Situació al planol I - 36

1ª Generació

Pare: Magí Solé
Fills: 1760 Magí Solé

2ª Generació

Pares: Magí Solé i Maria Gual
Fills: 1787 Salvador Solé Gual

3ª Generació

Pares: Salvador Solé i Maria Martí
Fills: 1816 Maria Solé Martí

4ª Generació

Pares: Maria Solé i Ventura Roset
Fills: 1841 Ventura Roset Solé
1843 Teresa Roset Solé
1845 Salvador Roset Solé

5ª Generació (canvi de cognom per ser pubilla)

Pares: Ventura Roset i Maria Vilà
Fills: 1868 Maria Roset Vilà
1873 Teresa Roset Vilà (Bessonnes)
1873 Ventura Roset Vilà (Bessonnes)

6ª Generació

Pares: 1845 Salvador Roset i Maria Andreu
Fills: 1879 Ventura Roset Andreu
1881 Casimir Roset Andreu
1884 Clotilde Roset Andreu
1886 Filomena Roset Andreu
1889 Eduard Roset Andreu
1892 Adelaida Roset Andreu
1894 Conrado Roset Andreu
1897 Delfina Roset Andreu

7ª Generació

Pares: Casimir Roset i Maria Blanc
Fills: 1910 Salvador Roset Blanc
1913 Maria Roset Blanc
1918 Lola Roset Blanc

Cap a la dècada 1920-1930 compren una propietat a Viladecans on s'hi traslladen a viure. Donen les terres a cultivar a la família Esteve-Esteve (cal Llobera) els quals s'instal·len a la casa dels Solés. Al comprar aquets després, l'any 1952 cal Angelet (antic cal Vila), els Esteve - Esteve hi van a viure continuant allí la nissaga.

A finals de la dècada dels anys 1950 els propietaris de la casa, la família Roset - Blanc, la venen a Josep Martisella i esposa Josepa de Barcelona, posant-li el renom de Cal Chips. Actualment és propietat de la seva filla Rosita viuda de Joan Ruiz, usant-la com a segona residència junt amb els seus fills Joan i Maria Mercè Ruiz.

Cal Miqueló (actual Casa de la Vila i Cal Bassó)

Carrer Major, 10

Situació al planol I - 37

Aquesta casa ve de molt antic, anterior als anys 1850 estava habitada pels seus propietaris Juan Tarragó Tarragó, però van canviar de residència i no s'ha sabut mai res d'ells. Al casar-se Jaume Solé de Ca la Pastora amb Dolors Centelles, com que no tenien casa pròpia es van instal·lar allí i van viure una serie d'anys fins que una de les filles, casada a cal Ramonet, van traslladar-se a Barcelona, a les hores la van ocupar la família Solé-Centelles.

La família Solé-Centelles estava formada pels següents membres:

1ª Generació

Pares: Jaume Solé i Dolors Centelles
 Fills: 1889 Maria Solé Centelles
 1891 Dolors Solé Centelles
 1893 Julia Solé Centelles
 1897 Lidia Solé Centelles
 1902 Joan Solé Centelles
 1905 Enric Solé Centelles
 1909 Montserrat Solé Centelles
 1915 Laura Solé Centelles

2ª Generació

Pares: Juan Solé i Francisca Roselló
 Fills: 1927 Santiago Solé Roselló
 1930 Josep Solé Roselló
 1931 Carmen Solé Roselló

L'any 1951 la família Solé-Roselló es traslladen a viure a Igualada.

Sobre els anys 1942 com consta en una acta de l'Ajuntament, el poble la compra per amenaça de ruïnes instal·lant-hi la Casa de la Vila.

Al comprar-la l'Ajuntament, una part de la casa la venen a la família Balañà, quedant dues portes independents amb sortida al carrer Major. L'una, sense número, es l'actual Casa de la Vila i l'altra es l'entrada de Cal Balañà, actual Cal Bassó, seguint la numeració del carrer amb el número 10.

Sobre l'any 1998, la família Balañà la venen als actuals propietaris Xavier Civit i esposa Rosa Salvia.

Cal Colom

Carrer Major, 12

Situació al planol 1 - 38

El nom de Cal Colom l'hi ve de l'any 1731, l'hereu Josep Vilà es casa amb Coloma Pruneda, posteriorment va derivar amb el nom de Cal Colomet fins que al pas de generacions ha quedat "Cal Colom".

1ª Generació

Pares: 1617 Pares de Miquel Vilà
Fills: 1642 Miquel Vilà

2ª Generació

Pares: Miquel Vilà i Florentina
Fills: 1671 Anton Vilà
1675 Francesc Vilà
1677 Teresa Vilà

3ª Generació

Pares: Anton Vilà i Lluïsa Miquel
Fills: 1695 Joan Vilà Miquel
1696 Jacint Vilà Miquel
1698 Miquel Vilà Miquel
1699 Josep Vilà Miquel
1702 Maria Vilà Miquel
1705 Francesc Vilà Miquel
1712 Pau Vilà Miquel

4ª Generació

Pares: Josep Vilà i Coloma Pruneda
Fills: 1732 Mª Cristina Vilà Pruneda
1733 Josep-Juan Vilà Pruneda
1734 Maria Vilà Pruneda
1736 Miquel Vilà Pruneda
1738 Teresa Vilà Pruneda
1743 Francesca Vilà Pruneda
1747 Coloma Vilà Pruneda
1750 Magí Vilà Pruneda

5ª Generació

Pares: Miquel Vilà i Francesca Solé

Fills: 1770 Magí Vilà Solé

6ª Generació

Pares: Magí Vilà i Antonia Esteve

Fills: 1805 Magí Vilà Esteve

7ª Generació

Pares: Magí Vilà i Maria Contijoc

Fills: 1833 Miquel Vilà Contijoc

1837 Rosa Vilà Contijoc

1841 Joan Vilà Contijoc

8ª Generació

Pares: Juan Vilà i Josefa Giner

Fills: 1866 Pere Vilà Giner

1868 Maria Vilà Giner

1870 Dolors Vilà Giner

1871 Josep Vilà Giner

1874 Josefa Vilà Giner

1875 Teresa Vilà Giner

1880 Anton Vilà Giner

1882 Joan Vilà Giner

9ª Generació

Pares: Pere Vilà i Paula Soler

Fills: 1887 Enric Vilà Soler

1889 Carmen Vilà Soler

1892 Prudencia Vilà Soler

10ª Generació

Pares: Enric Vilà i Filomena Amill

Fills: 1916 Conxita Vilà Amill

1918 Laura Vilà Amill

1924 Manuel Vilà Amill (bessons)

1924 Engracia Vilà Amill (bessons)

1928 Pilar Vilà Amill

11ª Generació

Pares: Conxita Vilà i Eugeni Esteve

Fills: 1942 Joan Esteve Vilà, esposa Josefina Pons

- 1944 Maria Esteve Vilà, espós Llorenç Anglés
1946 Concepció Esteve Vilà, espós Ernest Martínez

Al casar-se els tres fills i anar a viure fora, la propietat, la segueix el fill hereu treballant-la vivint a Sarral. La casa continua tancada.

L'avi Enric, tot i seguint treballant de pagès, com a complement, pel seu caràcter inquiet, com a "hobby" comencà a posar unes "arnes" nom aquest que es dona a les casetes de criar abelles. S'hi aficionà tant que ja es podia considerar un "professional d'apicultura". Arriba a tenir més de 100 arnes.

Els ambients i les plantes d'aquelles èpoques no estaven tant contaminats com ara, ja que apenes hi havia necessitat d'empLEAR pesticides i herbicides, productes molt nocius pel néctar de les flors, l'aliment de les abelles.

Cal Balaña (actual Cal Bassó)

Carrer Baluart, 2

Situació al planol J - 39

L'any 1845 Joan Balaña de Cabra del Camp es casà amb Antonia Vilà de cal Toni (Montbrió) i fent-se una casa de peu (Cal Balaña), comencen el llinatge.

1ª Generació

Pares: 1821 Joan Balaña i Antonia Vilà
 Fills: 1846 Maria Balaña Vilà
       1848 Joan Balaña Vilà
       1853 Josep Balaña Vilà

2ª Generació

1ª Núpcies
 Pares: Joan Balaña i Rosa Amill
 Fills: 1876 Assumpta Balaña Amill

3ª Generació

2ª Núpcies
 Pares: Joan Balaña i Antonia Esteve
 Fills: 1878 Joan Balaña Esteve

4ª Generació

3ª Núpcies
 Pares: Joan Balaña i Lluçia Miret
 Fills: 1881 Anton Balaña Miret

5ª Generació

Pares: Joan Balaña Esteve i Antonia Vilà
 Fill adoptat: Pere Alvarez Olivé

6ª Generació

Pares: Pere Àlvarez i Maria Vilà
 Fills: 1945 Joan Àlvarez Vilà
       1947 Núria Àlvarez Vilà

Cap a l'any 1960 anaren a viure a Sarral.

Als vols del l'any 1998 vengueren la casa al matrimoni Civit -Salvia de Valldoreix, com a segona residència.

2ª Residència

Pares: Xavier Civit i Rosa Salvia

Fills: 1994 Laia Civit Salvia

2000 Eduard Civit Salvia

El fill del matrimoni fundador de la casa i del llinatge, Joan Balañà, es case l'any 1875 i amb espai de cinc anys, després de tres matrimonis consecutius, té tres fills, un de cada matrimoni, tot un rècord.

Aquesta casa formava part de "l'imperi" de cal Batlle Vell, que al desmembrar-se s'hi constituïren 6 cases en les que vivien independents, com a cases

Cal Tarragó de l'Era (actual Cal Marcelino)

Carrer Baluart, 5

Situació al planol J - 40

"normals" sis famílies a la vegada. Cal Tarragó de l'Era fou la primera. La donaren a un cabaler de la casa al casar-se.

1ª Generació

Pares: 1660 Macià Tarragó i Teresa Vallet
 Fills: 1686 Maria Tarragó Vallet
 1688 Elisabet Tarragó Vallet
 1690 Marina Tarragó Vallet
 1691 Teresa Tarragó Vallet
 1692 Mª Rosa Tarragó Vallet
 1694 Maria Tarragó Vallet
 1695 Josep Tarragó Vallet
 1697 Josep(2) Tarragó Vallet
 1700 Francesca Tarragó Vallet
 1704 Joan Tarragó Vallet

2ª Generació

Pares: Josep Tarragó i Maria Angela Queralt
 Fills: 1729 Maria Tarragó Queralt
 1731 Josep Tarragó Queralt
 1733 Ramon Tarragó Queralt
 1735 Miquel Tarragó Queralt
 1736 Rosa Tarragó Queralt
 1741 Joan Tarragó Queralt
 1743 Anton Tarragó Queralt

3ª Generació

Pares: Joan Tarragó
 Fills: 1776 Anton Tarragó

4ª Generació

Pares: Anton Tarragó
 Fills: 1803 Anton Tarragó
 1806 Ramon Tarragó

5ª Generació

Pares: Anton Tarragó i Gertrudis Plana

Fills: 1825 Anton Tarragó Plana

1827 Josep Tarragó Plana

1830 Miquel Tarragó Plana

6ª Generació

Pares: Anton Tarragó i Maria Mixó

Fills: 1846 Mª Rosa Tarragó Mixó

1849 Joan Tarragó Mixó

1852 Josep Tarragó Mixó

1855 Teresa Tarragó Mixó

Aquesta fou l'última nissaga inscrita de la casa Tarragó de l'Era. Més endavant formaren una sola vivenda, amb la del costat, Cal Angelet. Les dos habien format part de Cal Batlle Vell.

Cal Angelet (actual Cal Marcelino)

Carrer Baluart, 5 bis

Situació al planol J - 41

L'any 1857 un cabaler d'una nova nissaga de cal Batlle-Vell, Joan Tarragó, es casà amb Mª Antonia Llobera Moix de cal Mestre començant una nova família, en una altra part de la casa pairal, donant-li el nom de cal Angelet. Després d'uns vint-i-cinc anys d'estar casats queda viuda la Mª Antonia, sense fills. Es posen a casa una filla del seu germà de cal Mestre, es diu Dolors. Aquesta és la meva avia materna.

1ª Generació

Pares: Joan Tarragó i Mª Antonia Llobera
Afillen a la neboda Dolors Llobera

2ª Generació

Pares: Dolors Llobera Bonet i Francesc Orga
Fills: 1898 Maria Orga Llobera
1899 Mercè Orga Llobera

3ª Generació

Pares: Maria Orga i Juan Forn
Fills: 1920 Josefina Forn Orga
1922 Francesc Forn Orga
1925 Casimir Forn Orga
1928 Josep Forn Orga

La família Forn - Orga l'any 1930 compren "cal Vila" i s'hi traslladen a viure.

L'any 1947 compren una petita propietat i una casa a Sarral on s'instalen.

L'any 1955 venen la casa d'aquí a Montbrió, l'antic cal Vilà, als Esteve-Tuset que son els actuals propietaris.

L'antiga casa pairal, cal Angelet, cap als anys 1960, la venen junt amb els corrals a Marcelí Tuset, fill de cal Isidre i pastor de professió, on hi posa el bestiar.

Aquest casat amb Nuria Vives de Rocafort, es traslladen després de varios anys a viure a Barcelona. Actualment molt reformada la tenen com a segona residència.

2ª Residència

Pares: Marcel·lí Tuset i Núria Vives

Fills: 1948 Josep Tuset Vives, esposa Mª Carme Mateu

1950 Joan Tuset Vives, esposa Roser Garcia

Cal Magí

Carrer Baluart, 6

Situació al planol J - 42

Un cabaler dels 13 germans de ca la Pastora (Valeri) es casa amb Maria Vilà de cal Colom i compren una nova part de cal Batlle-Vell, començant el llinatge Solé-Vilà i donant el nom de "Cal Magí" a la casa.

1ª Generació

Pares: 1861 Magí Solé Civit i Maria Vilà Giné
 Fills: 1884 Josep Solé Vilà
       1887 Emilia Solé Vilà
       1892 Carmen Solé Vilà

2ª Generació

Pares: Josep Solé i Trinitat Civit
 Fills: 1912 Asumpció Solé Civit
       1915 Emilia Solé Civit

3ª Generació

Pares: Asumpció Solé i Ramon Tuset
 Fills: 1934 Ramon Tuset Solé
       1935 Josep Tuset Solé
       1942 Samuel Tuset Solé

Cap als anys 1950 es trasllada la família a viure a Barcelona. A la casa s'hi instal·len els seus masovers Josep Orga i Mercè Vilà de Vallespinosa.

4ª Generació

Pares: Josep Orga i Mercè Vilà
 Fills: 1949 Samuel Orga Vila, esposa Josefa Tondo
       1951 Conxita Orga Vila, espós Jaume Ametller
       1958 Raimunda Orga Vila, Espós Josep Tuà

Els dos primers nascuts i batejats a Vallespinosa.

Actualment la casa és propietat de la filla de Josep Tuset i Lourdes Guillem.

2ª Residència

Pares: Silvia Tuset i Xavier Bellvei
 Fills: 2004 Alba Bellvei Tuset

Cal Batlle Vell (actual Cal Tuset)

Carrer Baluart, 1

Situació al planol J - 43

Aquesta casa era molt gran i compartien vida varis germans casats. Per aquest motiu, en alguns casos, la relació generacional no és la directa i continuada.

1ª Generació

Pares: Honofre Tarragó i Caterina
Fills: 1605 Miquel Tarragó
1608 Magdalena Tarragó
1611 Josep Tarragó
1613 Honofré Tarragó
1615 Miquel Tarragó
1618 Honofre(2) Tarragó
1622 Marcelino Tarragó

2ª Generació

Pares: Miquel Tarragó i Magdalena
Fills: 1616 Maria Ana Tarragó
1617 Marina Tarragó
1618 Maria Ana Tarragó (2)
1619 Angela Tarragó

3ª Generació

Pares: Miquel Tarragó i Maria
Fills: 1628 Juan Tarragó
1630 Elisabet Tarragó
1633 Caterina Tarragó
1638 Miquel Tarragó
1642 Marcelino Tarragó
1645 Miquel Tarragó

4ª Generació

Pares: Honofre Tarragó i Raimunda
Fills: 1650 Llorenç Tarragó
1654 Maria Tarragó
1656 Elisabet Tarragó
1658 Honofre Tarragó
1660 Francesc Tarragó

5ª Generació

Pares: Llorenç Tarragó i Maria
 Fills: 1671 Apol·lonia Tarragó
 1672 Francesc Tarragó
 1674 Antoni Tarragó
 1676 Rosa Tarragó
 1678 Pere Tarragó
 1683 Serafina Tarragó

6ª Generació

Pares: Miquel Tarragó i Maria
 Fills: 1672 Elisabet Tarragó
 1674 Josefa Tarragó
 1676 Joan Tarragó

7ª Generació

Pares: Honofre i Magdalena
 Fills: 1688 Josep Tarragó
 1691 Francesc Tarragó
 1696 Josepa Tarragó
 1701 Miquel Tarragó

8ª Generació

Pares: Francesc Tarragó i Rosa
 Fills: 1691 Pere Tarragó
 1693 Josep Tarragó
 1696 Josefa Tarragó
 1700 Ramon Tarragó

9ª Generació

Pares: Francesc Tarragó i Lluçia
 Fills: 1698 Lluçia Tarragó
 1699 Teresa Tarragó
 1702 Miquel Tarragó

10ª Generació

Pares: Pere Tarragó i Maria Badia
 Fills: 1717 Pere Tarragó Badia
 1718 Maria Tarragó Badia
 1722 Pere (2) Tarragó Badia

11ª Generació

Pares: Francesc Tarragó i Gertrudis Vilá
Fills: 1719 Miquel Tarragó Vilá
1724 Raimunda Tarragó Vilá
1730 Ramón Tarragó Vilá
1734 Paula Tarragó Vilá
1738 Magdalena Tarragó Vilá

12ª Generació

Pares: Josep Tarragó i Francesca Sala
Fills: 1723 Ventura Tarragó Sala
1726 Ramon Tarragó Sala
1728 Maria Tarragó Sala
1730 Antonia Tarragó Sala
1731 Josep Tarragó Sala

13ª Generació

Pares: Ramon Tarragó i Antonia Vilà
Fills: 1754 Ramon Tarragó Vilà

14ª Generació

Pares: Ramon Tarragó i Magdalena Prenafeta
Fills: 1785 Ramón Tarragó Prenafeta

15ª Generació

Pares: Ramón Tarragó i Magdalena Castelló
Fills: 1815 Josefa Tarragó Castelló

En el llibre de matrimonis de la parròquia hi consta que l'any 1845 es celebra el casament de Josefa Tarragó amb Ramón Ballesté de Rocafort. No es troba cap més data, ni referència d'aquesta nissaga en els registres parroquials. Ens consta, segons documents, referent a cal Batlle-Vell, que un cabaler (la paraula cabaler, com tothom sap, són els germans que precedeixen a l'hereu), de cal Safrané, de nom Ramón Esteve Llobera nascut l'any 1816, comprà la casa pairal de cal Batlle Vell, l'última de les sis que quedava. El nou llinatge fou el següent:

16ª Generació

Pares: Ramón Esteve i Francisca Ferrer
Fills: 1850 Maria Ana Esteve Ferrer
1852 Margarita Esteve Ferrer
1854 Llorens Esteve Ferrer
1855 Joan Esteve Ferrer
1860 Maria Esteve Ferrer

Aquesta família sols durà una generació. Al casar-se tots marxaren. L'hereu, el Llorenç, va anar a viure a Sant Joan de les Abadeses. Deien que estaven molt ben considerats, el seu net, Eduard, va ser molts anys alcalde d'aquesta població. Sobre els anys 1908 s'instal·len Antoni Amill Cantó fill de Cal Miró i esposa Maria Roselló.

Pares: Antoni Amill i Maria Roselló
 Fills: 1910 Josep Amill Roselló
 1915 Ramiro Amill Roselló

La permanència a Montbrió d'aquesta família fou tant sols d'uns anys, després es traslladen a viure a Rocafort de Queralt.

Durant un breu intermig dels anys 1930-1945 un fill solter ja gran de cal Joan l'habità i fins i tot va posar-hi una "tendeta" d'objectes molt variats.

Aquesta casa, primer dita cal Batlle-Vell, després cal Xamon i actualment cal Tuset, va romandre tancada fins que als anys 2000 la compren el matrimoni resident a Barcelona Josep Tuset (fill de Cal Magí) i esposa Lourdes Guillem com a segona residència. Actualment és propietat del seu fill Òscar i esposa, també com a residència ocasional.

2ª Residència

Pares: Josep Tuset Solé i Lourdes Guillem Sánchez
 Fills: 1964 Òscar Tuset Guillem
 1973 Silvia Tuset Guillem

Pares: Òscar Tuset Guillem i Carme Queralt Alcon
 Fills: 1995 Marc Tuset Queralt (bessons)
 1995 Laura Tuset Queralt (bessons)

Cal Batlle Vell, conjuntament amb Cal Tarragó del Forn son les dues nissagues mes antigues del poble. De la segona al seu lloc ja n'hem fet la descripció. Cal Batlle Vell, segons transmissions escrites i generacionals era una de les mes importants i variades, convivint fills de varies generacions de la nissaga Tarragó, aquest és el motiu del "galimaties" en el seu arbre genealògic. La seva casa, sense reunir masses condicions ocupaba una gran extensió, al desmembrar-se per donar vivenda a algun dels seus fills de varies generacions es dividí en sis cases independents, gens petites, habitades totes a la vegada foren; La casa pairal Cal Batlle Vell, Cal Isidre, Cal Agustí, Cal Tarragó de l'era, Cal Angelet i Cal Magí. La nissaga Tarragó com ja hem referenciat al seu moment, s'acabà quasi misteriosament, però les cases han quedat i sense tocar cap pared mestra, remodelades, segueixen avui dia. De les grans propietats pairals sols queden records mítics; L'Era del Batlle, la Cova del Batlle, l'Hort del Batlle, Les Planes.

Família Vilaseca (antic Cal Batlle Vell)

Carrer Major, 14

Situació al planol I - 44

Isidre Contijoch, fill de Rocafort de Queralt "mosso" o jornaler fix de cal Aluja, es casa amb Mª Rosa Vernet, filla de Tivissa, estava de majordona aquí a Montbrió. Compren una part del "complexe" Batlle-Vell i comencen casa i nissaga amb el nom de Cal Isidre.

1ª Generació

Pares: Isidre Contijoch i Maria Rosa Vernet

Fills: 1856 Josep Contijoch Vernet

2ª Generació

Pares: Josep Contijoch i Paula Graells

Fills: 1885 Dolors Contijoch Graells

1888 Isabel Contijoch Graells

1892 Rosa Contijoch Graells

3ª Generació (Canvi de nom per ser pubilla)

Pares: Isabel Contijoch i Ambrós Tuset

Fills: 1918 Paquita Tuset Contijoch

1920 Marcelí Tuset Contijoch

1922 Palmira Tuset Contijoch

1925 Armengol Tuset Contijoch

L'hereu Marcelí es casa amb Nuria Vives de Rocafort i fixen la residència allí. La casa pairal la continuen els pares Isabel i Ambrós, pràcticament fins la seva mort. Al voltant de l'any 1980 la compra un matrimoni de Barcelona, l'Assumpció i l'Andrés com a casa d'estiueig. La tenen fins per allà a l'any 2000 que per mort del marit, la venen també a un matrimoni de Barcelona, Adriana i Marc.

2ª Residència

Pares: Marc Vilaseca i Adriana

Fills: 2000 Sandra Vilaseca

2003 Max Vilaseca

Cal Miró

Carrer Rocafort, 4

Situació al planol K - 45

1ª Generació

Pares: 1655 Pares de Pau Miró
 Fill: 1680 Pau Miró

2ª Generació

Pares: Pau Miró i Paula Ballesté
 Fill: 1711 Maria Miró Ballesté
 1714 Llorens Miró Ballesté
 1718 Rosa Miró Ballesté
 1720 Francesca Miró Ballesté
 1723 Magdalena Miró Ballesté
 1730 Josep Miró Ballesté
 1733 Paula Miró Ballesté

3ª Generació

Pares: Llorens Miró i Maria Bonet
 Fills: 1747 Maria Miró Bonet
 1751 Maria(2) Miró Bonet
 1753 Antonia Miró Bonet
 1756 Pere Miró Bonet

4ª Generació (Canvi de cognom per ser pubilla)

Pares: Josep Amill Llobet i Antonia Miró
 Fills: 1782 Josep Amill Miró

5ª Generació

Pares: Josep Amill Miró i Rosa Tarragó
 Fills: 1804 Joan Amill Tarragó
 1806 Agustí Amill Tarragó

6ª Generació

Pares: Joan Amill i Rosa Sanabra
 Fill: 1846 Raimunda Amill Sanabra
 1848 Rosa Amill Sanabra
 1850 Concepció Amill Sanabra
 1853 Joan Amill Sanabra
 1855 Josep Amill Sanabra
 1858 Antonia Amill Sanabra

1854 Maria Moncusí Cunillera
1856 Josep Moncusí Cunillera

6ª Generació

Pares: Josep Moncusí i Raimunda Vilá
Fills: 1884 Josep Moncusí Vilá
1888 Anton Maria Moncusí Vilá
1890 Filomena Moncusí Vilá
1893 Joan Moncusí Vilá
1895 Genoveva Moncusí Vilá
1899 Crispi Moncusí Vilá

7ª Generació

Pares: Josep Moncusí i Teresa Amorós
Fill adoptiu: 1917 Ramon Jove Miró
Aquest fill tenia molt mal comportament, cap als anys 1948 els abandona marxant de casa.

8ª Generació

L'any 1950 quan tenia el Josep Moncusí 66 anys i en portava ja varis de vidu, es casà amb Angelina Fabregat, molt més jove que ell. El cuidà molt bé. Al morí l'hi deixà la casa i la propietat. Quan l'Angelina quedà viuda, tenia molta amistat amb una família de Barcelona, la recolliren i està amb ells bastants anys. Al morí, feu hereus universals a dita família, són Maria Gutierrez i Ignasi Font. La tenen com a segona residència.

2ª Residència

Pares: Ignasi Font i Maria Gutiérrez
Fills: 1962 Joan Ignasi Font Gutiérrez, esposa Anna Hernández
1964 Jordi Font Gutiérrez, esposa Cristina Àlvarez
1970 Guillem Font Gutiérrez, esposa Maria Teresa Castillo

Cal Agustí (antic Cal Batlle Vell)

Carrer Rocafort, 8

Situació al planol K - 47

1ª Generació

Pares: Magí Vilà i Maria Contijoch

Fills: 1826 Josefa Vilà Contijoch

2ª Generació

Pares: Josefa Vilà i Agustí Amill

Fills: 1853 Maria Amill Vilà

1855 Concepció Amill Vilà

3ª Generació (canvi de cognom per ser pubilla)

Pares: Maria Amill i Ramon Queraltó

Fills: 1883 Josep Queraltó Amill

1885 Ramon Queraltó Amill

1888 Silveri Queraltó Amill

1891 Francesc Queraltó Amill

1893 Ramona Queraltó Amill

1894 Angela Queraltó Amill

1897 Anna Queraltó Amill

4ª Generació

Pares: Josep Queraltó i Maria Cristià

Fills: 1911 Ramon Queraltó Cristià

1913 Salvador Queraltó Cristià

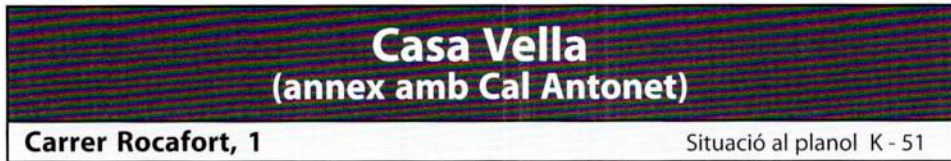
1918 Jaume Queraltó Cristià

Els tres fills de Josep Queraltó i Maria Cristià moriren durant la guerra civil 1936 - 1939, dos en els fronts de batalla i el tercer que s'en salvà, per estar compromés en situacions polítiques, fou jutjat per un tribunal militar de post guerra i condemnat a la última pena.

La mare es trastocà, morint al cap d'uns anys. Eren fills de Montbrió però feia molts anys que residien a Rocafort de Queralt.

cas. L'Anton com que més aviat era baixet, de petit l'hi deien l'Antonet del Mestre. Renom que quedà a la casa. Al casar-se i per ser dos cabalers, havien de construir-se una vivenda i es feren l'actual i el nom no podia ser altre: cal Antonet. Actualment segueix amb aquest remon.

Els esposos Jordi Amill i Lorena Acosta a l'any 2005 compren la Casa Vella, antic Cal Tarragó de Baix, annexant-la amb Cal Antonet i formant així una nova família.

1º Generació

Pares: Jordi Amill i Lorena Acosta

Fills: 2005 Elsa Amill Acosta

Aquesta família tal com hem fet referència anteriorment, compra la Casa Vella, en els orígens Cal Tarragó de Baix, quedant annexada amb Cal Antonet.

Cal Tarragó de Baix es feren una casa nova al mateix carrer Rocafort, continuant la nissaga Tarragó amb el nom de Cal Ramonet.

Cal Safrané (actual Casa Nostra)

Plaça Major, 1

Situació al planol D - 52

1ª Generació

Pares: Macià Esteve
Fills: 1793 Macià Esteve

2ª Generació

Pares: Macià Esteve i Teresa Llobera
Fills: 1816 Joan Esteve Llobera
1818 Ramon Esteve Llobera

3ª Generació

Pares: Joan Esteve i Maria Foix
Fills: 1844 Macià Esteve Foix
1846 Francesca Esteve Foix
1848 Josefa Esteve Foix
1850 Josep Esteve Foix
1852 Joan Esteve Foix
1855 Raimunda Esteve Foix
1857 Sebastià Esteve Foix

4ª Generació

Pares: Josep Esteve i Antonia Amill
Fills: 1879 Josep Esteve Amill
1881 Carina Esteve Amill
1883 Maria Esteve Amill
1888 Pilar Esteve Amill
1890 Emilia Esteve Amill
1893 Joan Esteve Amill

5ª Generació

Pares: Josep Esteve i Francesca Tudó
Fills: 1911 Josep Mª Esteve Tudó
1913 Ramon Esteve Tudó
1915 Angel Esteve Tudó
1918 Maria Esteve Tudó

6ª Generació

Pares: Josep Mª Esteve i Assumpció Moncusí

Fills: 1948 Josep Esteve Moncusí

1950 Angel Esteve Moncusí

Sobre els anys 1960 es traslladen a viure a Sarral.

L'any 1970 compren la casa el matrimoni de Barcelona Magí Valls i Mercè Montserrat com a segona residència, posant-li el nom de "Casa Nostra".

Cal Ramonet (actualment desapareguda)

S'enfonsà sobre els anys 1960. El pati forma part de la actual Plaça Major.

1ª Generació

Pares: Joan Tarragó i Maria
 Fills: 1648 Josep Tarragó
       1650 Llorenç Tarragó
       1656 Mercè Tarragó
       1659 Magdalena Tarragó
       1660 Maria Tarragó

2ª Generació

Pares: Josep Tarragó i Josefa
 Fills: 1669 Josep Tarragó
       1672 Joan Tarragó
       1673 Joan(2) Tarragó
       1675 Antonia Tarragó
       1678 Macià Tarragó
       1681 Jacint Tarragó
       1684 Cecília Tarragó
       1687 Ramon Tarragó
       1691 Francesc Tarragó

3ª Generació

Pares: Ramon Tarragó i Magdalena Aluja.

Els pares de Magdalena, cal Aluja, ja començaven a "despegar", els hi fan damunt dels seus magatzems una casa nova. El matrimoni si queda a viure. N'hi deien cal "Ramonet Nou".

A partir d'aquí les famílies Tarragó comparteixen les dues cases, fins que al final sols viuen a cal Tarragó Nou. I com que el marit es deia Ramon ja queda a la casa el nom de cal Ramonet. Mentre que el nom de l'antiga casa pairal per diferenciar-se de Cal Batlle Vell, que està al carrer de sobre, també amb el cognom Tarragó, en les primeres inscripcions dels batejos, els feien constar amb el nom de Cal Tarragó de Baix, nom que continua, fins que al traslladar-se la família a Cal Ramonet, perd el nom, passant a coneixes per la Casa Vella.

Aquest galimaties de paraules, reflexa la mentalitat d'aquelles èpoques. Però per altra part ens ha ajudat a descifrar confusions.

Fills: 1724 Francesc Tarragó Aluja
1727 Rafael Tarragó Aluja
1732 Miquel Tarragó Aluja
1735 Magdalena Tarragó Aluja
1739 Magdalena(2) Tarragó Aluja
1742 Joan Tarragó Aluja

4ª Generació

Pares: Francesc Tarragó i Francesca Mallol
Fills: 1749 Josep Tarragó Mallol
1751 Maria Tarragó Mallol
1754 Anton Tarragó Mallol

5ª Generació

Pares: Anton Tarragó i Teresa Vilà
Fills: 1783 Magdalena Tarragó Vilà
1785 Joan Tarragó Vilà
1788 Manuel Tarragó Vilà

6ª Generació

Pares: Joan Tarragó i Maria Ballesté
Fills: 1811 Rafael Tarragó Ballesté
1814 Maria Tarragó Ballesté
1816 Ramon Tarragó Ballesté
1817 Antonia Tarragó Ballesté

7ª Generació

Pares: Rafael Tarragó i Raimunda Tarragó
Fills: 1838 Manuel Tarragó Tarragó
1843 Juan Tarragó Tarragó
1845 Anton Tarragó Tarragó
1848 Teresa Tarragó Tarragó
1850 Josep Tarragó Tarragó
1853 Sebastià Tarragó Tarragó
1856 Josepa Tarragó Tarragó

8ª Generació

Pares: Josep Tarragó i Francisca Espina

Fills: 1886 Consol Tarragó Espina
 1889 Maties Tarragó Espina
 1891 Teresa Tarragó Espina

9ª Generació

Pares: Maties Tarragó i Julia Soler
 Fills: 1915 Mateu Tarragó Soler
 1917 Neus Tarragó Soler
 1922 Juan Tarragó Soler

Aquesta família cap als anys 1933-1934 es traslladen a viure a Barcelona. La casa l'ocupen com ja hem fet menció el seu cunyat i família Solé-Centelles que habitaven a cal Miqueló.

En la dècada dels anys 1960 en plena despoblació dels pobles rurals els Solé - Centelles es traslladen a viure a Igualada. Feia pocs anys que havien marxat quan en unes fortes pluges la casa s'ensorrà totalment. El patí quedà com a carrer formant part de la Plaça Major.

El nom original de la casa a partir de la primera generació era "Cal Tarragó de Baix" i estava situada al mateix carrer de Rocafort. Al casar-se l'hereu de la tercera generació, Ramon Tarragó amb Magdalena de Cal Aluja, els pares d'aquesta, segons transmissions verbals, l'hi fan una casa nova, com hem dit anteriorment, sobre els seus magatzems. Amb el temps la casa pairal de Cal Tarragó de Baix quedà deshabitada, pren el nom de Casa Vella, renom que encara es conserva

Cal Aluja (actualment Ca la Teresina)

Carrer Sarral, 3

Situació al planol B - 9

Si mirem en el plànol totes les cases del carrer de Sarral des del començament a banda i banda fins a la plaça Major, inclòs el local del actual café, tot formava part de l'imperi dels Alujes.

Cal Batiste com ca l'Engracia eren part de les seves propietats i allí hi van néixer familiars d'alguns dels seus treballadors. Un dels tants, a cal Batiste, hi va néixer Joan Ferran Morgades, batejat i registrat en el llibre de la parròquia l'any 1896. No hi consta cap mes referència anterior ni posterior a la família Morgades, per transmissions verbals, diu que algún membres trasllidà a Cuba i que actualment un descendent té un càrrec al Casal Català de la Habana. A petició seva l'hi farem arribar una còpia de l'acta de registre de Joan Ferran Morgades, que figura al arxiu parroquial.

1ª Generació

Pares: Hilari Civit i Josefa Santana

Fills: Juan Batiste Civit Santana

2ª Generació

Pares: Juan Batiste i Maria Esteve

Fills: 1869 Francisco Civit Esteve

1872 Joan Civit Esteve

1874 Maria Civit Esteve

1877 Andreu Civit Esteve

1879 Josep Civit Esteve

1881 Llatzar Civit Esteve

1883 Macià Civit Esteve

1885 Consolació Civit Esteve

1888 Maria(2) Civit Esteve

1891 Rosendo Civit Esteve

Als pocs anys la família sencera va marxar a viure a fora.

Cap als anys 1960 els descendents dels Alujes la venen a un matrimoni de Barcelona Teresa Valls Borràs i Orlando Andres Pitol com a segona residència. Actualment, al morí, quedà en propietat d'un familiar, Nuria Borràs, natural del poble.

Ca l'Engràcia (actualment Cal Josep de Sitges)

Carrer Sarral, 1

Situació al planol B - 9

Josep Amill Sanabra, fill de cal Miró es casà amb Engracia Tudó, filla dels masovers que els Alujes tenien al mas dels "Vilas" de Passanant. L'hi compren la casa, que també era de la família Aluja i s'hi instal·len. D'aquí ve el nom de ca l'Engracia.

1ª Generació

Pares: Josep Amill Sanabra i Engracia Tudó

Fills:

1890	Elvira Amill Tudó
1892	Filomena Amill Tudó
1895	Josep Amill Tudó
1898	Joan Amill Tudó
1899	Llorenç Amill Tudó
1901	Dominica Amill Tudó
1903	Antoni Amill Tudó

2ª Generació

Pares: Josep Amill i Eulalia Rosell

No tingueren descendència.

L'any 1934 marxen a viure a Vallbona del Penedès, on permaneixen fins l'any 1954. Retornen aquí a casa seva ja grans fins acabar els seus dies.

Ca l'Engracia, inicialment Cal Aluja, ha tingut varios amos en propietat. D'ells passà a Lluís Esteve i esposa Lluïsa de Barcelona. D'aquests a un matrimoni del Maresme. Después a Martí Ibañez i esposa Engracia. Passant a continuació als actuals propietaris Josep Sardà i esposa Maria de Sitges.

El Maset

Carretera de Sarral s/n

Amb aquest nom es coneix una casa de camp anomenada el "Maset" situada a la carretera de Sarral a dos km. de Montbrió. El propietari es desconeix, segons dites, diu que tenia altres masos.

Sempre havia tingut masovers, l'hisenda, molt gran, desde fa temps es va vendre repartida en quatre famílies de Sarral. El Maset fins allà als anys 1950 va estar ben conservat, actualment està en ruïnes. Tots els seus habitants sempre han estat batejats a la parròquia de Montbrió a la que pertanyen.

1ª Generació

Pares de Ramón Vilà

Fills: 1758 Ramón Vilà

2ª Generació

Pares: Ramón Vilà i Maria Soquetes

Fills: 1787 Maria Vilà Soquetes

1812 Pere Vilà Soquetes

3ª Generació

Pares: Pere Vilà i Rosa Vives

Fills: 1846 Joan Vilà Vives

1849 Rosa Vilà Vives

1851 Joan(2) Vilà Vives

1852 Francisco Vilà Vives

1854 Maria Vilà Vives

4ª Generació

Pares: Juan Felip i Maria Solé

Fills: 1888 Josep Felip Solé

No hi ha cap més naixement a la parròquia que hi consti "el Maset". Els nostres avis, que ja eren d'aquella época tampoc en recordaven altres.

Segons tradicions, el propietari tenia a més, sis cases o masies registrades amb el nom de "Mas", aquesta la va inscriure amb el nom de "Maset" ja que així quedava exenta d'impostos. Tradicionalment en el Maset havia figurat sobre la porta principal un gran escut de pedra esculpit amb el rétol Any 1767, acompanyat d'una figura gravada que volia semblar un animal de treball. Aquest detall és una mostra de certa "solera".

Molí del Temple

Carretera de Sarral s/n

Afores

Les actuals ruïnes del Molí del Temple donen una visió de l'importància cabdal que habien representat al llarc dels segles. Un document històric fa una àmplia referència respecte a la Ordre dels Templers que es fundà l'any 1118 a Jerusalem i de la seva importància, expansió i poder al llarg de països asiàtics i europeus durant segles. El Molí del Temple, si bé no hem trobat cap referència directa, fou construït com a Castell dels Templers i com a tal va romandre durant segles. Les seves petjades ho avalen, un gran i magestuós edifici de planta i quatre pisos, ara en semi-ruïnes, deixen palés el seu passat històric. En la seva decadència com a Castell dels Templers va iniciar una gran importància com a molí de cereals. Un dels més importants de la comarca. Al final de la relació demogràfica dels seus habitants, completem la extensa història de la més transcendent nissaga del poble, que avui, segles després, continua si bé no en aquest edifici.

Les famílies no segueixen cognoms relacionats, són canviants perquè han de tenir l'ofici de "moliner".

1ª Generació

Pares: Jacint Vilà i Caterina
 Fills: 1658 Jacint Vilà
 1661 Magí Vilà
 1669 Josep Vilà
 1672 Paula Vilà
 1674 Caterina Vilà

2ª Generació

Pares: Joan Tarragó i Francisca Mateu
 Fills: 1689 Pere Antoni Tarragó Mateu
 1691 Llorens Tarragó Mateu
 1692 Francesc Tarragó Mateu
 1695 Francesca Tarragó Mateu
 1696 Joan Tarragó Mateu
 1699 Francesc(2) Tarragó Mateu
 1700 Victoria Tarragó Mateu
 1703 Mateo Tarragó Mateu

1706 Miquel Tarragó Mateu
1710 Tecla Tarragó Mateu
1711 Josep Tarragó Mateu

3ª Generació

Pares: Francesc Vilella i Caterina Solé
Fills: 1739 Francesc Vilella Solé
1740 Francesca Vilella Solé
1743 Caterina Vilella Solé
1745 Anton Vilella Solé
1750 Francesc(2) Vilella Solé
1752 Joan Vilella Solé
1755 Teresa Vilella Solé
1757 Francesc(3) Vilella Solé

4ª Generació

Pares: Josep Rovira i Josefa Miquel
Fills: 1846 Isidre Rovira Miquel
1847 Joan Rovira Miquel
1848 Rosa Rovira Mique

I

5ª Generació

Pares: Jaume Roselló i Francesca Cabestany
Fills: 1851 Isidre Roselló Cabestany

6ª Generació

Pares: Joan Miró i Maria Carbonell
Fills: 1869 Maria Miró Carbonell
1872 Joan Miró Carbonell
1874 Llorens Miró Carbonell
1876 Carmen Miró Carbonell

7ª Generació

Pares: Ramon Duch i Francesca Cabestany
Fills: 1885 Isidre Duch Cabestany

8ª Generació

Pares: Isidre Roselló i Raimunda Llobera
Fills: 1886 Antón Roselló Llobera

9ª Generació

Pares: Anton Roselló i Maria Borrás

Fills: 1915 Raimunda Roselló Borrás

Ja neix a Montbrió. La família està a cal Vilá.

L'any 1917 es traslladen a viure a Rocafort, allí neixen els fills Carmen i Ramón

A partir d'aquesta última família, en el llibre de la parròquia de Montbrió no hi figura cap més naixement del Molí del Temple. Actualment encara queden restes visibles de la gran importància històrica que va tindre aquest edifici. Els seus orígens els hem trobat com a Castell dels Templers. Aquesta ordre fou fundada l'any 1118, una organització militar reconeguda canònicament amb "atenció" (entre d'altres) com a defensa dels peregrins que de tots els llocs acudien a Terra Santa, quant aquest servei començà a declinar, l'edifici adquirí gran importància com a molí de cereals, per la privilegiada situació i abastiment d'aigua gairebé assegurat.

En un paràgraf "històric" publicat a la Geografia Comarcal de Catalunya, editada al març de 1983, en referència als molins de Montbrió diu: " *En 1276 vengueren al mateix monestir la sexta part i lo dret que tenien en los molins del terme de Montbrió de la Marca per 185 sous, quedant així Santes Creus, senyor complert de Montbrió de la Marca*" Per tant els molins existien ja en 1276 i les primeres referències també històriques del poble de Montbrió habitat per persones apart del seu castell no les trovem fins l'any 1378. En aquest cas l'edifici hauria existit un segle abans.

Al referir-se les primeres dates al nom genèric dels molins de Montbrió, habien de designar als actuals Molí del Temple i Molí de Xamora també dit d'en Pau Serra, per ser els únics. Una part molt important de la història del Molí del Temple ens ha vingut donada pel Sr. Josep Giné, propietari actual de la finca i el molí.

Aquesta casa-molí conjuntament amb el Molí d'en Pau Serra formaven part d'una planície de gran extensió, els propietaris (una sola família), eren de llarc els que més terrenys tenien de Montbrió, al qual de sempre ha format part del seu terme.

Per drets d'hereuatge d'una generació que no n'hem trovat l'origen, es partí per la meitat, cada una amb un molí. Un dels descendents es quedà amb la part del Molí d'en Pau Serra. Actualment continua amb la mateixa nissaga i residint a Sarral amb el nom de Cal Xamora. L'aigua que movia el seu molí provenia canalitzada de mes d'un km. de distància del riu anomenat La Torrentera de Montbrió. Pel relatiu cabdal d'aigua que porta i per tractats familiars anteriors, habien de compartir-la amb el Molí del Temple. Per aquest motiu i

per la situació tant plana del terreny que no l'hi permetia grans embalsaments, no arribà a tenir massa popularitat, de cap generació anterior hem tingut constància que tingués activitat. En el llibre de la parròquia, començat l'any 1600 no hi consta cap baptisme.

L'altra meitat de la finca, separada sols per la carretera Sarral - Montbrió, té la història més extensa. Pel registre de la parròquia coneixem el seu primer neixement l'any 1658, és el nen Jacint Vilà, el segueixen una continuïtat de nou generacions, si bé amb cognoms variats, ja que habien de coneixer l'ofici de moliner. L'any 1915 neix l'últim fill registrat, es la nena Raimunda Roselló Borràs, si bé per circumstàncies eventuais neix a la casa d'uns familiars a Montbrió. A partir d'aquí suposavam que el molí s'havia tancat.

No fou així, la informació la complementarem mes tard amb el Sr. Josep Giné que malgrat la seva edat, sobrepassa els noranta anys, té les facultats mentals perfectament. Fent una merescuda gala dels seus avant passats, hem va contar la història familiar donant l'impressió que la revivia. Per ell sabem que la família Roselló no foren els últims moliners, recorda que sobre els anys 1924 - 1925 havia vist que encara molien. D'aquesta data en endavant ja sempre ha estat paralitzat, digué.

El conjunt del molí, antic Castell Templer, era una gran edifici, gairebé tocant riu Vallvert. Es componia dels baixos on molien i quatre pisos d'altura. Tenien dues moles de pedra, una era original i de gran valor històric, encara es conserva i es de "pedra foguera". De jovenets, deia el Josep, picant amb un ferro sortien xispes.

La força motriu era l'aigua que presionada a través d'una gran alçada per una grossa tuberia, movia les moles de pedra convertint el blat u ordi en farina. La pendent del terreny i l'abundància d'aigua els va afavorir per fer un gran embalsament a l'alçada dels pisos que contenia milers d'hectolitres, a través d'una acequia de gairebé un km. , per guanyar alçada. La suministrava el riu Vallvert amb les grans vessants de recolecció i una petita part, compartida amb el Molí d'en Pau Serra, provenia del riu "la Torrentera" de Montbrió, separats els dos rius per una altra serralada.

Segons el Sr. Giné, fill i resident a Sarral, propietari del molí i de la gran finca adjunta anomenada la "Plana del Negociant" renom de la casa, el tancament del molí fou provocat en part per un temporal d'aigua que va malmetre la acequia de conducció, i també per l'evolució de que començaven els molins moguts per electricitat.

El Molí del Temple, quant deixa de ser Castell dels Templers, segons transmissions generacionals era entre els mes antics i importants de la comarca, afavorit per la gran capacitat d'embalsament d'aigua.

Família "Pere Duc"

Anònim sense continuïtat

En el llibre "Fogatges de Catalunya" de l'historiador Josep Iglésies i consta que a l'any 1553 hi havia a Montbrió "dos focs": Pere Duc i en Tarragó". 55 anys després, a l'any 1608 consta en el llibre de registre de la parròquia el naixement de Caterina Duc, filla dels esposos Pere Duc i Coloma. Amb el mateix cognom Duc fem relació de tots els que han sigut batejats i registrats en la nostra parròquia. Són els següents:

1608	Caterina Duc	Filla de Pere i Coloma
1613	Sebastia Duc	Fill de Pere i Coloma
1619	Pere Duc	Fill de Miquel i Maria
1622	Rosa Duc	Filla de Pere i Coloma
1635	Elisabet Duc	Filla de Pere i Elisabet
1639	Joan Duc	Fill de Pere i Caterina
1646	Caterina Duc	Filla de Llorenç i Clara
1650	Caterina Duc	Filla de Pere i Caterina
1655	Pere-Damià Duc	Fill de Damià i Maria
1657	Pere Duc	Fill de Damià i Maria

Aquesta acta de naixement de Pere Duc, fill de Damià i Maria, l'any 1657 posa el punt final de la dinastia del cognom Duc. En tots els llibres de registre fins l'actualitat any 2005 aquest cognom no ha tingut continuïtat. No es poden aventurar causes, potser eren famílies que vivien en coves, potser van emigrar conjuntament. Sols ens podem quedar en suposicions.

L'únic que "oficialment" consta és la data del seu naixement i la també històrica com un dels dos "focs" que existien a l'any 1553.

No és aquesta la única nissaga que no l'hi hem trobat successió. Segons transmissions de generació a generació foren varies les famílies resident eventualment al poble per qüestions de treball, com pastors, jornalers o treballadors als boscos per la importància que representava la llenya i el carbó, batejaven algun fill aquí sense deixar referència. Després emigraven com així va fer el fill de Joan Ferran Morgades, resident actualment a La Habana, del que casualment n'hem pogut trobar referències.

Cal Icart

Carretera de Sarral, s/n

Situació al planol A - 1

Un matrimoni de Tarragona, Xavier Icart i Francesca Gomà, l'any 1985, vora del poble, a la carretera de Sarral, es fan una casa-xalet com a segona residència.

La família són:

Pares: Xavier Icart i Francesca Gomà

Fills: 1974 Jordi Icart Gomà

1980 Thais Icart Gomà

L'any 2002 venen la casa al matrimoni Josep Montserrat i Silvia Olivós, afincats a Montbrió, propietaris del restaurant local "L'heura", ara també "Turisme Rural".

Cal Poblet

Carretera de Sarral, s/n

Situació al planol A - 2

L'any 1980 Ramon Poblet i Montserrat Icart, un matrimoni de Tarragona, es construeixen una casa-xalet, tocant al poble on comença la carretera de Sarral.

La família son:

Pares: Ramon Poblet i Montserrat Icart

Fills: 1962 Montserrat Poblet Icart

1966 Esther Poblet Icart

1970 Jordi Poblet Icart

Per raó d'usar-lo poc, ja que el marit morí sobre els anys 1995, la viuda, a l'any 2004, l'ha venut a un matrimoni del Tarragonès, en Raul i esposa Anna.

Matrimoni: Raul Ocaña Blanco
Anna Mellado Dalmases

La Fàbrica

Carretera de Sarral, s/n

Situació al planol A - 3

L'any 1968, previ contactes amb el poble, una empresa forànea, instal·la una important indústria càrnica aquí. El poble degut a la metamorfosis del sector agrari, per la mecanització del camp, la subvenciona en part, a canvi d'absorbir inicialment tota la mà d'obra que l'actual situació havia deixat persones i famílies senceres sense treball.

Malauradament, amb varis canvis de direcció va anar perdent activitat i amb això llocs de treball que el poble llavors necessitava tot i les il·lusions que tothom hi havia dipositat.

Actualment continua en actiu tot hi havent reduït considerablement el personal.

Xalet Cal Magí

Carretera de Sarral, s/n

Situació al planol A - 5

Una de les famílies clàssiques per la seva antiguitat i origen en el poble, per les varies generacions que portaven aquí, sobre els anys 1950 van traslladar-se a viure a Barcelona. Dos dels germans, afincats allà, Ramon i Josep ja casats, es fan aquí a Montbrió una casa-xalet, segona residència, allà pels anys 1970. Amb els anys, la casa queda pel fill del Ramon, en Rafael, resident a Barcelona amb la següent família:

Pares: Rafael Tuset i Judit Pastrana

Fills: 2000 Anna Tuset Pastrana

2002 Adrià Tuset Pastrana

Transmissions Generacionales

d'agraïments al seu moment els fem constar. Gràcies al vostre suport i alé, material i moral, hem pogut confeccionar aquest treball, que sincerament reconeixem tindrà molt poc mérit, però sí molt d'esforç, treball i dedicació que ens gratifica al pensar que el dediquem als nostres progenitors i a la seva memòria, coneixent una mica més les interioritats d'una àmplia societat que de segles ens ha precedit.

En aquesta part del llibre, també històrica ens centrarem en les informacions rebudes del boca a boca dels que ja han creuat la barrera del temps, i que ens mostraràn, amb sorpresa, de com vivien i sabien gaudir a la seva manera, dintre la precarietat general que imperaba.

Transmissions Generacionals

Hem conegut fins aquí, any 2005, a través de documents escrits, l'origen, formació i evolució de Montbrió, de les seves famílies i els habitatges a partir de l'any 1378 que anaven configurant el poble.

Contemplarem a continuació, en visió retrospectiva i basats en documents públics i privats i per les transmissions de generació a generació, les formes de vida, de treballar i evolucionar, fins que la combinació de les fonts d'informació de que hem pogut disposar ens ho han permès.

Per les circumstàncies de vida dels nostres antecessors, en la que no disposaven dels avantatges actuals com aparells de tota la gama d'informació, d'instrucció, divertiments i de pocs mitjans de comunicació, els quedava molt de temps per compartir tertúlies, tant familiars com de poble, recordances, vivències com transmissions passades i presents. Quan per allà als anys 1940 ja contava uns 14-16 anys, al poble hi havia dos o tres vellets que eren veritables especialistes en aquest aspecte, repetint la paraula; havia sentit a dir... havia vist... el meu bes-avi....

Lamentablement de les primeres generacions que donaren origen al poble, no podem arribar a tant per conèixer les seves interioritats, costums i formes de vida i sobretot alimentació. En aquest aspecte devia de ser pràcticament igual com la que ens van descriure els historiadors Anna Mir i Antoni Freixes com s'alimentaven aquells habitants dels Jaciments de la Font Voltada fa uns 12.000 anys. És a dir, de la caça de diversos animals, tubèrculs, fruits silvestres, bolets, cargols, etc.

Passaven els anys, inclús segles, a jutjar per referències de posteriors escrits, que la situació avançava però lentament. A l'entrada dels anys 1800 la vida local es va revifant. Comença a treballar-se la terra amb petits animals, els anomenats "rucs" com els actuals, que amb uns rústics aparells que en

seva persona, va agafà les calces de la mà d'aquell jove i les tirà per terra, tota la sala amb silenci i expectació, el Francisco cada vegada s'exaltava més, dret i volia marxar. La seva esposa, es deia Dolores, segons ens deien els avis, era una dona molt assenyada i respectuosa, amb bones paraules fent-li veure que allò era Carnaval, que l'hi havien gastat una "broma" com a tants d'altres, al final el va convèncer a mitges, però va aconseguir que tornes a assentar-se. La festa continuà i tot acabà bé. Però aquell fort incident flotava en la ment de tots i va ser comentat durant anys. Perdó per la inmodestia però el Sisquet de l'Angelet era el meu avi matern i quan jo era grandet i ell ja vell, aquest Carnestoltes com moltes altres coses m'he les havia explicat moltes vegades i disfrutava i reia quan deia lo seu i de la padrina Dolores i lo de la flauta i del xiulet. A través d'ell pel que m'havia explicat he pogut relacionar alguns incidents i històries que consten en el llibre.

Si hem fet aquestes referències, potser un xic barroeres però reals, és per demostrar els mèrits que en una societat de principis dels anys 1900 també hi havia als pobles rurals d'aquella època, valors culturals per saber organitzar una festa i compondre aquell "Testament del Carnestoltes" dedicat a un gran nombre de persones que potser en algunes al·lusions es van passar una mica, però era Carnaval, un dia de gresca i broma que indubtablement el que buscaven els organitzadors era crear un ambient a to amb el caràcter de la diada. I els comentaris generals "diu que deien" que excepte aquell incident del Francisco de cal Mestre, que sols a ell consideraven el responsable, la festa havia resultat esplèndida. Malgrat tot, aquest senyor amb més calma ho va comprendre i diu que demanà disculpes als organitzadors.

En aquestes dates el número d'habitants del poble era el següent:

Any	Nº cases habitables	Nª cases habitades	Habitants censats
1887	27	27	158
1900	28	28	327 (Montbrió i Vallvert)
1920	28	28	108

La diferència d'habitants entre aquestes tres dates és que a partir de l'any 1887 fins l'any 1920, amb una casa més habitada, el número d'habitants ha baixat fins a 108. Aquesta diferència es deguda a la reducció de fills nascuts per matrimoni.

Anys 1900-1939

A cavall ja dels segles 19 i 20, la situació general arreu dels país avançà notablement. Totes les cases tenen el seu animalet, es treballen les poques però pròpies terres, tenen el seu corral amb animals domèstics i unes parcel·les de terra de regadiu per fer plantes. Les dues cases més importants i de més moviment Aluja i Joan, al final d'any havien donat molts jornals als seus treballadors i per tant vida més digna. Els ajudava que durant molts anys a les campanyes de verema, un grup d'homes anaven ja contractats un any per altre a un poblet del Penedès anomenat "Campcostes". Al seu temps també seguien les llargues setmanes de segar a l'Urgell. Tots els camps que ara formen els extensos i fèrtils regadius del Canal, llavors de secà, amb una gran qualitat de terres però extremadament seques per la manca de plujes, necessitaven brigades de gent que els segaven, primer a mà amb la falç i més tard amb dalles.

Un gran impuls que donà vida al poble fou la construcció de la carretera l'any 1917. El país, i Montbrió no era l'excepció, estava cobert de boscos mil·lenaris verges que atresoraven malgrat el poc valor dels seus productes, llenyà, feixos de rames per coure el pa als fornars i fer carbó, malgrat la situació difícil en que vivien i per les dificultats en el transport, mai havien pogut treure ni un ral. Ara la carretera donava més facilitat i per tant valor als productes i com que en aquella època el transport de rodalies es feia pràcticament tot en carros ho portaven a Sarraó o Montblanc, a unes indústries de transformació de vi en alcohol que anaven amb fornars de llenya i com que aquests cremaven ininterrompidament, necessitaven molt de combustible, o bé als fornars per coure el pa.

Cal Joan, cal Aluja i algun empresari de fora que com tots tenien dos o tres carros, entre el transport i la talla dels arbres, donaven molts jornals.

Aquesta combinació carretera i jornals és la part positiva que donà més estabilitat i vida al poble. Però aquest naixent progrés no deixa de tenir, al menys sentimentalment, un punt negatiu: aquella bellesa selvàtica, aquells arbres mil·lenaris de alzines, rebolls i en especial pins d'altures considerables, que al dir dels avis, no deixaven que la llum del sol arribes practicament al terra, poc a poc aquells boscos van anar desapareixent. I per acabar-ho de rematar, els intermitents incendis forestals desconeguts fins llavors, a partir de meitat del segle vint es van succeint, convertint aquella bella panoràmica en boscos cremats, paisatges negres sense pins o per ser més exactes, passats uns anys, masses per l'exuberant neixença i per estar abandonats, eren plens de matolls i gairebé intransitables. Aquesta és una de les factures que ens passa el "modernisme actual" però com a mal menor gustosament la paguem.

Un punt positiu que també va representar aquesta evolució fou que a totes les famílies que en més o menys proporció tenien boscos els va deixar l'oportunitat, si volien, d'obtenir uns ingressos en la venda dels arbres.

Des de temps que no n'hem lograt dates, els serveis escolar i vivenda del professor es feien a la primera casa que van tenir cal Joan abans dit cal Tarragó del Forn, situada a la Plaça Major i carrer Major pagant-ne un lloguer. L'any 1920 segons consta en una acta d'Ajuntament inserida en la seva secció, en nom i representació del poble, l'Ajuntament la compra a l'hereder Josep Tarragó Bonet pel preu simbòlic de 750 pessetes (havia de ser com entitat oficial per eludir impostos). Va continuar fent les mateixes funcions educatives fins la dècada dels anys 1960 en que es va enfonsar una part. El poble va optar per anul·lar-la totalment, deixant-la com a patí que va engrandir la plaça Major i passant el servei escolar a una dependència de la Casa de la Vila.

L'any 1921 tot el poble, excepte dos veïns que ja tenien les màquines per la seva elaboració, compren uns terrenys i construeixen un Sindicat i posen la maquinària per l'elaboració del vi. Amb lleugeres modificacions fou molt vàlid fins la dècada dels anys 1970 en que es va donar de baixa, per passar tot els socis a formar part de la Cooperativa de Sarral. A la relació d'edificis hem fet més amplia informació.

Una mostra de les inquietuds d'aquesta generació és que l'any 1928 compren una part del corral de cal Aluja situat a la plaça Major, construeixen un local recreatiu amb sala de cafè - ball i finançat pel mateix Sindicat també serà el local social de reunions i oficina.

A diferència dels primers anys d'aquesta història, que en un segle casi no canviava la situació, ara una dècada, ha marcat un important canvi en tots els ordres.

Durant aquesta generació el poble gaudí d'un bon ambient festiu. Cap a l'any 1910 va venir un mestre d'escola, fent una excepció citarem el

nom el Sr. Joaquim i l'esposa Sra. Mercedes, joves sense fills. L'esposa era modista, totes les noies al sortir del col·legi hi anaven a aprendre a cosir. Ell a dir pels que l'havien tractat, a més d'una bella persona era un gran professional. Els seus alumnes, per referències que ens arribaren, va ser de les generacions més ben preparades en lletres, dos dels seus ex-alumnes van arribar a portar la comptabilitat del Sindicat. Creà molt bon ambient de poble durant els set o vuit anys en que si va estar. Formà i dirigí un grup de teatre però en el que més destacà per la seva afeció i saber va ser formant i dirigint un cor de cant que en totes les diades cantaven la missa a més d'altres actuacions esporàdiques, inclús forànees, destacant les "Caramelles" en la Pasqua. En una bella fotografia després d'una actuació a la sortida de missa el dia 10 d'agost de l'any 1912, gairebé un segle endarrera, es pot contemplar tot el conjunt format per 25 persones amb la pròpia senyera, al fons una vista parcial de l'envelat de la Festa Major d'aquell any.

Ja en progrés relativament constant s'arribà als anys 1925-1935. L'emigració de famílies i el descens de la natalitat ha fet baixar el nombre d'habitants. Per la relativa modernització de les eines i dels sistemes de treball es segueixen cultivant totes les terres, per lo que el nivell de vida, al compàs general del país, progressa i ja es relativament important, certs moderats luxes anaven desplaçant les carències de sols dues o tres generacions endarrera.

El ritme festiu segueix al compàs del de treball. També ha de ser un mestre d'escola jove d'uns vint-i-tres anys el que el centralitza, no es d'extranyar aquesta coincidència de que hagin estat tres mestres d'escola els qui animaren el poble, eren joves, actius, ben preparats i els sobrava temps ja que tot el treball assignat obligatori, era de cinc hores al dia, la resta l'havien d'omplir amb "repasos" o jocs. Aquest jove era molt actiu, enginyós i responsable. Va venir a la dècada dels anys 1930, de caràcter alegre i obert, tenia gran afeció a les sardanes, tots els joves van aprendre a ballar-ne. Això ara és normal però en aquell temps en pobles rurals era una excepció. Per la Festa Major d'estiu quan era al seu poble per vacances va venir amb dues germanes a passar aquí la festa. Els dos dies al migdia feren la "Sessió Vermut" ballant sardanes. Una novetat d'aquella època, que només en pobles molt grans succeïa. Fou molt comentada. Una festa lluïda i multitudinària. Era Sant Llorenç el dia 10 d'agost, festa Major d'estiu. La d'hivern, Sant Sebastià, el dia 20 de gener, era més íntima i entranyable. Les cases s'omplien de familiars els dos dies que durava. Ofici religiós amb orquestra a la missa, ballada de sardanes, concert, sessions de ball tarda i nit, tot amb gran animació.

Arribaren els dies de Carnaval de l'any 1934, els de més tradició festiva de l'any en tot el país, a Barcelona eren famosos amb la seva espectacular

"Rua". Ara aquesta festa s'ha perdut bastant a tots els llocs . Aquell any 1934 es celebrà també aquí protagonitzada i dirigida pel referit Sr. mestre. Adornaren la sala de ball, parets i sostres amb serpentines i paper fi de colors, posaren bombetes, amb "xarxa" d'electricitat independent, de tres tons diferents, a l'estil de les actuals discoteques, que s'il·luminaven, apagaven o alternaven adaptades al tipus de ball, volum o intensitat de la peça. Montbrió en aquell temps, parlem de més de 70 anys endarrera, no tenia diners per haver-ho fet automatitzat com actualment és en les sales de festa a part de que ni tant sols es coneixien aquests tipus de locals. Aquell polifacètic mestre d'escola com afeccionat, ho montà per separat, l'encarregat de posar el disc a la gramola segons la peça, el canvi de só o intensitat, canviava o alternava els colors de la llum, en cada moment oportú. Una veritable novetat i meravella en especial si tenim en compte que això succeïa l'any 1934 en un poble que no arribava als 100 habitants, alguns dels quals, que encara queden, en foren testimonis.

Anys 1936-1939, guerra nacional, paralització de moltes activitats excepte les bèl·liques, lluites aferrissades entre pobles i famílies, calamitats i privacions, un veritable caos difícil de comprendre sense haver-ho viscut

A Montbrió, van ser 19 els homes demanats al front de guerra o a batallons de treballadors. Afortunadament no en morí cap. Vallvert, el poble que formavam el mateix municipi, pràcticament amb la mateixa gent van ser cinc els soldats morts al front de batalla. De ferits en van haver varis i el més greu dels que van estar internats va ser un soldat que va perdre el braç a l'alçada del colze.

Aquests tres anys marcaren material i moralment la vida de famílies i pobles, senyalant el final d'una època i el començament d'una nova. Aquell viure d'una manera oberta i natural entre tots els habitants, predisposats sempre a ajudar-se mútuament donà pas, en especial, en aquells que hi va haver morts i assassinats entre ells per idees polítiques que ja venien del escalfament i venjances progresives al llarc de la dècada dels anys 1930, provocaren una seqüela d'odis que en alguns casos acabaren amb la mort i d'altres que duraren de per vida.

Els ambients, els sistemes generals de vida donaren un gir molt important, marcant un abans i un després de la guerra provocat per milers de morts violentes i no precisament totes als camps de batalla, que costaren molt d'erradicar.

Anys 1939-1950

Immediatament acabada la guerra 1936-1939 per comunicació directa i oficial de Tarragona és nomenat com a màxima autoritat del Municipi de Montbrí, amb el nom del "Gestor", a un senyor d'aquest poble. Pocs mesos després, per la mateixa autoritat s'el nomena amb el càrrec d'Alcalde.

Després de gairebé deu anys de paralització total, salvo urgències, per motius de guerra, pre-guerra i períodes de canvis tumultuosos i repentins, creant una inestabilitat general i gairebé paralització en el bon govern dels pobles, la primera actuació que ha de fer el consistori és que per les exigències pròpies dels temps, l'antiga Casa de la Vila resultava insuficient, arrenden unes dependències particulars a tal efecte.

En l'apartat de primeres necessitats del poble, el nou ajuntament es troba que els antics rentadors han quedat obsolets pel ritme de vida que va progressant. Amb una total transformació els reconstrueixen deixant-los per aquella època moderns i confortables.

En una segona fase i després d'expropiar una vivenda, havent fet tots els tràmits legals per localitzar l'antic propietari sense aconseguir-ho i per amenaça de ruïna del edifici, queda finalment en poder del municipi. El nom d'aquesta casa era cal Miqueló situada al carrer Major núm. 11. La renoven totalment i en una de les tres plantes l'habiliten per oficines del Ajuntament i dependències del Jutjat municipal. D'aquests aconteixements hi ha amplies referències en una acta de sessions de l'Ajuntament l'any 1942.

Per sufragar aquestes despeses, ja que en aquells temps no hi havia subvencions oficials, venen la casa de la Vila antiga i arrenden el terme per a pastures de bens per un període de tres anys als pastors locals Josep Tarragó i Ambrós Tuset. Dos anys després d'aquestes obres, l'alcalde, amb molt bona entesa amb la resta de regidors, dimiteix del càrrec ocupant-lo

un nou membre de Montbrió.

Passen els anys, al 1951 per disposicions oficials de Tarragona, l'ajuntament ha de convocar entre els seus membres unes eleccions internes per elegir un nou alcalde. El resultat d'aquests comicis donen com a elegit un senyor de Vallvert. Aquestes eleccions provocaren una sèrie de greus aconteixements interns a cada poble i entre els dos, que no obstant per ser unes incidències privades i particulars és preferible i esperem comprensible que les deixem com uns mals entesos històrics.

A través d'aquesta història hem optat, excepte rares excepcions, no donar noms de pila sinó càrrecs que aquèsts representen, junt amb els seus resultats, que és el que realment interessa i té valor per la bona marxa i evolució d'una comunitat de veïns independent de noms propis. Aquestes evolucions i millores dels sistemes de vida havien començat a manifestar-se a principis de la dècada dels anys 1920, però ja serien més notòries ben entrada la dels 1950 degut a les subvencions econòmiques oficials, garanties que abans no existien.

Centrar-nos com fins ara en la vida i formes de treballar i evolucionar, les nostres comarques pel que hem vist i la història ens ha revelat, són un ampli reflex dins la nostra geografia. Aquelles formes de cultivar les terres tant clàssiques de moltes desenes d'anys endarrera amb animals i eines poc adients i pesades, han estat desplaçades per la maquinària agrícola amb l'arribada de l'era dels tractors. Aquesta mecanització fa que aquell trasllat de pagesos a llocs industrials començat uns anys abans s'hagi accentuat durant els anys 1945-1955 fent que les mateixes propietats quedin repartides entre menys famílies, augmentant nivells de vida. Queden cases deshabitades que pràcticament no tenen valor. Comencen a tenir-ne a mesura que uns anys després s'imposen les segones residències per la gent de ciutat. Com anècdota direm que en la dècada dels anys 1950 es va vendre una de les millors cases a un veí, que estava de lloguer, pel valor de 17.500 pessetes quan sols 25 anys després les que s'han venut és per varis milions. Aquesta fase, aquest ritme de despoblació de famílies fixes, s'accentúa fins l'actualitat amb l'aggravant de que la majoria de famílies pageses que resten als pobles en general, al casar-se els fills, aquèsts opten per viure en pobles veïns més grans, si bé treballant les seves pròpies terres. Aquest fenomen és general en tots els àmbits rurals. Té també però una part positiva, totes les vivendes existents i varies de noves que s'han construït estan habitades com a segones residències.

Anys 1950-1972

Al llarg del llibre hem fet menció dels sistemes de vida, evolució i obres materials que cada generació ha aportat al nostre poble. Seguint aquest criteri direm que en vista de que cada vegada s'entrava més a una creixent etapa d'expansió i modernització, si es volia viure al compàs que el ritme de vida i les circumstàncies imposaven realitzar unes carències que es feia del tot necessari satisfer.

Per aquest motiu l'any 1961 s'arriba a un acord amb els dos ramaders locals Isidre Tarragó i Marcel·lí Tuset, fent un arrendament de pastures amb caràcter ilimitat però sotmés a revisions anuals, pel seu bestiar de tot el terme. Voldríem aquí fer un incís, si bé al seu moment ja es va fer d'una forma personal i directa, mostrà la gratitud vers tots els terratinents, excepte un que no accepta la cessió de les seves propietats, per prudència omitem el seu nom. Seguidament es repetiren els mateixos tràmits per acotar tots els terrenys per la caça amb el consentiment dels mateixos propietaris. Aquest fou un pas molt important, gairebé decisiu, per dotar d'una considerable font d'ingressos anuals per satisfer les necessitats del poble si es volia viure en la realitat del dia a dia. Aquest acotat de caça que va ser un dels primers de la comarca després de mig segle d'existència continua vigent si bé amb intermitents modificacions, adaptades a les exigències de cada període.

Aquesta continua i important font d'ingressos juntament amb les subvencions econòmiques oficials i aportacions dels veïns ha permès a Montbrió al transcurs dels anys fer una sèrie de millores que l'han situat al compàs dels nous temps.

La primera d'aquestes millores fou en la dècada dels anys 1950, quan dins l'habitual mancança econòmica municipal, s'obté la primera subvenció oficial. En part aquesta subvenció i la col·laboració del poble s'aconseguí que

l'empresa Telefònica ens fes arribar una terminal, al nostre locutori públic, ramificant-lo uns anys després fins als domicilis particulars que ho sol·licitaren. Això en aquella època començava a esser vital per la vida familiar i social, ja que ens deixava comunicats amb la resta del món evitant desplaçaments.

La segona millora fou la portada d'aigües al poble l'any 1964 amb la conseqüent xarxa de distribució domiciliària i conduccions per evacuar-les. Era una gran necessitat, el somni daurat dels avantpassats que degut a les circumstàncies es trobaven impotents per poder realitzar-lo. Si per ells ja era important, imaginem-nos amb els nivells de vida i les necessitats creixents que representava. Aquesta millora fou pràcticament decisiva per la bona marxa de la vida local, marcava la supervivència o pel contrari l'agonia lenta però inevitable, per la subsistència dels seus habitants. Fent història direm que conscients de aquesta necessitat, l'any 1929 en un plé de l'Ajuntament acordaren fer els tràmits per fer arribar l'aigua canalitzada al poble. En un dels seus apartats diu *"de una o varias fuentes que existen al término"*. En la secció d'actes de l'Ajuntament, aquesta hi figura amb tots els seus apartats. El fet de l'agitada dècada dels anys 1930, guerra civil inclosa, pot ser fos el motiu de que aquest projecte no s'en fes cap més referència.

La tercera obra fou executada l'any 1971 portant a terme la pavimentació i ornamentació de tots els carrers i places, orgull de tots els estadants ens va donar satisfacció fent-nos sentir al compàs i exigències dels nous temps acabant amb la pols del terra, el fang i reguerols que les pluges provocaven, tot i tenint, de sempre, molta cura en arreglar-los i per part de les dones adornar-los i embellir-los.

Hem de fer justícia agraint a les diverses autoritats estatals, sense l'ajut de les quals, amb les subvencions oficials a fons perdut, l'acotat de caça i l'errendament del terme per les pastures dels bens, no hauria estat possible assolir la realitat d'aquestes obres. Sense l'il·lusió i col·laboració per part de tothom, no s'hauria pogut viure la satisfacció, l'any 1974, en un concurs provincial que organitzà el Govern Civil de Tarragona "Embelliment de Pobles" que el nostre obtingués el segon premi, Solivella fou el primer.

També podem senyalar altres obres importants com són l'any 1984 una nova aportació d'aigua rodada, la construcció de la Font campestre del Codonyer i la remodelació de l'enllumenat públic.

Una altra millora indirecta, ja que l'obra fou portada per una empresa particular, fou el projecte de construir una important fàbrica d'embotits i xarcuteria. Ja s'havia fet l'explanació per instal·lar-la al final del nostre terme prop de Sarral, pel que representava per nosaltres en res ens beneficiava. La finalitat que s'hi va veure era que pels sistemes de treball que s'anaven imposant, sobraven famílies i haurien d'emigrar. Amb contactes entre les

dues parts, s'arribà a un acord, representant però, una forta inversió per part local, una de les condicions era que inicialment l'empresa havia d'absorbir tota la mà d'obra nostra que l'hi interessés entrar. Durant varis anys funcionà correctament, inclòs venint treballadors de fora. La finalitat i els bons desitjós sols foren complerts a mitges ja que si bé durant uns anys treballa a ple rendiment, actualment hi ha pocs treballadors i tots son foranis. Lamentablement una gran il·lusió i una forta inversió per part local, si bé hi queda una indústria milionària en activitat ha deixat frustrades les seves esperances. Sortosament els impostos que anualment reverteixen al municipi fan que mirat sols pel costat material serveixen per recuperar-se de l'inversió inicial.

Voldríem fer una aclaració dient que al referir-nos i centrar-nos en els períodes generacionals, no vol dir que són unes edats puntuals i limitades, inclouen el gruix de les persones que es troven més en actiu en la vida i organització dels afers locals en cada moment determinat, si bé el parer de tothom sempre ha comptat, les majories han decidit en les decisives assemblees generals.

Els pobles de Vallvert i Montbrió de temps immemorials venien formant un sol municipi. Havien tingut habitualment assumptes complicats a resoldre, diferències crítiques, en especial per aconseguir l'alcaldia, però mai havien arribat a situacions violentes ni judicials. Els nous temps evolucionaven, les circumstàncies eren molt canviants, la despoblació vers les ciutats industrials eren manifestes i les perspectives apuntaven que anirien a més. El greu és que al casar-se molts dels hereus, van fixar la seva residència a pobles més grans dels entorns quedant el seu natal en població molt envellida. Analitzades aquestes qüestions amb l'agravament que el secretari del nostre ajuntament era de Sarral i per tant totes les qüestions, els dos pobles les habien d'anar a solucionar a dit Ajuntament, de comú acord Vallvert i Montbrió demanen al ajuntament de Sarral si volen acceptà l'agregació del nostre Municipi.

Recordem que aquest projecte d'agregació a Sarral, els nostres avis ja l'havien sol·licitat l'any 1.930, del que en quede constància en la secció d'actes de l'Ajuntament. Uns mesos després d'aquesta data, el poble de Vallvert presenta la "revocació" del compromís que habien segellat el seu Alcalde Pedani i dos representants. Tot quedà anulat.

En aquesta ocasió any 1.972 l'Ajuntament de Sarral accepta la proposta d'agregació. Les dues entitats fan els convenis oportuns i les tramitacions corresponents per dur a terme tal sol·licitud. Acceptada, l'acte oficial tingué lloc el dia 10 de Novembre de 1.972. Devant un fet tant trascendent com representa la dissolució d'un Municipi que durant centenars d'anys havia unit

oficialment dos pobles, malgrat i amb certa lògica que habien viscut situacions conflictives i discordants, pròpies de totes les unions, ja mai, però foren extra-limitades i exepcionals.

Com ha quedat expresat el dia 10 de Novembre de 1.972 tinguè lloc l'acte oficial i popular de la unió dels dos Municipis. Per la transcendència d'aquesta "sentida" entre cometes, pèrdua d'identitat pròpia, voluntariament demanada, amb el consens dels dos pobles creient que era un bé general, crec que tots tinguèrem sentiments compartits: de nostàlgia per perdre la categoria de Municipi després de tants anys de caminar junts els dos pobles, però també de resignació meditada per la baixada de població continuada (en aquella época, encara no habien arribat aquí les segones residències) i perquè el consens d'aprobació general fou unànim. L'encaixada de mans afectuosa al final de l'acte entre els representants del ja extingit Municipi fóu per mi, i crec que per tots un motiu molt entranyable, però repetim, nostàlgic.

Per ser un esdeveniment tant trascendent i emotiu que varem compartir junts i que marcava el final d'una unió oficial centenària el transcrivim a continuació. "10 de Novembre de 1.972. Amb la presidència del Governador Civil de la Província Sr. Antoni Aigé Pascual, amb assistència del President de la Diputació, Sr. Josep Clua Queixalós, personalitats d'altres organismes oficials i comarcals junt amb les corporacions Municipals de Montbrió de la Marca i de Sarral presidides per els alcaldes Sr. Josep Borrasi Vilà i Sr. Josep Cantó Piferrer respectivament, així com els dos jutges dels municipis, Sr. Josep Moncusí i Marcé de Montbrió de la Marca i Sr. Maties Huguet i Segura de Sarral.

Es celebràren els actes i tramitacions, on tingueren lloc parlaments i allocucions referents al esdeveniment. S'aixecàren les actes reglamentàries de la tramitació i les gestions realitzades per la incorporació del dos Municipis. A la tarda es traslladàren a Montbrió on inauguràren les obres de pavimentació de carrers. A la arribada del Governador Civil de Tarragona, Sr. Antoni Aigé fou rebut pel Batlle Josep Borràs i els regidors. A l'entrada de la Vila tallà la cinta inaugurant les obres de pavimentació realitzades. Montbrió celebrava també, conjuntamente amb la representació de Vallvert la incorporació al Municipi de Sarral de la qual quede constància en l'Acta original reproduïda a continuació.

En el día de hoy, con la presencia del Excmo. Sr. Gobernador Civil de esta Provincia, Don Antonio Aige Pascual, el Ilmo. Sr. Presidente de la Excmo. Diputación Provincial Don José Clua Queixalós y de Don Luis Martí Ballesté, Jefe Provincial del Servicio Nacional de Inspección y Asesoramiento de las Corporaciones Locales y con la asistencia de las Corporaciones de Sarreal, presidida por el Alcalde Don José Cantó Rifarré y de Montbrió de la Marca, presidida por el Alcalde Don José Borrás Vilá, ha tenido lugar en la Casa Consistorial de Sarreal, la incorporación del Municipio de Montbrió de la Marca, aprobada en Consejo de Ministros de 7 de Abril y dispuesta por el Decreto del Ministerio de la Gobernación del día 13 del mismo mes.

Y para que así tenga constancia firman en Sarreal, a diez de Noviembre de mil novecientos setenta y dos.

Còpia del document del Exm. Sr. Governador Civil en el que amb data 7 d'abril de 1972, aprova la incorporació del Municipi de Montbrió de la Marca al de Sarreal.

Per completar aquest període de 1950 - 1972, ho fem recordant un important aconteixement religiós que tingué lloc l'any 1959 a la nostra parròquia, la celebració de la "Santa Missió". Dos sacerdots misioners van presidir durant una setmana els diversos actes que es van oferir. Acudiren nombroses persones del veïnat, en especial a les "xerrades obertes". La clausura del últim dia fou presidida pel Sr. Arquebisbe de la Diòcesi Mn. Laureano Castany Lacoma, en una concentració multitudinària celebrada al cim del turó proper a l'església, anomenat "Tosal de les Creus" , inaugurà el monument beneït la Creu de la Santa Missió que encara avui el presideix. L'estampa en record d'aquesta efemèrides que reproduïm a continuació, fou entregada a cada família per l'organitzador, el nostre sacerdot, Mossen Josep Raventós.

Monument de la Creu "Tosal de les Creus"

JESUS EN LA FAMILIA CRISTIANA

Record de la Santa Missió de Montbrí de la Marca

Predicada pels Rvnds. Mn. Eugeni Ferrer i Cabré y Mn. Josep Sabaté i Bovira, del 15 al 22 de Febrer del 1959, essent Rector-Encarregat de la Parròquia Mn. Josep Raventós i Giralt.

LAUS DEO

Estampa commemorativa de la Santa Missió

Anys 1972-2004

Amb l'anul·lació voluntaria del municipi de Montbrió l'any 1972 per passar a ser un agregat de Sarral, la situació administrativa a fet un nou canvi. Els pobles de Montbrió i Vallvert queden completament desvinculats entre si per passar a dependre de l'Ajuntament de Sarral. Centrant-nos en el nostre poble, dit Ajuntament ens va donar plens poders per l'administració interna, a través d'una comissió local anomenada Junta Local de Foment Pecuari. Una de les últimes obres materials que porta a cap el poble durant aquesta direcció fou la portada d'aigua "rodada" de la Font del Miró, partida de la Font de l'Abellà, que aprofitant el desnivell del terreny venia pel seu curs natural, amb el consegüent estalvi d'energia elèctrica. El contracte que reproduïm a continuació, pàg. 231, en dona àmplies referències.

És també resenyable l'ajut econòmic que s'aconseguí, per fer la reconversió del que havia sigut durant centúries la bassa d'aigua recollida de les plujes, no potable, que abastia el poble, reconvertint-la en una plaça pública. Aquesta obra però ja fou acabada per la nova generació, amb el consegüent canvi de direcció.

A finals de la dècada dels anys 1990, es fa un nou canvi-relleu en l'administració local, sempre supervisat pel nostre Ajuntament que és també el de Sarral. Es nombra una comissió renovable cada quatre anys amb el nom de "Junta Local d'Associació de Veïns", autoritat que representa el poble.

Amb la direcció de la nova junta i amb la col·laboració de tots, es construí un gran mur de contenció a la plaça, sobre l'antiga bassa, i que més tard es reconvertí en aparcament de cotxes i parc infantil.

Als començaments dels anys 2000, construeixen una piscina que ha donat vitalitat i vida, en l'ambient de poble, durant la llarga temporada d'estiu és el punt de trobada i lloc de reunions i esbarjo. Als temps actuals era

indispensable si es volia mantenir l'ambient i retenir la joventud al poble. Els últims anys avants de ser-hi, els joves i no tant joves ja començaven anar a les dels pobles del veïnat.

L'any 2004 aconseguint una subvenció repararen un bon tram del carrer Major. Els queda pendent d'acabar la remodelació de l'antiga font pública. Recentment han acabat la construcció d'un nou dipòsit annex a l'original, per augmentar la capacitat de reserva d'aigua. Per aquest mateix sentit, si bé petita, feren una nova captació d'aigua del Torrent de la Font Voltada.

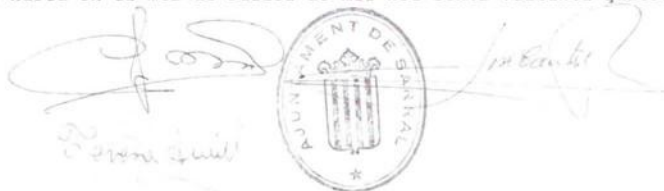
Fins aquí hem reflexat les descripcions, en un resum general, de l'origen i evolució material i demogràfica del poble de Montbrió, que si els observem i entresim al seu estudi serien molt semblants a tots els pobles de la comarca al igual que les seves evolucions.

Reunits els senyors Josep Cantó Pifarre Alcalde del Sarraí i Josep Borrás Vila, representant de la comissió de veïns del - agregat de Montbrío de la Marca per una part i la senyora Teresa Amill Canela per l'altra, pacten els acords transcrits baix les - següents:

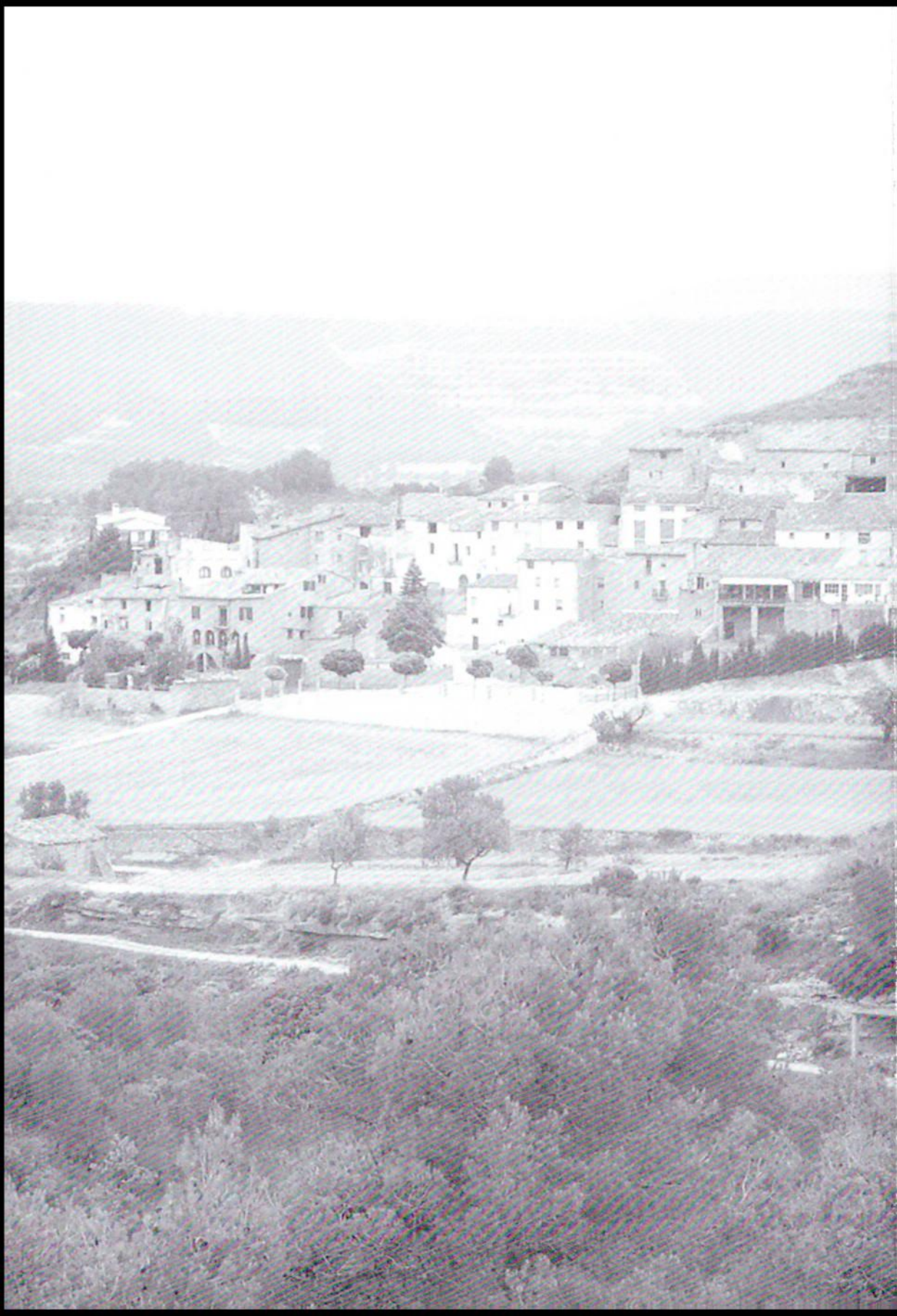
C L A U S U L E S

- a.- El senyor Josep Cantó i el senyor Josep Borrás actuen com a portaveu i en representació dels acords adoptats en assemblea general previa de la comunitat de Montbrío.
- b.- La senyora Teresa Amill, cedeix a perpetuitat els drets de l'aigua anomenada " Font del Miró " situada en la finca - de la seva propietat d'aquest terme Municipal "Partida Prats " .
- c.- Els treballs de captació i conservació d'aigües es realitzaran respectant els normals cicles de collites i entorpin el mínim els conreus de la finca. En casos d'incumpliment d'aquest apartat els perjudicis ocasionats seran retribuïts a la propietaria o successors.
- d.- La superfície del terreny quedara lliure d'edificacions u obstacles que impideixin el normal i continu pas de les - maquines agricòles.
- e.- En compensació d'aquesta ceció la Comunitat de Montbrío - dona a la senyora Teresa Amill amb escriptura pública una parcela de terra de la finca anomenada " Comalla " propietat del senyor Josep Borrás Vilá.
- f.- Per a facilitar el regadiu de dita parcela, la Comunitat concedeix en caràcter perpetu i gratuït la quantitat de 26 m3 d'aigua semana s durant el primer semestre de l'any i 13 m3 semanals durant el segon semestre.
- g.- La Comunitat acabaria l'obligació d'aquest subministre total o parcial, en el cas de que el cabal d'aigua d'aquesta procedencia baixes a uns minims equivalents al consum de 250 litres dia per familia-habitada habitada en el poble, sempre que el nombre de families no rebases el consum diari total de 8.000 litres. A partir de l'arribada d'aigua al dipòsit.
- h.- En cas d'haver d'arriba a retallaments de subministre per falta de la corresponent arribada d'aigua, l'interesada o successor tindran dret a ésser avisada amb antelació i junt amb el representant Municipal, a les verificacions del cabal d'aigua arribada al dipòsit.
- i.- La senyora Teresa Amill o successor podran donar l'us que creguin oportú a l'aigua cedida, excepte el del subministre particular de la seva casa del poble.

En representació de les parts interesades queda signat i segellat, per a tots els efectes oportuns a Montbrío de la Marca en el mes de Juliol de mil nou-cents vuitanta-quatre.

Contracte que es va signar per portar l'aigua canalitzada al poble.

El futur immediat del món "rural"

Com a punt final farem les consideracions a la situació present i uns petits comentaris del que a nivell general es vislumbra dins un curt futur immediat, ja que les ràpides i canviants evolucions del present farien agoserrat aventurar-se més enllà.

Actualment Montbrió conta amb 35 vivendes, de les que son fixes com a primera residència 9 i la resta 26 incloses cases - xalets, són segones residències. Els caps de setmana i la llarga temporada d'estiu, la majoria estan habitades això fa que el poble es mantingui viu i animat. Reforcen aquesta teoria el fet que són freqüents les visites de gent de ciutats en demanda de compra de cases o terrenys per construir.

Si entrem en un altre apartat no tant positiu, de les nou famílies que actualment formen el conjunt de vivendes fixes, la meitat són matrimonis grans, que al casar-se el fill hereu, amb la seva esposa teòrics continuadors de la nissaga han fixat residència a un poble de l'entorn continuant treballant les pròpies terres. Això fa preveure un futur incert quan faltin els pares.

Si fem les mateixes consideracions en el cultiu de les terres del terme, aquestes tenen un pervindre al menys l'immediat, més prometedor per la facilitat de moviments per carretera de les màquines agrícoles i tractors. Un exemple: quatre famílies instal·lades a uns vint quilometres de distància treballen una part del nostre terme.

Aquest cúmul de circumstàncies en uns temps que evoluciona tant ràpidament, fa preveure si més no d'una manera incerta el futur immediat, dins els pobles rurals al llarg i ample de la geografia espanyola, mentre els uns el veuen d'una manera pessimista i entrant al seu acabament, altres els miren amb un caire més optimista, estable i segur, adaptat als moments presents i a les futures circumstàncies que ineludiblement es continuaran imposant. Personalment convençut

m'inclino vers els últims, sempre subratllant el "curt plaç".

Les tendències del món actual, cada vegada s'inclinen més a les segones residències i aquestes de moment són molt buscades. Montbríó és un clar exponent, hi ha una contínua demanda de cases, xalets o terreny per edificar i una escassa disponibilitat, incomprensible, d'oferta posada a la venda. Això implicarà com ja està passant uns nous canvis, una nova evolució i direcció en la vida, com al llarg de la història, si bé amb una altra velocitat totes les generacions les han viscut.

Amb les perspectives d'aquest futur immediat del que ja és visible en tots els pobles rurals per l'envelliment de població sembla estar enfocat i abocat en convertir-se principalment en segones vivendes utilitzades els caps de setmana i vacances, a jutjar per la demanda d'habitatges. El que ja no volem entrar a opinar, francament, perquè el veiem una mica més complexe, per alguns casos aïllats que en algún poble s'han donat, és amb el que tindran de semblança amb aquells sistemes antics de permanent convivència entre persones natives dintre d'un mateix ambient amb semblants nivells culturals, professionals i amb idèntiques necessitats comuns a tots els veïns. Més aviat sembla ser que aquest futur es podrà comparar a una urbanització o barriada de ciutat composta d'un conjunt heterogeni de famílies amb residència ocasional.

Com a conclusió sols en resta a modo de firma, fer un senzill apartat.

Sentim de veritat, que al voler reflexar unes vivències, una visió històrica generalitzada molt similar al llarg i ample del país a través de segles, hàgim hagut de nombrar tants noms propis i comuns, particulars del nostre poble, però no són exclusius de ningú, son testimoni de tots, és una evolució general que canviant els indicatius, reflexaria igualment l'història d'unes èpoques en que totes les generacions i pobles hi han participat, d'una manera molt similar.

